

Tirsdag den 15. marts 2011 (D)

1

64. møde

Tirsdag den 15. marts 2011 kl. 13.00

Dagsorden

1) 3. behandling af lovforslag nr. L 83:

Forslag til lov om ændring af dødsboskifteloven og forskellige andre love. (Revision af dødsboskifteloven m.v.).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 24.11.2010. (Omtrykt). 1. behandling 07.12.2010. Betænkning 03.02.2011. 2. behandling 08.02.2011. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling. Tillægsbetænkning 03.03.2011).

2) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 59:

Forslag til folketingsbeslutning vedrørende Folketingets Ombudsmands beretning for året 2009.

Af Retsudvalget.

(Fremsættelse 16.12.2010 i betænkning fra Retsudvalget. 1. behandling 04.03.2011).

3) 2. behandling af lovforslag nr. L 102:

Forslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed og lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v. (Skærpelse af bødestrafen for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen m.v.).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 15.12.2010. 1. behandling 13.01.2011. Betænkning 03.03.2011).

4) 2. behandling af lovforslag nr. L 109:

Forslag til lov om ændring af søloven, lov om sikkerhed til søs og sømandsloven. (Pligt til forsikring for søretlige krav, gennemførelse af konventionen om arbejdsforhold i fiskerisektoren m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 12.01.2011. 1. behandling 27.01.2011. Betænkning 03.03.2011).

5) 2. behandling af lovforslag nr. L 73:

Forslag til lov for Grønland om visse spil.

Af skatteministeren (Troels Lund Poulsen).

(Fremsættelse 17.11.2010. 1. behandling 26.11.2010. Betænkning 01.03.2011).

6) 2. behandling af lovforslag nr. L 111:

Forslag til lov om afgift af mættet fedt i visse fødevarer (fedtafgiftsloven).

Af skatteministeren (Troels Lund Poulsen).

(Fremsættelse 19.01.2011. 1. behandling 25.01.2011. Betænkning 02.03.2011. (Omtrykt)).

7) 2. behandling af lovforslag nr. L 84:

Forslag til lov om ændring af aktieavancebeskatningsloven, selskabsskatteloven og forskellige andre love. (Opfølgning på harmoniseringen af selskabers aktieafkastbeskatning m.v.).

Af skatteministeren (Troels Lund Poulsen).

(Fremsættelse 24.11.2010. 1. behandling 20.01.2011. Betænkning 02.03.2011. Ændringsforslag nr. 39-44 af 11.03.2011 uden for betænkningen af skatteministeren (Peter Christensen)).

8) 2. behandling af lovforslag nr. L 107:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Ændringer som følge af direktiv om fælles standarder og procedurer i medlemsstaterne for tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold (udsendelsesdirektivet) m.v.).

Af integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech).

(Fremsættelse 12.01.2011. 1. behandling 25.01.2011. Betænkning 02.03.2011).

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 144:

Forslag til lov om ændring af forældelsesloven. (Forældelse af fordringer på erstatning eller godtgørelse i anledning af en erhvervssygdom).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 23.02.2011).

10) 1. behandling af lovforslag nr. L 145:

Forslag til lov om ændring af lov om tv-overvågning og lov om behandling af personoplysninger. (Udvidelse af adgangen til tv-overvågning for kommuner).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 23.02.2011).

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 158:

Forslag til lov om randzoner.

Af fødevareministeren (Henrik Høegh).

(Fremsættelse 24.02.2011).

12) 1. behandling af lovforslag nr. L 159:

Forslag til lov om ændring af lov om statsgaranti for lån til yngre jordbrugere m.v. (Nedlæggelse af ordningen med statsgaranti for lån til yngre jordbrugere).

Af fødevareministeren (Henrik Høegh).

(Fremsættelse 24.02.2011).

13) 1. behandling af lovforslag nr. L 156:

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om individuel boligstøtte og lov om social service. (Ændring af 450-timersreglen til en 225-timers-regel, uændret boligstøtte ved nedsættelse af kontanthjælp, reduktion af boligstøtten ved manglende efterlevelse af forældreplæg m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg).

(Fremsættelse 24.02.2011).

14) 1. behandling af lovforslag nr. L 161:

Forslag til lov om ændring af lov om sygedagpenge. (Ændring af dispensationsbestemmelserne ved anmeldelse af sygefravær og anmodning om sygedagpengerefusion m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg).
(Fremsættelse 02.03.2011).

15) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 68:

Forslag til folketingsbeslutning om en flekskontoordning som anbefalet af Familie- og Arbejdslivskommissionen.

Af Per Ørum Jørgensen (KD).
(Fremsættelse 09.02.2011).

16) Valg af 8 medlemmer til Danmarks Nationalbanks repræsentantskab.

Per Clausen m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 87 (Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod pelsdyravl) og

beslutningsforslag nr. B 88 (Forslag til folketingsbeslutning om behandling med rygeheroin m.v.).

Mette Frederiksen (S), Özlem Sara Cekic (SF), Anne Marie Geisler Andersen (RV), Line Barfod (EL) og Christian H. Hansen (UFG):

Forespørgsel nr. F 29 (Om børns vilkår og rettigheder).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Mødet er åbnet, og der er nogle meddelelser til Folketingets dagsorden.

Venstres folketingsgruppe har meddelt mig, at den har udpeget medlem af Folketinget Ellen Trane Nørby som medlem af Danmarks Nationalbanks Repræsentantskab for den resterende del af indeværende funktionsperiode i stedet for Peter Christensen, der er blevet udnævnt til minister.

Desuden har gruppen udpeget Jacob Jensen – ligeledes for den resterende del af funktionsperioden – i stedet for Kristian Jensen, der har ønsket at udtræde.

Venstres folketingsgruppe har meddelt mig, at den har udpeget medlem af Folketinget Kristian Jensen som statsrevisor i stedet for Peter Christensen, der er blevet udnævnt til minister, og Ellen Trane Nørby som stedfortræder i stedet for Kristian Jensen.

Yderligere til Folketingets dagsorden er der i dag følgende anmeldelser:

Yildiz Akdogan (S) og Hanne Agersnap (SF):

Beslutningsforslag nr. B 83 (Forslag til folketingsbeslutning om en national plan for cloud computing i den offentlige sektor).

Pia Adelsteen (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 84 (Forslag til folketingsbeslutning om ændring af arbejdskommissoriet for Institut for Menneskerettigheder).

Mette Frederiksen (S), Özlem Sara Cekic (SF), Line Barfod (EL), Lars-Emil Johansen (SIU) og Christian H. Hansen (UFG) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 85 (Forslag til folketingsbeslutning om en børneombudsmand).

Line Barfod (EL) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 86 (Forslag til folketingsbeslutning om udvikling af et nationalt lykkeindeks).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) 3. behandling af lovforslag nr. L 83:

Forslag til lov om ændring af dødsboskifteloven og forskellige andre love. (Revision af dødsboskifteloven m.v.).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 24.11.2010. (Omtrykt). 1. behandling 07.12.2010. Betænkning 03.02.2011. 2. behandling 08.02.2011. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling. Tillægsbetænkning 03.03.2011).

Kl. 13:02

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingen drejer sig i første omgang om det stillede ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingerne om ændringsforslaget sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:03

Afstemning

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af udvalget?

Da det ikke er tilfældet, er ændringsforslaget vedtaget.

Kl. 13:03

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingen drejer sig herefter om lovforslaget som helhed.

Ønsker nogen at udtale sig om lovforslaget?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 13:03

Afstemning

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og afstemningen kan begynde.

Afstemningen slutter.

For stemte 110 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL, LA og Christian H. Hansen UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Kl. 13:05

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 59:

Forslag til folketingsbeslutning vedrørende Folketingets Ombudsmands beretning for året 2009.

Af Retsudvalget.

(Fremsættelse 16.12.2010 i betænkning fra Retsudvalget. 1. behandling 04.03.2011).

Kl. 13:03

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 13:04

Afstemning

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der stemmes om forslagens endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Jeg afslutter afstemningen.

For stemte 109 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL, LA og Christian H. Hansen (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er vedtaget, og Folketingets Ombudsmand vil blive orienteret om dette.

Det er han faktisk allerede blevet, da han sidder oppe i tilhørerlogen.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 2. behandling af lovforslag nr. L 102:

Forslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed og lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v. (Skærpe af bødestrafen for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen m.v.).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 15.12.2010. 1. behandling 13.01.2011. Betænkning 03.03.2011).

Kl. 13:04

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Ønsker nogen at udtale sig? Det gør fru Maja Panduro, værsgo.

(Ordfører)

Maja Panduro (S):

Da vi førstebehandlede lovforslaget her, havde vi fra Socialdemokraternes side nogle forbehold, før vi endeligt kunne støtte det. Dels var vi nemlig bekymrede for, hvordan den her forhøjelse af bøderne ville stemme overens med en incitamentsstruktur, som i forvejen gør os en smule bekymrede for, om vi vil se, at man i nogle politikredse udskriver bøder for at leve op til den kvote, de måltal, som man styres efter.

Dels var vi også meget bekymrede over et høringssvar, der var kommet fra Gadejuristen, og som handlede om, hvilken betydning de her højere bøder kunne få for de meget socialt udsatte f.eks. på Vesterbro i forhold til zoneforbud og brud på dem, hvis de skal hen til nogle af de sociale tilbud, der er der.

Det har vi fået nogle, synes vi, gode svar på fra Justitsministeriet. Dels har man lovet, at man vil tænke meget og grundigt over, hvordan man fastsætter måltallene for politikredsene, så vi netop undgår sådan en helt gal incitamentsstruktur for vores folk på gaden. Dels har vi også fået et svar om, at på Vesterbro og andre steder, hvor der er mange socialt udsatte, er det selvfølgelig noget, man tager hensyn til fra politiets side.

Det er noget, som vi selvfølgelig vil følge løbende, men vi er glade for de her tilkendegivelser fra justitsministeren, og med dem kan vi også støtte lovforslaget, som det ligger her.

Kl. 13:07

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Ønsker flere at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, så er forhandlingerne sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:07

Afstemning

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1 tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af Liberal Alliance)?

Det er vedtaget.

Så er der stillet forslag om, at lovforslaget henvises til fornyet udvalgsbehandling, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 2. behandling af lovforslag nr. L 109:

Forslag til lov om ændring af søloven, lov om sikkerhed til søs og sømandsloven. (Pligt til forsikring for søretlige krav, gennemførelse af konventionen om arbejdsforhold i fiskerisektoren m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 12.01.2011. 1. behandling 27.01.2011. Betænkning 03.03.2011).

Kl. 13:07

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingerne sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 2. behandling af lovforslag nr. L 73:

Forslag til lov for Grønland om visse spil.

Af skatteministeren (Troels Lund Poulsen).

(Fremsættelse 17.11.2010. 1. behandling 26.11.2010. Betænkning 01.03.2011).

Kl. 13:08

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingerne sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:08

Afstemning

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-8 tiltrådt af udvalget?

De er alle vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 2. behandling af lovforslag nr. L 111:

Forslag til lov om afgift af mættet fedt i visse fødevarer (fedtafgiftsloven).

Af skatteministeren (Troels Lund Poulsen).

(Fremsættelse 19.01.2011. 1. behandling 25.01.2011. Betænkning 02.03.2011. (Omtrykt)).

Kl. 13:09

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Ønsker nogen at udtale sig? Det gør hr. Nick Hækkerup, værsgo.

Kl. 13:09

(Ordfører)

Nick Hækkerup (S):

Vi har tilkendegivet, at vi her ved andenbehandlingen ville sige, hvordan vi stiller os til de ændringsforslag, der er blevet stillet – indtil videre 13 ændringsforslag. De ændringsforslag støtter vi.

I går er der så meget sent kommet to ekstra ændringsforslag, som skal til behandling ved tredjebehandlingen, altså på torsdag. Problemet er, at de ændringsforslag ændrer nogle af de ændringsforslag, som vi støtter nu. Det går kort fortalt ud på, at ekstraheret kakaosmør gøres afgiftspligtigt, fordi det vil kunne erstatte andre fedtstoffer, og fordi det indeholder mættet fedt. Med de nye ændringsforslag bliver det så gjort om igen, og det betyder – selvfølgelig ud over at være en slingrekurs – at der er en risiko for tab af investeringer og en risiko for tab af arbejdspladser. Det er i hvert fald det synspunkt, vi er blevet præsenteret for ved nogle af de henvendelser, vi har fået, og nogle af de deputationer, der har været til udvalget.

Så er der selvfølgelig det folkesundhedsmæssige perspektiv, nemlig den hensigt, at vi skal spise mindre mættet fedt, at vores folkesundhed generelt skal blive bedre. Det bevæger vi os så også en lille smule væk fra. Derfor er det vigtigt, vil jeg sige, når vi forholder os til det i dag med den viden, at det vil blive trukket tilbage igen, at markere, at det her er noget, som vi kommer til at følge ganske nøje for at se, om det udvikler sig som forudset, eller om der sker den her substitution.

Kl. 13:10

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Jesper Petersen.

Kl. 13:11

(Ordfører)

Jesper Petersen (SF):

Også SF har her ved andenbehandlingen villet redegøre for vores stillingtagen til de ændringsforslag, der er blevet stillet. Nu gjorde den forrige taler det jo så udmærket også i forhold til vores synspunkt. Men jeg har bare den tilføjelse, at i forhold til de likviditetsproblemer, der har kunnet være for fødevarevirksomheder, er der blevet gjort den indrømmelse, at der er blevet lavet et ændringsforslag, efter at spørgsmål 34 er blevet stillet. Og det er jeg sikker på vil blive taget imod med kyshånd i industrien.

Endelig er der spørgsmålet her om kakaosmør, hvor vi altså vedtager noget nu og laver det om igen på torsdag. Vi tager det for gode varer, når ministeriet siger, at man ikke vil komme i den situation, at nogle vil bruge kakaosmør som substitutionsprodukt og dermed få en billigere beskatning, når det kommer tilbage under chokoladeafgiften i stedet for under fedtafgiften. Så vi støtter altså de ændringsforslag, der er stillet.

Kl. 13:11

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Niels Helveg Petersen.

Kl. 13:12

(Ordfører)

Niels Helveg Petersen (RV):

Også Radikale Venstre støtter ændringsforslagene, selv om der sådan er lidt slør i proceduren her, men det må vi jo se at få rettet op på under udvalgsbehandlingen.

Under førstebehandlingen af lovforslaget udtalte jeg fra radikal side, at vi i princippet var tilhængere af forslaget, men at det også var forbundet med store tekniske problemer, og det indtryk er ikke blevet mindre undervejs.

Kl. 13:12

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Frank Aaen.

Kl. 13:12

Kl. 13:15

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Vi synes i Enhedslisten, at den her lov er noget rod. Den siger, at det er for folkesundhedens skyld, og så beskatter den fuldstændig vilkårligt, uanset hvor meget fedt der er eller ikke er i en fødevare. Det er mere et fiskalt forslag, altså en skatteforhøjelse, end et forslag, der har noget at gøre med folkesundheden.

Derfor burde vi stemme imod den samlede lov, som vi skal stemme om på torsdag. Der kan jeg allerede nu sige, at vi vil undlade at stemme, og give begrundelsen for, at vi vil nøjes med at undlade at stemme. Den er, at vi sådan set er indstillet på, at der skal være sådan en skat på særlig fedtholdige fødevarer, og derfor vil vi håbe, at vi under den nye regering er i stand til at lave loven bedre, så vi dermed kan stemme for den, men vi vil altså heller ikke markere, at vi er fundamentalt imod ved at stemme imod ved tredjebehandlingen. Og da vi altså vil undlade at stemme ved tredjebehandlingen, undlader vi også ved ændringsforslagene.

Kl. 13:13

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til hr. Frank Aaen.

Ønsker flere at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingerne sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:13

Afstemning**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Ønskes der afstemning om ændringsforslag nr. 1-13, tiltrådt af et flertal (V, DF, KF og RV)?

De er vedtaget.

Der er stillet forslag om, at lovforslaget henvises til fornyet udvalgsbehandling, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 2. behandling af lovforslag nr. L 84:

Forslag til lov om ændring af aktieavancebeskatningsloven, selskabsskatteloven og forskellige andre love. (Opfølgning på harmoniseringen af selskabers aktieafkastbeskatning m.v.).

Af skatteministeren (Troels Lund Poulsen).

(Fremsættelse 24.11.2010. 1. behandling 20.01.2011. Betænkning 02.03.2011. Ændringsforslag nr. 39-44 af 11.03.2011 uden for betænkningen af skatteministeren (Peter Christensen)).

Kl. 13:14

Forhandling**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Skatteministeren har oplyst, at han ønsker at tage ændringsforslag nr. 22, 32, 34 og 38 i udvalgets betænkning tilbage.

Er der nogen, der ønsker at optage disse forslag?

Da det ikke er tilfældet, er ændringsforslagene bortfaldet.

Ønsker nogen at udtale sig? Det gør hr. Klaus Hækkerup.

(Ordfører)

Klaus Hækkerup (S):

Her ved andenbehandlingen af det her lovforslag vil jeg godt henvende Folketingets opmærksomhed på, at vi i udvalget har haft en diskussion af forholdet til EU-retten. Det, det drejer sig om, er, at vi i Danmark har en ordning, som er sådan, at når en skattepligtig person er fraflyttet Danmark og tager ophold i udlandet, gives der henstand med beskatningen i stedet for at beskatte den pågældende af de avancer, den pågældende måtte have oppebåret på sin aktief ormue. Det betyder så, at man gør en saldo op, og at der, i takt med at aktierne sælges i udlandet, så sker afbetaling på den skat, som henstår som skyldig til Danmark.

Det, EU-Domstolen så har truffet en afgørelse om, er, at hvis der på det tidspunkt, efter at skatteyderen er fraflyttet Danmark og har taget ophold i udlandet, sker tab på de aktier, hvor man har opgjort avancen, da den pågældende flyttede, så skal der i Danmark ske fradrag for den skat, der skal betales, hvorimod der, hvis der sker fortjeneste på de aktier efter fraflytningstidspunktet fra Danmark, ikke skal ske beskatning af fortjenesten. Der er altså hermed skabt en asymmetri i beskatningen af aktieavancer, når man fraflytter Danmark.

Det har vi spurgt ind til i udvalget, og vi har fået oplyst fra Skatteministeriet, at så vidt man kan se i Skatteministeriet, er der ikke hermed åbnet for en omgåelsesmulighed. Vi har også fået oplyst fra Skatteministeriet – og det er måske mere betænkeligt – at en sådan afgørelse, der er truffet af EU-Domstolen, er der ingen mulighed for, at man kan lave om på via lovgivningen i de nationale parlamenter eller for den sags skyld i Europa-Parlamentet.

Det bør selvfølgelig give anledning til overvejelser om, hvordan man så skal forholde sig, og vi vil derfor fra Socialdemokratiets side følge op på spørgsmålet om indholdet i den afgørelse, som EU-Domstolen har afsagt vedrørende fraflytterbeskatning, bl.a. for at sikre os, at vi ikke kommer ud i en tilsvarende asymmetri på andre områder.

For så vidt angår selve lovforslaget og de ændringsforslag, der er nævnt, kan jeg meddele, at vi vil stemme for.

Kl. 13:17

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til hr. Klaus Hækkerup. Ønsker flere at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingerne sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:17

Afstemning**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-21, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Hvis ikke afstemning begæres, betragter jeg ændringsforslag nr. 39 og 40 uden for betænkningen af skatteministeren som vedtaget.

De er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 23-31, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Hvis ikke afstemning begæres, betragter jeg ændringsforslag nr. 41 uden for betænkningen af skatteministeren som vedtaget.

Det er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 33, tiltrådt af udvalget?
Det er vedtaget.

Hvis ikke afstemning begæres, betragter jeg ændringsforslag nr. 42 uden for betænkningen af skatteministeren som vedtaget.
Det er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 35-37, tiltrådt af udvalget?
De er vedtaget.

Hvis ikke afstemning begæres, betragter jeg ændringsforslag nr. 43 og 44 uden for betænkningen af skatteministeren som vedtaget.
De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.
Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 2. behandling af lovforslag nr. L 107:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Ændringer som følge af direktiv om fælles standarder og procedurer i medlemsstaterne for tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold (udsendelsesdirektivet) m.v.).

Af integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech).

(Fremsættelse 12.01.2011. 1. behandling 25.01.2011. Betænkning 02.03.2011).

Kl. 13:19

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Ønsker nogen at udtale sig? Hr. Lennart Damsbo-Andersen som ordfører for Socialdemokraterne.

Kl. 13:19

(Ordfører)

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Da vi havde første behandling om det her lovforslag om bestemmelser for hjemsendelse af afviste asylansøgere, var der en bred tilslutning blandt alle partier til at indføre de retningslinjer, der har et fælles EU-grundlag. Men regeringen og Dansk Folkeparti benytter sig af chancen for at foretage stramninger, der er helt unødvendige, og for at indføre regler, der er helt uigennemskuelige.

Udrejsefristen ved afvisning af asyl er i dag 15 dage. EU anbefaler mellem 7 og 30 dage, så her ligger Danmark altså fint. Men alligevel skal der gives den kortest mulige frist. Det er fuldkommen urealistisk, at familier, der har været i Danmark i halve og hele år, skulle kunne udrejse med så kort varsel. Der er så også indført en mulighed for at få forlænget fristen, hvis man vel at mærke samarbejder med politiet om hjemsendelsen. Når jeg så har stillet spørgsmål om, hvad det er, der gør, at det er nødvendigt at ændre udrejsefristen, hvordan mulighederne for forlængelse fortolkes, og hvad det er for et samarbejde med politiet, der kan være tale om, kommer ministeren med et svar, der er skrevet i en balje vand, og hvor logikken blæser i vinden. Der er intet svar på, hvad samarbejdet kan bestå i, men til gengæld svarer ministeren, at hvis det er dårligt vejr eller der er transportproblemer, så kan rejsen udsættes. Med andre ord: intet

svar. Der er ikke klare regler, og det er helt op til politiet at vurdere fra sag til sag, om der er basis for at forlænge fristen for frivillig udrejse.

Der er absolut ingen grund til at ændre på den nuværende frist på 15 dage. 15 dage giver de afviste asylansøgere en rimelig tid til at få styr på tingene, inden de rejser, og det sikrer, at alle får den samme behandling. Derfor skal jeg anbefale Tinget at stemme for ændringsforslaget, så den nuværende frist bibeholdes.

Kl. 13:21

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Er der flere, der ønsker at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingerne sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:21

Afstemning

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der stemmes om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (S), tiltrådt af et mindretal (SF, RV og EL), og der kan stemmes.

Jeg afslutter afstemningen.

For stemte: 46 (S, SF, RV, EL og Christian H. Hansen (UFG)), imod stemte: 58 (V, DF, KF og LA), hverken for eller imod stemte: 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes der afstemning om ændringsforslag nr. 2 og 3, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 144:

Forslag til lov om ændring af forældelsesloven. (Forældelse af fordringer på erstatning eller godtgørelse i anledning af en erhvervssygdom).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 23.02.2011).

Kl. 13:22

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er Venstres ordfører, og det er hr. Kim Andersen.

Vi venter lige et minut med forhandlingerne, og jeg beder dem, der ikke skal overvære forhandlingerne, men skal til udvalgsmøder og andet, om at forlade salen hurtigt, men i god ro og orden.

Værsgo til hr. Kim Andersen.

(Ordfører)

Kim Andersen (V):

Mange tak for det. Jeg er meget glad for, at vi i dag kan førstebehandle dette lovforslag, L 144, fra justitsministeren. Det er jo et meget alvorligt forslag, som skal rette op på en skævhed, ja, en urimelighed, som er opstået. Der har jo i offentligheden været eksempler fremme på personer, som langt tilbage i tiden har arbejdet med farlige materialer, og som har været i et fysisk miljø på nogle arbejdspladser, hvor der har været arbejdet med eksempelvis asbest, som har medført, at de pågældende har fået en lidelse, som har udviklet sig sent og først er brudt ud på et tidspunkt efter et antal år, hvor fristen på 30 år for at kunne få erstatning eller godtgørelse som følge af en erhvervssygdom var udløbet.

Der er altså nogle lidelser, som har en meget, meget lang inkubationstid, og som betyder, at personer, som helt åbenlyst skulle have en sådan erstatning eller godtgørelse, får, om jeg så må sige, forældet deres sag, inden lidelsen er brudt ud og kan påvises. Det er naturligvis meget, meget uheldigt, og jeg er glad for, at vi med det her lovforslag får rettet op på dette uheldige forhold.

Jeg er også meget glad for, at lovforslaget indeholder en bestemmelse om, at der for de personer, som er omfattet af det her problem i perioden fra den 1. januar 2011 til lovens ikrafttræden, gives hjemmel til at tilbageføre regelsættet, så de bliver omfattet af den nye forældelsesordning, som alene fremover vil være forældelsesfristen i arbejdsskadesikringslovens § 36. Ellers var der risiko for, at der var personer, som var kommet i klemme mellem to regelsæt, og det ville naturligvis ikke være rimeligt.

Venstre kan fuldt ud tilslutte sig det fremsatte lovforslag, og vi håber, at det må få en hurtig og effektiv gang i Retsudvalget.

Kl. 13:26

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 13:26

Bjarne Laustsen (S):

[Lydudfald].

Kl. 13:26

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Lige et øjeblik. Det viser sig, at mikrofonen ikke virker. Og vel kan formanden høre det, men resten af nationen kan ikke.

Vi venter lige et øjeblik.

Nå, nu er lampen rød igen, så hr. Bjarne Laustsen må lige prøve igen.

Kl. 13:27

Bjarne Laustsen (S):

[Lydudfald] ... så kan man ikke få erstatning. Jeg håber, det sidste kom med.

Kl. 13:28

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Det sidste kom i hvert fald med. Så er det hr. Kim Andersen, værsgo.

Kl. 13:28

Kim Andersen (V):

Jeg har hørt hr. Laustsens bemærkninger.

Altså, jeg synes, jeg må konstatere, at der jo sådan set ikke er nogen uenighed i eller forskel på substansen i det, hr. Laustsen siger, og det, som jeg lige har stået og sagt. Vi er meget glade for, at det her forslag kommer og vi får rettet op på det her problem. Om der så er sket en fejl, eller hvad der er sket, er vi så i givet fald jo stort set

alle sammen på nær Enhedslisten lige gode om. Det, der er det afgørende, er, at der nu bliver rettet op på et åbenlyst forkert og urimeligt forhold, sådan at loven, som vi nu behandler, hjemler mulighed for, at ingen kommer i klemme, at vi kan gå bagud i tid i det gamle regelsæt og få de personer med, som måtte være faldet imellem den gamle lov og det her lovforslags vedtagelse.

Kl. 13:29

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Det er hr. Bjarne Laustsen for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 13:29

Bjarne Laustsen (S):

Ja tak, denne gang med lyd på.

Nu havde vi i forrige uge et lovforslag, L 136, hvor der var den samme problematik, nemlig at regeringen fremsætter et lovforslag, der er helt anderledes end det, der har været i høring. Så får man ikke de gode høringssvar med, og derfor synes jeg jo bare, at det er vigtigt, at vi også erkender, at der kan ske en fejl en gang imellem. Derfor behøver man jo ikke at stå og lede efter, hvor fejlen er opstået. Fejlen var, at man ikke lyttede til de gode indsigelser mod forældelsesloven – indsigelser, der bl.a. kom fra en lang række fagforbund, og som sagde: Hvis I vedtager det, som man gjorde i 2007, vil der opstå det her problem. Det har vi erkendt. Det synes jeg også bare at Venstres ordfører skulle erkende.

Kl. 13:30

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 13:30

Kim Andersen (V):

De største af alle er jo dem, som korrigerer og retter, når de bliver opmærksomme på ting, som virker uhensigtsmæssige. Det synes jeg vi – hr. Bjarne Laustsen og jeg – i fællesskab skal glæde os over sker nu med det her lovforslag for nogle mennesker, som er i en meget vanskelig og uheldig situation. Og det er godt, at det sker nu.

Så er jeg jo i øvrigt ved at have en anciennitet, så jeg også kan huske dengang, der var socialdemokratisk ledede regeringer i det her land, og der erindrer jeg også, at der fra tid til anden blev fremsat forslag, som skulle rette op på en ellers eksisterende lovgivning.

Kl. 13:30

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er netop hr. Bjarne Laustsen som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 13:31

(Ordfører)

Bjarne Laustsen (S):

Tak, hr. formand.

Det er godt, at der er nogle, der har en god hukommelse, for den her sag er jo af gammel dato. Jeg har læst i annalerne, at fru Birthe Rønn Hornbech, der var ordfører i 2007, sagde, at det jo var tiderne, der var ændret, at det var danske lov, og at hvis man bare havde ventet 1 år, ville forældelsesloven være 100 år gammel, inden man ændrede den. Og det var altså her, man kom til at vedtage noget, man ikke skulle have vedtaget.

Men når det er sagt, er vi glade for, at regeringen trods et års tøven nu er parat til at imødekomme Socialdemokratiet og andre partier, der har været fremme at sige, at det her skal vi have ændret. Jeg er også glad for, at regeringen har lyttet til det, der er sagt, om, at vi nu skal sørge for, at det bliver med tilbagevirkende kraft. Normalt laver vi jo ikke lovgivning med tilbagevirkende kraft, men vi lader det ske den her gang, fordi der netop kan være sket det, at der er

nogle, der har fået konstateret en sygdom mellem den 1. januar og indtil lovens ikrafttræden. Og som jeg har forstået det, retter loven også op på det forhold.

Så med det forbehold, at man imødekommer os på alle de væsentligste punkter, vil vi selvfølgelig meget gerne støtte regeringen i det lovforslag. Det er lige før, at jeg vil gå så vidt som til at rose regeringen, og det ville jeg have gjort uforbeholdent, hvis det var, at regeringen selv var kommet med det. Men der har jo netop været det forløb, at jeg i efteråret stillede spørgsmål til, at bl.a. Arbejdsmedicinsk Klinik i Aalborg gjorde opmærksom på, at her var der altså et problem, fordi de her mennesker faktisk ikke kunne få anerkendt deres arbejdsskade, f.eks. for asbestose, efter den 1. januar. I første omgang, skulle jeg hilse og sige, var der hverken forståelse hos justitsministeren eller hos regeringen eller hos beskæftigelsesministeren. Det er jeg glad for at der er nu, at der er lydhørhed.

Det her er jo et retsprincip. Jeg har aldrig gjort ret meget udi retsområdet, men det er jo tydeligt for enhver, at det er helt urimeligt, når en person, der har været udsat for en arbejdsskade, kan få den anerkendt, hvis der er gået 29 år og 11 måneder, og at man ikke kan, hvis der er gået 30 år og 1 måned. Og i de her sager er det jo meget, meget alvorlige lidelser. Når det drejer sig om lungehindekræft, er det med dødelig udgang, det er bare et spørgsmål om hvornår. Derfor er jeg glad for, at vi kan blive enige om, at i de her sager er der mulighed for at have en anden tilgang til det.

Vi har jo oplevet i alle de sager – det handler om eternitfabrikker, skibsværfter, DSB, Collstrupsagen og Grindstedsagen – at det at have en absolut forældelsesfrist ikke er af det gode. Derfor er det fint, at man går ind og kigger helt specifikt på det her, for det kan være fint nok med det lovforslag, man talte om der i 2007, og som drejede sig om kreditter og alt muligt andet, men det har bare intet som helst med det at gøre. Og derfor er jeg glad for, at regeringen nu har lyttet.

Jeg glæder mig til udvalgsarbejdet og vil se, om der kommer indvendinger nogle steder fra i forhold til det her. Og hvis forslaget dækker det, som vi har lagt op til med vores beslutningsforslag, så skal vi nok stemme for både ved anden og ved tredje behandling.

Kl. 13:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er Dansk Folkepartis ordfører, hr. Bent Bøgsted.

Kl. 13:34

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Det bliver så spændende at se, om hr. Bjarne Laustsen vil stemme for det her lovforslag, uanset hvad der kommer frem i behandlingen af sagen. Jeg tror nu ikke, hr. Bjarne Laustsen kunne tænke sig at stemme nej til forslaget, når det kommer til stykket, men det får vi at se.

I Dansk Folkeparti er vi glade for, at det her lovforslag er kommet. Det retter op på en klar fejl, der blev begået, dengang der blev ændret i forældelsesloven, og det er også derfor, det bliver med tilbagevirkende kraft. Vi ved, at asbestose og lungehindekræft er længe om at udvikle sig. Det kan tage mange år, det kan være, det først udvikler sig efter 40 år, og derfor er det helt forkert, at der skulle være en forældelsesfrist på 30 år lige nøjagtig på det område her.

Som det blev sagt, ved vi også, at det er inden for specielle brancher, der har været problemer. Nu er det så heldigt, at asbest er blevet udfaset, så forhåbentlig kommer der ikke nye tilfælde, da det mere eller mindre – efterhånden – er afgrænset. Vi kan ikke helt udelukke det, for der er stadig væk en hel del områder, hvor der findes asbest, og hvor man måske ikke er klar over det, men man bruger ikke ny asbest, og det er trods alt positivt.

Men her går vi ind og retter op på en klar fejl, der efter Dansk Folkepartis mening og erkendelse blev begået, i forbindelse med at

vi ændrede forældelsesfristen til 30 år. Så der er ikke forældelsesfrist for de erhvervssygdomme, der giver de problemer, lungehindekræft og asbestose.

Vi ser frem til udvalgsbehandlingen, og vi håber da, det bliver et enstemmigt Folketing, der siger ja til den her lovændring. Jeg kan ikke forestille mig, der er nogen partier, der kan sige nej til det, men det må vi se efter udvalgsbehandlingen. Men Dansk Folkeparti er i hvert fald for lovforslaget.

Kl. 13:36

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er den konservative ordfører, hr. Tom Behnke.

Kl. 13:36

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Også Det Konservative Folkeparti er naturligvis indstillet på, at vi får rettet op på den her smutter. Som konservativ mener jeg, det er vigtigt, at man selvfølgelig er berettiget til at få en erstatning, hvis man har fået sådan en skade, også selv om det skulle vise sig at tage mange år, før man kan erkende den pågældende skade.

Det er jo det, der er interessant i den her sammenhæng: Det er, at hvis man pådrager sig en skade og får men af det, skal man selvfølgelig have erstatning, og der er det helt unaturligt, at man har sådan en øvre grænse for, hvor mange år man så skal vente eller ikke vente, inden man skal få det anmeldt, altså at der er en øvre grænse for, hvornår man kan nå at anmelde en sådan skade. Det er jo ikke rimeligt, fordi nogle erhvervssygdomme rent faktisk måske først viser sig efter mange flere år; det kan være forskelligt fra person til person. Men netop ved det, at der kan være stor forskel, er det ikke rimeligt, at man har sådan en rigid grænse, og derfor synes vi, det er godt, at vi får ophævet grænsen fuldstændigt. Det støtter vi.

Kl. 13:37

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det den radikale ordfører, hr. Manu Sareen.

Kl. 13:37

(Ordfører)

Manu Sareen (RV):

Tak for det. Det Radikale Venstre kan også kun bakke op om det her forslag. Det er fuldstændig korrekt, som vi også har hørt fra andre ordførere, at den absolutte forældelsesfrist på 30 år på ingen måde er hensigtsmæssig, fordi det viser sig, at der simpelt hen er nogle, der kommer i klemme, bl.a. når man taler om lungehindekræft, som først viser sig langt senere end de 30 år, som fristen er på.

Som vi også hører fra Dansk Folkeparti, er det fuldstændig korrekt, at det virker helt vildt uretfærdigt, at der er nogle, der kan få erstatning, hvis en sygdom viser sig efter de 29 år, mens man ikke har mulighed for at få det, hvis sygdommen viser sig senere.

Så vi kan kun bakke op om det her forslag.

Kl. 13:38

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det fru Line Barfod som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 13:38

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Da Folketinget for få år siden lavede en meget stor grundlæggende revision af forældelsesområdet og bl.a. gik ind og lavede en ny lov på det her område i stedet for den gamle danske lov fra 1600-tallet, var der jo diskussion om det her spørgsmål, og der var faktisk kyndi-

ge folk, der advarede om, at der ville være et problem med de mennesker, som får nogle typer erhvervssygdomme, som først viser sig mange år efter. Desværre ville det store flertal i Folketinget på det tidspunkt ikke lytte. Det er så glædeligt, at man nu har besindet sig og faktisk siger, at det ikke er rimeligt, at hvis en person bliver udsat for en arbejdsskade, får en sygdom, som er af en type, der først viser sig flere år senere, så kan vedkommende ikke få erstatning, hvorimod vedkommende, hvis sygdommen viser sig ikke så mange år senere, så får erstatning. Derfor er det jo godt, at vi nu får den her ændring.

Jeg vil så sige, at jeg bakker fuldt og helt op om 3F og Forbrugerrådet, der påpeger, at det er en lidt underlig afgrænsning, at man siger, at det kun er nogle af de typer, der viser sig efter 30 år, som nu bliver omfattet af den undtagelse; at man ikke siger, at det er alle de typer personskader, der først viser sig efter 30 år, som skal være omfattet. Det peger Forbrugerrådet på at man godt kan håndtere i andre lande. Det burde vi også kunne håndtere i Danmark. Det kan jo også være, at man har været ude for en arbejdsulykke, har fået en skade med det samme, men at der så senere kommer nogle senfølger, efter at der måske er gået 30 år. Så burde man også dér have en mulighed for at kunne få en erstatning for det.

Så jeg håber, at vi under udvalgsarbejdet kan få kigget på, hvad det er for nogle sager, og se på, hvor meget mere det ville omfatte, og om det ikke ville være muligt at få det med i den ændring, der bliver lavet.

Kl. 13:40

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Nej, undskyld, der var en kort bemærkning, kan jeg se, og den er fra hr. Bjarne Laustsen. Værsgo.

Kl. 13:41

Bjarne Laustsen (S):

Det er bare, fordi man jo ikke skal lade en lejlighed gå fra sig til at rose Enhedslisten i den her sag. Det synes jeg vi er nødt til at anerkende. Der var andre partier, som svigtede der. Det, der jo lige nøjagtig gør forskellen, er netop, at der er nogle, der siger: Hov, det skal vi være meget opmærksomme på. Derfor er det spørgsmål, som fru Line Barfod rejser her om § 7-afgrænsningen, også noget, jeg er fuldstændig enig i vi skal have udboret under udvalgsarbejdet, med hensyn til hvorfor det lige nøjagtig er den liste, der ligger i henhold til § 7, og hvordan den er blevet til, således at vi ikke kommer til at begå en ny fejl oven på den. Så i forhold til fru Line Barfods spørgsmål vil jeg meget gerne give opbakning til det.

Kl. 13:41

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 13:41

Line Barfod (EL):

Det glæder mig meget. Jeg ser frem til, at vi under udvalgsarbejdet i fællesskab kan prøve at få rejst en række spørgsmål, og så håber jeg jo, at vi også får nogle gode svar fra ministeren, og at det kan lykkes at få lavet en lov, der omfatter alle de mennesker, som kan få behov for det her.

Kl. 13:42

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så siger jeg tak til ordføreren, og så er det den næste ordfører, og det er hr. Villum Christensen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 13:42

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

Tak. Som alle andre partier i Folketinget finder vi det også dybt krænkende for retsbevidstheden, hvis man afskæres fra erstatning eller godtgørelse for en erhvervssygdom, fordi man ikke har mulighed for at opdage den. Selv om 30 år er rigtig lang tid, må det være sund fornuft at se bort fra det i de her alvorlige tilfælde.

Jeg synes da også, at vi skal kigge lidt på afgrænsningen, så vi kommer helt i mål. Det er jo altid ærgerligt at skulle flere gange i Tinget med den samme lovgivning. Vi er også glade for, at den allerede gælder her fra 2011, så vi kan få rettet fejlene, og vi støtter som alle andre selvfølgelig forslaget.

Kl. 13:43

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det justitsministeren.

Kl. 13:43

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg vil gerne takke ordførerne for en positiv modtagelse af forslaget. Som flere ordførere har været inde på, er det jo ikke rimeligt, at krav på erstatning og godtgørelse i anledning af en erhvervsbetinget sygdom risikerer at blive forældet, inden sygdommen overhovedet har udviklet sig hos den pågældende. Det er jo også baggrunden for, at jeg under første behandling af beslutningsforslag nr. B 51 den 1. februar tilkendegav, at regeringen i december 2010 havde besluttet at finde en løsning på det her problem og i den forbindelse i januar havde sendt et lovdokument i høring.

Med lovforslaget lægger vi op til, at den 30-årige forældelsesfrist helt ophæves for krav på erstatning og godtgørelse i anledning af en erhvervssygdom. Hvis lovforslaget bliver vedtaget, vil krav på erstatning eller godtgørelse i anledning af erhvervssygdomme herefter alene være underlagt forældelsesfristen i arbejdsskade-forsikringslovens § 36, stk. 3, og forældelsesfristen efter den bestemmelse er 5 år og bliver først regnet fra den dag, hvor vedkommende bliver bekendt med sit krav, eller fra den dag, hvor vedkommendes manglende kendskab til kravet kan tilregnes den pågældende som groft uagtsomt. Med andre ord vil lovforslaget sikre, at krav på erstatning eller godtgørelse i anledning af en erhvervssygdom ikke som følge af den gældende 30-årige forældelsesfrist vil kunne forældes, før sygdommen overhovedet er blevet konstateret hos den pågældende.

Endvidere foreslås det, at ophævelsen af den 30-årige forældelsesfrist for krav på erstatning eller godtgørelse i anledning af en erhvervssygdom også skal omfatte krav på erstatning eller godtgørelse, der som følge af den gældende 30-årige forældelsesfrist eventuelt måtte forældes i perioden fra den 1. januar 2011, og indtil denne lov træder i kraft. Med dette forslag sikres det altså, at ingen skadelidte kommer i klemme på grund af den gældende 30-års-frist.

Så er der fra nogles side – også i dag, har jeg noteret – peget på, at lovforslaget også burde omfatte arbejdsulykker eller personskader helt generelt. Med hensyn til sådan nogle andre personskader, herunder arbejdsulykker, der altså i modsætning til erhvervssygdomme ikke omfattes af lovforslaget, er beskæftigelsesministeren bl.a. i lyset af de høringssvar, der er indkommet, ved at undersøge, om der er eksempler på, at skader først er opstået mere end 30 år efter en arbejdsulykkes indtræden med den konsekvens, at den pågældendes krav på erstatning eller godtgørelse i anledning af ulykken ville være forældet. Når Beskæftigelsesministeriet i løbet af kort tid har færdiggjort den undersøgelse, vil jeg vende tilbage over for udvalget omkring den problemstilling.

Så med de ord vil jeg gerne takke for bemærkningerne og ser frem til behandlingen af lovforslaget i udvalgsarbejdet, hvor jeg na-

turligvis står til rådighed for at svare på de spørgsmål, der måtte være.

Kl. 13:46

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 13:46

Bjarne Laustsen (S):

Ja, det var lige før, jeg skulle til at rose justitsministeren, men nu skal vi heller ikke komme for højt op.

Men jeg vil sige, at jeg er fuldstændig enig i, at der er god grund til at holde øje med Beskæftigelsesministeriet i den her sag. Jeg tænkte jo: Det er noget med arbejdsskader, og det må være beskæftigelsesministeren, der har noget med det at gøre. Derfor stillede jeg et spørgsmål den 1. december, og da skulle der absolut ikke laves om på noget. Vi var helt henne ved næsten den 17. – godt og vel 14 dage gik der, fra jeg havde spurgt – før regeringen så fandt ud af, at det måtte man nok hellere ændre. Det er selvfølgelig helt i orden. Så der er god grund til at blive ved med at spørge ind til, om vi er sikre på, at vi har det hele med i forhold til § 7, så vi får det indkranset nu, så vi ikke skal til at lave loven om efterfølgende. Derfor er det vigtigt, at vi får hele listen, fuldstændig komplet, over sygdomme, hvor der er en lægelig dokumentation for, at forløbet kan strække sig over mere end 30 år, inden sygdommen bryder ud. Det håber jeg ministeren enig i, og det vil jeg gerne spørge om.

Kl. 13:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 13:47

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Altså, jeg er enig i det, jeg selv lige har sagt, og beskæftigelsesministeren er ved at undersøge den problemstilling. Når undersøgelsen er færdig, vil jeg over for udvalget vende tilbage med en redegørelse for udfaldet af den pågældende undersøgelse. Det kan jeg så muligvis få lidt ros for fra Socialdemokratiet, nu må vi høre i anden omgang.

Kl. 13:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 13:47

Bjarne Laustsen (S):

Men det, det drejer sig om, er, at ministeren er helt klar i mælet om, at det, vi efterspørger her, er, at vi nu får lukket leddet, således at alle de sygdomme, som det er sandsynligt kan opstå, bliver omfattet af den liste, som der findes i forbindelse med § 7. Det vil jeg gerne høre om ministeren vil give et svar på. Vi kan jo ikke gøre sagen færdig, før vi har de papirer fremme, så vi kan se, om alle sygdommene er på listen. Det er jo det, det drejer sig om. Det er det, jeg gerne vil høre ministeren give et klart tilsagn om også kommer til at ske.

Kl. 13:48

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 13:48

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Altså, lovforslaget omfatter jo erhvervssygdomme. Det, der er sat spørgsmålstejn ved, er, om der er andre personskader i forbindelse med arbejdsulykker eksempelvis, som burde have været omfattet. Der er det så, beskæftigelsesministeren undersøger, om der overhovedet er eksempler på, at virkningerne af sådanne skader først viser

sig efter 30 år. Det får vi så belyst, og på baggrund af den belysning kan vi tage stilling til, om der er en tilstrækkelig komplet dækning her eller der er behov for yderligere tilføjelser til lovforslaget. Men af gode grunde kan jeg jo ikke sige noget om det, før undersøgelsen er gennemført.

Kl. 13:49

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til justitsministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingerne sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 1. behandling af lovforslag nr. L 145:

Forslag til lov om ændring af lov om tv-overvågning og lov om behandling af personoplysninger. (Udvidelse af adgangen til tv-overvågning for kommuner).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 23.02.2011).

Kl. 13:49

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingerne er åbnet. Den første, der får ordet, at Venstres ordfører, hr. Karsten Nonbo.

Kl. 13:49

(Ordfører)

Karsten Nonbo (V):

For mindre end et år siden behandlede vi et tilsvarende lovforslag, der gav boligforeninger adgang til at måtte foretage tv-overvågning, og det sker selvfølgelig efter aftale med den lokale politidirektør, for det er ikke bare sådan, at man efter forgodtbefindende skal kunne overvåge offentlige steder, det skal være sådan, at det sker i kriminalitetsforebyggende eller kriminalitetsopklarende øjemed.

For et år siden var det jo også meningen, at vi skulle have haft kommunerne med i det, men de var jo lidt kede af forslaget, for de mente, at de så også skulle have en økonomisk kompensation, i forbindelse med at de fik tilladelsen. Derfor besluttede vi på daværende tidspunkt at forhøre os nærmere hos kommunerne, og så pillede vi dem ud af det forslag, vi behandlede for et år siden. Og nu har vi så denne gang hørt i et høringssvar, da det drejer sig om, at kommunerne får tilladelsen, at de har det o.k. med det her lovforslag, således at vi nu også tager kommunerne med i det. Deres høringssvar er, så vidt jeg husker, ret kort det, at de intet har at bemærke, og det vil sige, at de i hvert fald ikke gør den samme ophævelse som for et år siden.

Det her lovforslag går jo på, at vi i forbindelse med bekæmpelse af ghettoer netop også skulle kunne få at vide, hvad der foregår i de områder, og da boligforeningerne har lov til at overvåge, mener vi også, at det er helt o.k., at kommunerne får lov til det. Det skal selvfølgelig behandles på samme måde, som det er sket med boligforeningerne, altså at kun politiet har adgang til at åbne og gennemse de her overvågningsbilleder eller -film; det skal ikke være sådan, at de

kan fremlægges ved den næstkommende julefrokost i byrådet eller andre steder, men sådan, at udelukkende politiet har adgang.

Kl. 13:54

Så med de ord har lovforslaget sin fulde støtte fra Venstre.

Kl. 13:51

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det den næste ordfører. Det er fru Karen Hækkerup som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 13:52

(Ordfører)

Karen Hækkerup (S):

Også Socialdemokraterne bakker op om det her lovforslag. Det var et ønske fra vores side for flere år siden, at man skulle give tilladelse til, at der kunne laves videoovervågning i de boligområder, der er plaget af hærværk, og hvor folk gang på gang vågner op til, at containere er blevet sat i brand, eller at cykler er blevet smadret. Og man synes faktisk, at det er ret urimeligt, at man ikke kan finde ud af, hvem det er, der står bag de her ugerninger.

Det har vi, som hr. Karsten Nonbo allerede har redegjort for, jo lovgivet om for et år siden, men der var en del af det lovforslag sidste år, der blev pillet ud, og som så kommer nu. Og det handler om, at hvis det med hensyn til de arealer, der støder op til de områder, som boligforeningerne efter tilladelse fra politidirektøren har mulighed for at overvåge, vurderes, at det altså der vil være fornuftigt også at sætte et kamera op, så skal der gives tilladelse til det. Det bakker Socialdemokraterne naturligvis op om.

Jeg vil dog gerne sige, hvilket jeg tror jeg har sagt snart samtlige gange, vi her i Folketinget har diskuteret overvågning, at vi altså har et problem, når man ikke vil være med til at lave en ISO-certificering af de kameraer, der sættes op. Det er sådan, at rigtig mange af de billeder, der bliver taget med videokameraer, ikke kan anvendes, fordi kameraerne ikke er sat op korrekt, materiellet er måske ikke særlig godt, eller indstillingen af kameraerne er ikke i orden, vinklen er måske forkert, og der er flere problemer. Det kan handle om, at det, hvis man skal kunne bruge billederne til opklaring, er vigtigt, at kameraerne er sat rigtigt op. Men der er også den anden vinkel på det, som handler om, at det, når Datatilsynet er dem, der har forpligtelse til at kontrollere, at billeder ikke bliver misbrugt, altså er fornuftigt, at de ved, hvor kameraerne er sat op, og at der findes nogle regler for, hvilke kameratyper der må anvendes, hvem der må sætte dem op, og hvordan de skal anvendes.

Det har Socialdemokraterne – jeg tror måske næsten også med opbakning fra den øvrige opposition – tidligere fremsat forslag om her i Folketinget, og det vil være noget, vi vil forfølge også en anden gang, og vi vil højst sandsynligt også stille det som ændringsforslag den her gang, velvidende at vi ikke får flertal for det. Men vi synes stadig væk, at det er det rigtige at gøre, altså at man, når man giver mulighed for overvågning, så også laver nogle ordentlige regler for, hvad det er for nogle kameratyper, der kan sættes op, og hvem der må sætte dem op, og hvordan det skal behandles.

Så der vil højst sandsynligt komme et ændringsforslag, som jeg vil imødesee endnu en gang vil blive nedstemt i Folketinget. Vi har stillet det mange gange før, men vi kan selvfølgelig prøve en gang mere.

Men vi bakker op om forslaget, som det ligger. Vi ønsker også at være med til at gøre, hvad vi kan, for at man i de områder, der er plaget af hærværk og kriminalitet, får mulighed for at skabe større tryk, så borgerne ikke oplever det helt urimelige i, at der er utrygt i de åbne arealer, der findes, og som ligger op til eksempelvis de overvågede områder i boligforeningerne.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste er Dansk Folkepartis ordfører, og det er fru Pia Adelsteen.

Kl. 13:54

(Ordfører)

Pia Adelsteen (DF):

Jeg vil også bare meget kort sige, at vi i Dansk Folkeparti bakker op om det.

Som det er nævnt tidligere, havde vi jo for knap et år siden L 185 til behandling, hvor netop kommunerne blev pillet ud, hvilket jeg på det tidspunkt var rigtig, rigtig ked af. Man kan sige, at de nu får en lille del af det, for det er jo ikke helt det samme som L 185, sådan som jeg i hvert fald opfatter det. Men det kan justitsministeren sikkert be- eller afkræfte. Men de får i hvert fald en lille del af det. Jeg havde jo, tilbage da vi havde L 185, ønsket, at kommunerne bare var kommet ind under det. Det synes jeg ville have været rigtig godt, men det ønskede kommunerne jo så altså ikke selv, kunne man forstå på det hele.

Men vi bakker op om det i Dansk Folkeparti. Det her er en god ting.

Kl. 13:55

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er SF's ordfører, og det er fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 13:55

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg var jo så heldig at være med Boligudvalget, da vi sidste år besøgte et område i Aalborg, som rent faktisk havde sat kameraer op. Vi gav boligforeningerne mulighed for at sætte et kamera op, og her havde man faktisk gjort det i praksis, og det havde betydet, at der var mindre hærværk og mindre utryghed i området.

Det, de også sagde klart til os, var, at det her flytter ud til andre områder. Der skal simpelt hen være en helhedsplan. Derfor stillede vi også dengang et ændringsforslag om, at der skulle lægges en forpligtende plan, som skulle udarbejdes mellem kommunen, boligselskabet og politiet om, hvordan man samlet set nedbringer kriminaliteten. For det nytter ikke ret meget at sætte kameraer op, hvis kriminaliteten flytter ud til andre områder.

Jeg synes egentlig, at det var meget fornuftigt afvejet i lovforslaget, som gav boligforeningerne den her mulighed, nemlig at politiet skulle lave en kriminalpræventiv vurdering, inden der kunne blive sat kameraer op, så vi ikke fik kameraer, der bare blev sat op i flæng. Og det krævede også beboernes accept.

Nu kommer så det her lovforslag, hvor man åbner for, at kommunerne kan få mulighed for at gøre det i nær tilknytning til et sted, der allerede har fået en tilladelse. Så man må sige, at sammenhængen er sikret, der er et område, hvor der har været foretaget en kriminalpræventiv vurdering, og hvor der er et problem. Og hvis kommunen så har nogle arealer i nær tilknytning dertil, giver det også meget god mening, at man så også vil kunne sætte kameraer op der.

Vi vil dog stadig væk stille forslag om, at der også her skal være en handlingsplan, som skal udarbejdes i et samarbejde mellem kommune, boligselskab og politi. Vi mener faktisk, at det er afgørende for samlet set at kunne nedbringe kriminaliteten.

Så synes vi, at man skal bevare det gode princip om, at der skal foreligge en kriminalpræventiv vurdering, også for det nye område, som kommunen får lov til at overvåge. Vi synes ikke, at det er nok, at der bare sker en drøftelse med politidirektøren, så vi planlægger i

hvert fald at stille to ændringsforslag, dels om handlingsplanen, dels om, at der skal foretages en kriminalpræventiv vurdering.

Så vil jeg godt sige, at jeg egentlig synes, at både forslaget om boligforeningerne og forslaget om det med kommunerne reelt er udtryk for besparelser, for politiet har jo altid haft mulighed for at hæn-ge kameraer op, det har bare været politiet, der har gjort det. Nu giver man så ligesom opgaven videre til boligforeningerne og til kommunerne, og det mener vi faktisk ikke er fair.

Vi er dog meget trygge ved, at både optagelser fra boligforeninger og fra kommuner skal videregives til politiet, og at det altså kun er politiet, der får lov til at se de her optagelser, så det sikres, at man ikke kan sidde og se på, hvem der placerer sit affald forkert, eller hvem der går ind og ud forskellige steder, altså at det sikres, at det kun må bruges i en strafferetlig sammenhæng. Det synes vi er rigtig, rigtig godt.

Så vil jeg også godt her til sidst bakke op om fru Karen Hækkerups forslag om, at der skal være en certificering af de kameraer, der sættes op. Jeg har i hvert fald været ude at overvære en retssag i Kolding, hvor gerningsmanden eller i hvert fald den formodede gerningsmand slap fri, fordi man ikke havde nogen optagelser, der var gode nok til at finde vedkommende. Man kunne simpelt hen ikke se, om gerningsmanden også var den, som sad i selve retssalen. Det synes jeg er rigtig ærgerligt, når vi nu skal bruge det her redskab til at få domfældt nogle mennesker, nemlig at vi så ikke også sikrer os, at optagelserne er af en kvalitet, så de rent faktisk kan bruges.

Så vil vi gerne give vores opbakning til fru Karen Hækkerups forslag. Så der er altså støtte til det her lovforslag fra SF's side.

Kl. 13:59

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Tom Behnke som konservativ ordfører.

Kl. 13:59

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Også fra konservativ side skal der være opbakning til det her lovforslag, som jo giver kommunalbestyrelsen mulighed for efter drøftelse med politiet at sætte videoovervågning op i nærheden af boligområder, som allerede har videoovervågning efter de regler, der gælder for dem. Det vil sige, at man der jo altså har været inde at lave en kriminalpræventiv og en sikkerhedsmæssig vurdering, for hvis ikke det er sådan, at det er nødvendigt, ja, så giver politiet ikke tilladelse til, at man kan sætte det op i boligforeninger eller boligområder i øvrigt, hvor der er behov for det. Det gør man ikke; der skal være et konkret behov for det.

Det her knytter sig jo op på den regel, at hvis der er en sådan tv-overvågning i et boligområde, kan kommunalbestyrelsen efter drøftelse med politiet blive enige om, at det kan være hensigtsmæssigt, at man laver en udvidet overvågning, så man ikke kun gør det specifikt inde i beboelsesområdet, men også i de tilstødende områder. Og det skal hele tiden være med henblik på at fremme trygheden.

Så det er altså ikke noget, man bare kan gøre. Der skal være et formål med det, der skal være proportionalitet i det, og det skal være efter drøftelse med politiet. Derudover skal vi også huske, at det her jo ikke er gratis. Det koster penge, og som jeg har forstået på kommunerne, mangler de penge, selv om de aldrig har fået så mange, som de gør i øjeblikket. De siger i hvert fald tit, at de mangler penge, så jeg kan ikke forestille mig, at det her kommer til at løbe løbsk nogen som helst steder. Men det vil være et godt teknisk værktøj til at fremme trygheden nogle steder, nemlig der, hvor behovet er til stede.

I forhold til kvaliteten af de optagelser, der er, er det jo sådan, at det allerede i dag fremgår af tv-overvågnings-loven – det sørgede vi jo for, da vi lavede den i sin tid – at politiet de steder, hvor der er sat

overvågningskameraer op, kan pålægge dem, der har sat dem op, at kvaliteten skal være i orden, så de optagelser, der bliver lavet, kan bruges til noget, altså så kameraerne ikke bare hænger der for et syns skyld, men også for, at de rent faktisk kan bruges den dag, hvor der bliver behov for det. Det er jo, hvis der sker en kriminel handling, og i den situation er det så kun politiet, der kan få lov til at kigge på det pågældende materiale og bruge det som bevis i den konkrete sag.

Så vi burde være hele vejen rundt, og her får vi så en udvidet mulighed, der handler lige så meget om trygheden som om sikkerheden, og derfor støtter vi forslaget fra konservativ side.

Kl. 14:01

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste er hr. Manu Sareen som radikal ordfører.

Kl. 14:02

(Ordfører)

Manu Sareen (RV):

Tak for det. Med fare for at ødelægge den gode stemning og den konsensus, der har indsneget sig her i salen, skal jeg nok med det samme sige, at Det Radikale Venstre ikke kan bakke op om det her forslag, som er en del af »Ghettoen tilbage til samfundet«. Planen har, så vidt jeg kan huske, været, at det skulle være nye, kontante redskaber og et farvel til almindelige løsninger, og en af løsningerne er så at give mulighed for meget mere overvågning. Vi mener ikke, at det løser de grundlæggende problemer i de udsatte boligområder, så med andre ord er det her et udtryk for symptombehandling.

Årsagerne til problemerne i de såkaldte ghettoer skal først og fremmest findes i de sociale forhold, altså i fattigdom, i manglende tilknytning til arbejdsmarkedet, og så i noget, som er virkelig udtalt for rigtig mange unge mennesker, nemlig manglende uddannelse og manglende klubtilbud osv. Så hvis man skal løse de her udfordringer, kræver det en langsigtet indsats i forhold til både de sociale og de fysiske problemer, som vi ved der er rundtomkring i de udsatte boligområder. Så ved vi fra udenlandske erfaringer også, at hvis man vil løse det, er en øget belysning og en massiv indsats i boligmiljøet ud over de sociale tiltag helt klart noget, der er med til at øge trygheden.

Så er det også sådan – det er der ikke rigtig nogen der har været inde på – at tilstedeværelsen af en massiv overvågning er noget, der rent faktisk kan være med til at skabe et utrygt miljø, og som igen kan forstærke den utryghed, som man gerne vil til livs. Helt ærligt, hvis jeg var ung og kunne se, at der var opsat kameraer rundtomkring ved parkeringspladser osv., ville det ikke tage mig særlig lang tid at finde ud, at jeg skulle rykke mig væk fra kameraets synsvinkel og så gøre, hvad jeg skulle gøre. Og så bliver det en skrue uden ende, for så skal man til at opstille endnu flere kameraer.

Indrømmet, der er selvfølgelig alt for stor utryghed rundtomkring i Danmark i de her boligområder – det er der ingen tvivl om – men løsningen, altså hvordan vi skal løse de her udfordringer, er ikke med kameraer, men med en social indsats.

Vi kan jo specielt se her i København – det kan vi se på kommunens tryghedsbarometer, hvor man går ind og måler det – at der selvfølgelig er enkelte steder, hvor der er en voldsom utryghed, men jeg tror også, det er meget, meget vigtigt, at vi adskiller utrygheden og sandsynligheden for, at der sker noget, fra hinanden.

Noget af det, som har gjort rigtig, rigtig stort indtryk på mig, som jeg har hørt den tidligere politidirektør, Hanne Bech Hansen, tale om, er, at man går ud og skaber en viden om, hvor utrygheden er. Hvis man kigger på de statistikker, der er, og ser på landkortet over København, kan man jo se, at det, når man skal passe på, så handler om at holde sig væk fra Strøget, holde sig væk fra Indre By, og det er om natten, og det er i weekenderne osv. Og går man ind og forklarer folk det, går man ind og giver folk den viden og viser dem, at der

måske ikke er så stor grund til at være utryg i et boligområde, kan vi se, at det hjælper på den utryghed, som man gerne vil til livs.

Jeg kan selvfølgelig godt forstå, at installatørernes organisation og sikkerhedsbranchen synes, det er en rigtig, rigtig god idé med muligheden for øget overvågning, men er der gader og stræder i Danmark, der plages af uro, er det en opgave for SSP-medarbejdere, for nærpoltistationer og for den hotspotindsats, sådan som vi også har det i København, og som har en rigtig, rigtig god effekt, selvfølgelig også præventivt.

Så er der rigtig mange, der selvfølgelig kender til erfaringerne fra England, hvor man i den grad har sat overvågningskameraer op, og nogle af de erfaringer, der også er derfra, viser netop, at det ikke forhindrer kriminalitet.

Tingene er selvfølgelig ikke helt sort-hvide for mit vedkommende, og jeg ved, at der er områder, hvor tv-overvågning virker – det er i forhold til planlagt kriminalitet og i parkeringskældre osv. – men lige præcis i det her tilfælde mener vi, at det er en glidebane. Og som vi også har hørt fra ordføreren for SF, og det er vi fuldstændig enige i, kunne det her godt være udtryk for et spareforslag, fordi det nu ikke er politiet, der skal betale det, men det er op til de enkelte kommuner. Igen: Hvis man vil løse det her, er det en social indsats, der skal til, ellers løser man intet.

Kl. 14:06

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Og den næste ordfører er Enhedslistens ordfører, fru Line Barfod.

Kl. 14:06

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Når man sidder og lytter til debatten, kan man jo godt blive lidt trist over, at frihed stort set intet fylder i debatten i Folketinget i denne tid, spørgsmålet om, hvorvidt vi skal have et samfund, hvor man faktisk har personlig frihed, har frihed til at kunne bevæge sig rundt, uden at man bliver overvåget hele tiden. Den tidligere chef for PET, Hans Jørgen Bonnichsen, skrev en kronik her forleden, hvor han skrev, at han var begyndt om morgenen med at notere, hvor meget han blev overvåget, hvor mange elektroniske spor han efterlod sig, og da han lidt ud på formiddagen var kommet op på at have noteret 150, havde han opgivet det.

Jeg tror altså, at det virkelig er på høje tid, at Folketinget begynder at tage frihed langt mere alvorligt, end man gør. Det er afgørende for et retssamfund, at man har personlig frihed, og det betyder altså, at det at indføre mere overvågning skal være sidste udvej; det skal være absolut nødvendigt, når man indfører mere overvågning, og være et problem, der ikke kan løses på andre måder.

Den radikale ordfører kom med en lang række glimrende forslag til, hvad det er, man kan gøre. Så vidt det fremgår af forslaget, er formålet at skabe tryghed, altså ikke specielt et formål om at nedbringe kriminaliteten, men at skabe tryghed. Men hvis det, man gerne vil, er at skabe tryghed, så er det nogle helt andre ting, der skal til, end at sætte overvågningskameraer op. Hvis der er noget, som undersøgelser viser skaber utryghed, så er det, at der er overvågningskameraer. Så hvis man ønsker at skabe tryghed, skal man i stedet se på, hvordan vi indretter de områder, sådan at folk faktisk føler sig trygge ved at være der. Det er belysning og meget andet, der skal til, at der er åbent, og at man kan se, at der er andre mennesker til stede, og det handler om at sørge for, at der på de steder er aktiviteter osv.

Det gælder selvfølgelig også om at sikre, at der ikke foregår særlig meget kriminalitet, og fortælle folk, hvor lidt kriminalitet der egentlig foregår. Her skal der sættes ind i forhold til at sikre, at børn og unge har noget fornuftigt at tage sig til og ikke er henvist til at leve på gaden og i parker, men faktisk har nogle gode muligheder,

eller, hvis de er på gader og i parker, at det så er, fordi de er i gang med nogle aktiviteter – at der f.eks. er forskellige sportsklubber og andet, som de er med i, og som laver aktiviteter der.

Det koster selvfølgelig nogle penge, men de er altså hurtigt tjent hjem, hvis man sørger for, at vores børn og unge har noget godt at tage sig til og ikke bare løber rundt på gader og stræder og i parker, men faktisk har nogle gode fritidshjem, gode fritidsklubber, gode ungdomsklubber, gode sportsklubber osv. Det er vigtigt at sikre, at man har noget at miste; det er vigtigt at sikre, at man indgår i nogle stærke fællesskaber.

Jeg har selvfølgelig diskuteret det en del i forhold til Nørrebro, ligesom hr. Manu Sareen også har diskuteret det meget i forhold til København. Noget af det, der er det farlige, er, hvis vi ikke kan skabe de fællesskaber, som giver børn og unge en mulighed for et alternativ til at hænge ud sammen med nogle andre i noget, der kan ende med at blive bander. Og derfor er det afgørende, at vi bruger mange kræfter der, både fra lovgivers side, fra kommunens side og fra civilsamfundets side, og prøver at få tingene til at spille sammen. Det var sådan nogle ting, man burde sætte ind med i forhold til at gøre noget i stedet for bare at trække nogle flere kameraer op af lommen.

Det er også vigtigt, at politiet er til stede, og her taler vi altså ikke om, at politiet skal køre rundt i store, lukkede vogne, for det skaber bare utryghed. Og igen: Hvis formålet er, at man vil skabe tryghed, skal man have politi i øjenhøjde, så skal man vise, at politiet godt tør gå rundt i gaderne eller cykle rundt i gaderne, at politiet kan være til stede. Man kan indføre mobile homes, som man har i en del andre storbyer, så man ikke behøver at have en fast station, men kan være der, når der er ressourcer til det hos politiet, og stå der om eftermiddagen og aftenen og snakke med folk og vise, at her er der trygt, her kan man sagtens være, her er der nogle mennesker, man kan snakke med, og politiet kan lære folk at kende. Der er masser af ting, man ville kunne gøre, hvis det, man reelt var optaget af, var at skabe tryghed – noget, som der er erfaringer for virker, og som der er forskning på virker.

Det her forslag skaber i stedet utryghed, og det hjælper ikke med til at løse kriminalitetsproblemer, hvis det er det, man vil bekæmpe. Og det indskrænker kraftigt den personlige frihed i vores samfund, og derfor kan vi absolut ikke støtte det.

Kl. 14:11

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er Liberal Alliances ordfører, hr. Villum Christensen.

Kl. 14:11

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

Tak for det. Liberal Alliance kan ikke gå ind for mere offentlig overvågning og kontrol af nogen art. Generelt mener vi, at vi befinder os på en glidebane, hvor statsmagten bid for bid indsnævrer den personlige frihed, som det så ganske rigtigt blev nævnt for lidt siden. Omvendt synes vi også, at kommunerne i så vid udstrækning som muligt selv skal have lov at vælge de løsninger på deres egne konkrete problemstillinger, som de finder relevante, og dermed står til ansvar over for de borgere, der har valgt dem.

Vi noterer os, at optagelserne som udgangspunkt kun må videregives til politiet og kun i forbindelse med kriminalitetsopklaring, og at man kun må gennemse optagelserne med henblik på at fremme trygheden, som der står, for de personer, der færdes på de overvågede områder. Jeg tror desværre, at rigtig meget kan fortolkes som tryghedsskabende – i gaseøjne. Vi er bekymret for håndteringen af disse film. Med andre ord er vi bekymret for disse billedoptagelser med personoplysninger, akkurat som da taxavognmanden også skulle håndtere de film, som kunne optages på bagsædet i bilen.

Vi synes, det er en skidt retning at gå. Men som sagt vil vi ikke udelukke, at en kommune i enkelte tilfælde kan have nytte af en sådan ordning. Så jeg forestiller mig, at vi formentlig stemmer blankt i den her sag, men vil selvfølgelig gerne kigge på lovforslagets skæbne igennem systemet.

Kl. 14:13

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det justitsministeren.

Kl. 14:13

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Tak for en overvejende positiv modtagelse af lovforslaget. Der blev – det vil jeg egentlig godt starte med – fra Line Barfods side rejst en relevant diskussion om frihed. Nu er jeg jo konservativ, og den personlige frihed er vigtig for mig, og det er den også for regeringen. Nu er der jo én minister, der har taget patent på at være frihedsminister, så det kan jeg jo ikke sige, men alligevel vil jeg mene, at noget af det, jeg arbejder for som justitsminister, netop er frihed. Men frihed hænger jo sammen med tryghed. Når vi laver forslag om mulighed for – og ikke tvinger kommunerne til det – at kommunerne kan lave overvågning, så er det jo i det omfang, at kommunerne vurderer, at det er en tryghedsskabende foranstaltning. Det her er ment som en tryghedsskabende foranstaltning, og så kan man tage imod det eller lade være.

Tryghed hænger altså sammen med frihed. Jo mere trygge vi er ved at gå på gaden, jo mere frie føler vi os. Jo mere vil føler tryghed ved, at vores børn kan færdes frit på gaden om aftenen, når det er mørkt, jo større frihed føler vi på vores børns vegne og på egne vegne. Så man kan ikke løsrive tryghed fra frihed. Og jeg mener som justitsminister, at jeg har en vigtig opgave i at sikre, at det her samfund er i så trygge og sikre rammer for borgerne som muligt, for det betyder, at vi får friere borgere, fordi de kan færdes frit. Så det her forslag har bestemt med frihed at gøre, men selvfølgelig skal man da være opmærksom på, at vi ikke får et overvågningssamfund, hvor der er en utidig overvågning af borgerne, intimiderende overvågning. Derfor skal der være grænser. Det skal hegnes ind, så man ikke kan overvåge hvad som helst og især således, at tv-optagelser på bånd ikke kan bruges i alle mulige irrelevante sammenhænge, men bruges i en tryghedsskabende sammenhæng, bruges, når politiet har brug for det for at opklare forbrydelser. Helt ærligt, det tror jeg da de fleste mennesker har stor forståelse for. Det er i hvert fald det, der er meningen med forslaget her.

Det er jo et af initiativerne i regeringens ghettoplan, som vi gennemfører. Det var den, der hed »Ghettoen tilbage til samfundet«, hvor vi gerne vil skabe ikke mindst trygge rammer omkring livet i en række udsatte boligområder, som gerne skulle integreres bedre med resten af samfundet og ikke være isolerede dele af samfundet. Der synes vi så, at der ligger noget tryghedsskabende i, at man får adgang til at iværksætte tv-overvågning af offentlige arealer som f.eks. parkarealer og andre offentlige anlæg, som ligger i en nær tilknytning til de områder, hvor en almen boligorganisation foretager tv-overvågning. Det er naturligvis ikke det eneste tryghedsskabende element i ghettoplanen. Man kan naturligvis ikke skabe tryghed alene ved at sætte kameraer op og så være ligeglad med, hvordan man har indrettet sig i øvrigt. Så det skal hænge sammen med andre tiltag, naturligvis.

Lovforslaget indebærer altså, at kommunerne får den adgang til at foretage tv-overvågning som led i en generelt tryghedsskabende indsats i nær tilknytning til de områder, som i henhold til en polititil-ladelse bliver tv-overvåget af en almen boligorganisation eller andre organisationer eller foreninger, der repræsenterer husstandene i boligområdet. Derfor vil det jo typisk også være noget, beboerne selv er involveret i. Og så ved beboerne nok selv bedst, hvad der er trygt for dem. Det skal vi vel ikke gøre os kloge på. Vi skal give dem mu-

lighed for at skabe tryghed i deres eget område. Med udtrykket i nær tilknytning til et område, som boligorganisationen tv-overvåger, sigtes der i lovforslaget til offentlige arealer, som geografisk ligger helt tæt på det pågældende område. Det vil i almindelighed sige ikke mere end 500 m.

Så er det en betingelse, at tv-overvågningen efter kommunens nærmere vurdering fremmer trygheden for borgerne, som færdes i området, f.eks. fordi området bliver præget af uro og hærværk. Det er også en betingelse, at den utryghed, som overvågningen skal bekæmpe, skyldes kriminalitet eller andre utryghedsskabende former for adfærd, der udspringer af de samme forhold, som har ført til, at politiet har givet boligorganisationen tilladelse til tv-overvågning.

Det foreslås også, at kommunerne inden iværksættelse af tv-overvågningen skal drøfte behovet for overvågningen med politiet, som kan bidrage med synspunkter, f.eks. med hensyn til, hvor der især kan være behov for en særlig tryghedsskabende indsats. Det er fastsat i lovforslaget, at en kommunes tv-overvågning i medfør af de foreslåede regler er omfattet af den særlige bestemmelse i persondataloven om videregivelse af bl.a. billedoptagelser, der optages ved kriminalitetsforebyggende tv-overvågning, og det indebærer, at også kommunens tv-optagelser som udgangspunkt kun må gives videre til politiet og kun i kriminalitetsopklarende øjemed.

Kl. 14:18

Desuden foreslås det, at en kommune ikke skal kunne anvende eller gennemse tv-optagelser med personoplysninger fra tv-overvågning til andre formål end at fremme trygheden for personer, der færdes i det tv-overvågede område. Så der er altså på en lang række områder sat nogle klare grænser for anvendelsen og ikke mindst videregivelsen af disse videobånd med optagelserne, og der er også en række klare begrænsninger med hensyn til, hvor man overhovedet må sætte disse kameraer op.

Med disse ord siger jeg endnu en gang tak for en overvejende positiv behandling af lovforslaget og ser i øvrigt frem til udvalgsbehandlingen, hvor jeg som altid vil være til rådighed for at svare på spørgsmål.

Kl. 14:19

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til justitsministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 158:

Forslag til lov om randzoner.

Af fødevareministeren (Henrik Høegh).

(Fremsættelse 24.02.2011).

Kl. 14:19

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingerne er åbnet, og den første, der får ordet, er Venstres ordfører, hr. Erling Bonnesen.

Kl. 14:20

til, at det må man jo finde ud af, engang når loven er vedtaget? Er det på en måde ikke ligesom at købe katten i sækken?

Kl. 14:23

(Ordfører)

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Med dette lovforslag gennemfører vi en del af aftalen om »Grøn Vækst«. Det foreslås at etablere randzoner langs vandløb og søer, hvor der hverken må dyrkes almindelige afgrøder, gødskes eller sprøjtes, og etableringen af disse randzoner vil bidrage til en reduktion af kvælstof- og fosforudledningen og være med til at sikre, at Danmark lever op til sine forpligtelser i henhold til EU's vandrammedirektiv og Natura 2000-direktiverne. Samtidig giver lovforslaget mulighed for, at der i randzonerne kan dyrkes vedvarende græs eller energiafgrøder i sammenhæng med de tilstødende marker. Det kan f.eks. være pil, poppel eller præriegræs, og det vil supplere de nye muligheder, der ligger inden for biomasseområdet.

Der vil blive udbetalt kompensation til de landmænd, der som følge af loven skal udlægge randzoner på landbrugsarealer, og kompensationssatserne vil blive endeligt fastsat senere i forbindelse med Kommissionens samlede godkendelse af forordningen.

I nogle egne af landet ligger vandløbene tæt, og for at undgå, at enkelte lodsejere bliver særlig hårdt ramt, foreslås der indført et 5 pct.s loft over randzonearealet. I disse tilfælde vil bredden på randzonen blive reduceret. I lovforslaget er der undtagelser fra bl.a. de særlige grøblerender i marsken m.v.

Lovforslaget er resultatet af en lang proces med fokus på, hvordan vi bedst tager hensyn til både miljø, natur og biodiversitet og rammevilkårene for landbruget. Begge hensyn er helt nødvendige i denne sammenhæng, og jeg ser frem til udvalgsbehandlingen med henblik på en afklaring og en indkøring.

Venstre støtter forslaget.

Kl. 14:21

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Kristen Touborg.

Kl. 14:22

Kristen Touborg (SF):

Tak. Venstres ordfører sagde i sin ordførertale ganske kort, at der vil blive udbetalt kompensation til de landmænd, som skal lægge jord til det her, og at den vil blive fastsat senere. Det er måske en smule overordnet at sige, at den vil blive fastsat senere. Kunne Venstre ikke præcisere det lidt nærmere? Skal det forstås sådan, at den bliver fastsat om en uge eller om en måned? Jeg går i hvert fald ud fra, at den er fastsat, inden loven bliver tredjebehandlet.

Kl. 14:22

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:22

Erling Bonnesen (V):

Som jeg også markerede i min ordførertale, vil det selvfølgelig ske endeligt i forbindelse med Kommissionens endelige godkendelse. Men det er klart, at det selvfølgelig skal være på plads, inden det skal iværksættes i praksis.

Kl. 14:22

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Touborg.

Kl. 14:22

Kristen Touborg (SF):

Det forekommer mig måske at være lidt flot, at Venstre melder ud, at det vil blive fastsat, når EU godkender det. Har regeringen ingen holdning til, hvad det er, der skal gives af kompensation, og er det ikke lidt overordnet at sige til de landmænd, som her skal lægge jord

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:23

Erling Bonnesen (V):

Nej, overhovedet ikke. Jeg er også helt sikker på, at spørgeren faktisk godt selv næsten kender svaret på det, som der bliver spurgt om. Jeg er da som ordfører glad for, at man her, kan vi sige, præsenterer et værktøj, så der er kompensation. Der vil komme kompensation. Jeg har da også hørt en række tal nævnt, og nogle af dem, som jeg er i hvert fald er bekendt med ligger på bordet og arbejdes med, ligger på i omegnen af 2.500 kr. pr. hektar. Så må vi se, om det så bliver det endelige tal.

Jeg har da også, skal vi sige, ladet mig informere om, at man samtidig kan blive ved med at hæve sit EU-tilskud. Når vi så henser til, at det jo er arealer, der ligger tæt ved vandløb – mange af dem er lavereliggende arealer – så ligger det jo lige for med konklusionen, som også en lang række landmænd sådan set kvitterer for nu, nemlig at det ikke er så tosset endda, når vi ser på, hvad man sædvanligvis gennemsnitligt set kan have af dækningsbidrag på de her arealer. Det er også derfor, vi ser, at der er flere, der siger: O.k., det er nok ikke så tosset.

Kl. 14:24

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere to korte bemærkninger, og det er først fru Bente Dahl.

Kl. 14:24

Bente Dahl (RV):

Tak for det. Ordføreren nævnte i sin tale, at det bl.a. var godt for marskområderne. Nu er det sådan, at Tønder Kommune i sit hørings-svar netop voldsomt problematiserer den her lovs virkning på marskområderne, for som Tønder Kommune skriver i høringssvaret, bliver det nærmest umuligt at grøble, altså at vedligeholde vandløbene. Hvordan forholder ordføreren sig til den problematik?

Kl. 14:25

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:25

Erling Bonnesen (V):

Jeg synes da, det er godt, at man i Tønder og i marskområdet har fået sat fokus på den her problemstilling, så vi netop lige præcis kan få det tacklet i forbindelse med lovforslagets behandling. Og der er jeg da også tilfreds med de udmeldinger, der er kommet om, at der vil blive dispensationer i forhold til de situationer, hvor vi har afvandringsrender, der ligger meget tæt på hinanden, hvor det ellers ville få uoverskuelige konsekvenser, hvis man havde gennemført randzonerne i fuldt omfang. Og det er da også en kvittering for, at det her skal finde en god, fornuftig og naturlig balance.

Kl. 14:25

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Bente Dahl for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 14:25

Bente Dahl (RV):

Nu er det jo sådan, at marskområderne har været i balance også med vedligehold af grøfterne igennem rigtig mange år. Det er jo ikke noget nyt fænomen, at marsken bliver afvandet; det er den blevet siden

1930'erne, mener jeg. Derfor forekommer det mig lidt underligt, at vi i marskområderne skal til at have dispensation på et område, der egentlig har fungeret meget godt.

Det er jo ikke kun Tønder Kommune, der har påpeget det her problem med, at det bliver umuligt at vedligeholde vandløbene, hvis den her lov træder i kraft, som den er tænkt. Vil ordføreren så sige, at alle kommunerne skal have dispensation?

Kl. 14:26

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:26

Erling Bonnesen (V):

Jeg undrer mig da sådan set ikke over, at man f.eks. tager spørgsmålet op i marskområdet, for der er det da oplagt. Der har man helt åbenlyst – for mig at se i hvert fald – en speciel situation, fordi man jo har afvandingsrender, der ligger meget tæt på hinanden, og så er det ret logisk, at hvis man tog bræmmer på 10 m på begge sider af dem, ville det jo ekstraordinært indskrænke det areal, man så kunne dyrke. Så det er for mig helt naturligt, at man tager det op.

Derfor er jeg da også glad for, at der er blevet sagt, at man skal finde en fornuftig løsning på det, og så har der også oven i været meldt ud, at man, hvis der er andre tilsvarende områder, så selvfølgelig vil prøve at se på dem, sådan at der også kan findes en samlet afbalancering. Ret meget bedre kan det næsten ikke tackles.

Kl. 14:27

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. René Christensen.

Kl. 14:27

René Christensen (DF):

Tak. Jeg vil holde fast i forslaget her, som jo omhandler randzoner og udtagning af produktionsområder, altså produktionsjord. I forhold til det, der er blevet nævnt om marsken, har man jo været inde og kigge på de her arealer og de her gravede render og har sagt, at man der kan give nogle dispensationer i forbindelse med de ulemper, som det giver for landmanden.

Er Venstre klar til at kigge lidt mere på det også i resten af landet? Det er jo ikke kun i det sydjyske, vi har de her problemer med store inddæmmede områder. Man kan jo også andre steder rundt omkring i landet se, at der er utrolig mange afvandingsrender. Er Venstre klar til, her inden vi skal tredjebehandle forslaget, lige at få kigget på kortet en gang til og se, om der ikke også er andre steder, hvor man får dyrkningsmæssige ulemper, ved at vi indfører de her randområder?

Kl. 14:27

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:28

Erling Bonnesen (V):

Det kan jeg på Venstres vegne sige klart ja til. Og vi har jo også en udvalgsbehandling. Så et klart tilsagn til, at vi kigger godt og grundigt på kortet, sådan at vi får det her afbalanceret så godt som muligt. Jeg har da også allerede fået information om, at der i hvert fald er et enkelt sted mere i landet, hvor man ser på det her lidt på samme måde, og jeg synes også, det vil være ganske naturligt at prøve at se på det og få det her afbalanceret.

Kl. 14:28

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. René Christensen.

Kl. 14:28

René Christensen (DF):

Jeg takker selvfølgelig for det positive svar fra Venstre.

En anden ting, som en tidligere spørger var inde på, var kompensationen, for i »Grøn Vækst«-aftalen står der jo netop, at de her landmænd skal kompenseres. Samtidig kan vi også se i lovforslaget her, at det er en lille smule diffust, hvordan det kommer til at blive fremadrettet. Det er jo rigtigt, at der har været nogle tal fremme på omkring 2.500 kr., og det er jo todelt, sådan at hvis man eventuelt bruger arealerne til energiafgrøder, vil man få en anden kompensation. Der vil jeg bare spørge ordføreren, om der bliver lagt op til, at hvis vi ikke når at få helt håndfaste tal på bordet, inden vi skal beslutte det her, så skal de forligspartier, som går ind i det her, mødes igen og kigge på det, når EU får taget sig sammen til at finde ud af, hvordan de her kompensationsregler skal skrues sammen.

Kl. 14:29

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:29

Erling Bonnesen (V):

Jeg har da en klar forventning om, at EU selvfølgelig rykker i et passende hurtigt tempo, når vi fra Danmarks side er klar og kan sige, at sådan og sådan ønsker vi det indrettet. Det har jeg en klar forventning om. Så jeg må sige, at det må vi tage i vores drøftelser, når vi ser, hvor hurtigt de rykker. Og rykker de så ikke hurtigt nok, må vi på banen.

Kl. 14:29

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 14:29

Per Clausen (EL):

En enkelt anden lille ting i det her lovforslag, som jeg synes er lidt uklart, er spørgsmålet om de her randzoner. Man opererede jo, så vidt jeg forstår, oprindeligt med, at det var en god idé med 10 m brede randzoner, dyrkningsfrie randzoner, langs med vandløbene. Nu står der i lovforslaget: op til 10 m. Altså, hvad er det, der er udslagsgivende for, at der nu er nogle steder i landet, hvor der ikke er brug for 10 m brede randzoner mere?

Kl. 14:30

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:30

Erling Bonnesen (V):

Når vi sådan nærlæser teksten lidt, fremgår det jo – også af »Grøn Vækst«-aftalerne – at det er 50.000 ha, der skal leveres her, altså 50.000 ha natur. Og så vil det jo afhænge lidt af, hvor mange kilometer vandløb man får til slut at dele det her ud på. Det er i det lys, at de op til 10 m skal ses, for hvis man kan nå de 50.000 ha ved kun 7 m, 8 m eller 9 m, jamen så vil det også være en måde at være med til at balancere på. Men det ligger helt fast, også i teksten, at det er de 50.000 ha natur, der skal findes her.

Kl. 14:31

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 14:31

Per Clausen (EL):

Men man kunne jo godt have den opfattelse, at randzonerne i sig selv har en effekt i forhold til at reducere kvælstofudledningen; sådan har jeg forstået det. Men det er altså sådan set ikke det, der driver værket her. Det, der driver værket her, er, at man skal have skaffet 50.000 ha natur, og det er så det.

Så kunne jeg godt tænke mig i forlængelse af det at spørge hr. Erling Bonnesen, om det virkelig er rigtigt, at han opfatter pilemarker, energipilemarker, som natur.

Kl. 14:31

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:31

Erling Bonnesen (V):

På det første spørgsmål svarede jeg sådan set bare på det, som spørgeren spurgte om. Og til det andet spørgsmål, hvor der blev spurgt, om der også ville være nogle virkninger med hensyn til kvælstof- og fosforfjernelse, kan jeg sige, at det også fremgår ret tydeligt af sagsfremstillingen, at der er det. Der er sådan nogle gode lærde folk, der strides lidt om, hvor store virkningerne er, og de må jo så prøve at finde lidt mere præcist frem til, hvad virkningerne er. Men at der er virkninger, fremgår jo af sagsfremstillingen; det er der.

Så er det jo rigtigt, at man kan have forskellige opfattelser af, hvad natur er, men ifølge sagens definition er det jo, at der bliver taget de her ting ud af drift, bl.a. med baggrund i, der sker nogle lettelser og nogle lempelser i forhold til kvælstof- og fosforudledningen. Og så står det jo også beskrevet i sagsfremstillingen, hvad de arealer kan bruges til, f.eks. til energiafgrøder i sammenhæng med de marker, de støder op til, hvis der i øvrigt dyrkes energiafgrøder på dem.

Kl. 14:32

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere spørgsmål. Den næste ordfører er hr. Ole Vagn Christensen fra Socialdemokratiet.

Kl. 14:32

(Ordfører)

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg vil gerne starte med et citat fra Landscentret Planteavl, og citatet er fra lige før valget i 2005, nemlig fra den 8. februar: »Etablering af sprøjtefrie/dyrkningsfrie randzoner er en naturlig del af god landbrugspraksis. Det er en god løsning for både natur, miljø og driften at udlægge randzoner langs vandløb og søer. Økonomien i at indgå i sådanne ordninger er begrænset, men da der allerede er en række begrænsninger på muligheden for optimal dyrkning på sådanne arealer, i forhold til brug af mange sprøjtemidler, er der god ræson i at placere ekstensive randzoner langs vandløb og søer. Samtidig bidrager det til, at landbruget kan opfylde nogle miljømål på en billig og forholdsvis enkel måde.«

I dagens medier er overskriften lidt anderledes. Landbrugets oprør har vind i sejlene. Indimellem ser vi disse oprør. Sidst da jeg oplevede det, var det med rebellerne i Landbrugsreform 80, hvor jeg modtog oprørerne i slagteriets kantine og talte til dem. Dengang sagde jeg til dem, at ingen af os, hverken bønder eller slagteriarbejdere, kan lide at få tingene trukket ned over hovedet, for vi er alle så realistiske, at når det handler om at sikre os mad, som er produceret her i landet, er kærligheden til naturens mangfoldighed stor, og uden rent vand og levesteder for dyr og planter kan maden ikke produceres.

VKO har nu gentaget det ved hen over hovedet på os alle, oppositionen, landmændene, at vedtage en plan for grøn vækst. I den er et af værktøjerne randzoner, som vi skal behandle i dag. Siden opposi-

tionen blev smidt ud af »Grøn Vækst«, har vi Socialdemokrater forsøgt at få indflydelse på regeringens politik, for vi vil ikke, som regeringen gjorde det med »Grøn Vækst«, bare sidde i regeringskontorerne og lave en plan uden at tale med aktørerne om den, for det medfører blot, som vi oplevede det nu med landbrugsoprøret, at de, som skulle være medspillere, bliver modspillere, hvorfor vi vil samle interessenterne omkring et arbejdsbord, hvor vi i fællesskab med dem kan skabe konkrete planer.

Regeringens randzoneforslag går ud på, at der ved åbne vandløb og søer med et overfladeareal på mere end 100 m² skal skabes randzoner. Lovforslaget er dog fyldt med en række undtagelsesregler. Vi Socialdemokrater mener, at vi konkret skal have op imod 20.000 km af vores nuværende ca. 70.000 km vandløb bragt i en bedre tilstand. Søer og åer skal fungere som levende og væsentlige spredningskorridorer i vores natur. Hidtil har vandløbene i høj grad været funktionelle vandafledere, hvilket har medført, at vores søer og åer er blevet tilført næringsstoffer fra bl.a. landbrugsdræn. Vi mener også, at borgerne bør have adgang til de arealer, borgerne betaler for. Ønsker man at støtte randzoner, bør offentligheden derfor også have adgang til arealet under en eller anden form.

Socialdemokraterne kræver derfor en aktiv målrettet indsats. Vi har tre overordnede krav til de drøftelser, vi forhåbentlig kan få om tingene: Der skal for de 20.000 km ud af de nuværende 70.000 km vandløb iværksættes foranstaltninger, som medfører væsentlige forbedringer for vandløbene. Borgerne bør have adgang til de arealer, borgerne betaler for. Og så vil vi have indført omsættelige kvælstofskvoter, som kan belønne landmanden for sin kvælstofsreduktion for randzoneområderne.

På den her måde har jeg ligesom understreget, at vi ikke er imod randzoner, men tværtimod er meget, meget stærkt interesseret i de her randzoner, men vi mener, der er en lang række problematiske ting i forbindelse med det lovforslag, som regeringen har lagt frem, med alle disse undtagelsesregler, som jo er nogle, der skal fortælle en hel masse mennesker, at de nu ikke behøver at foretage sig så meget nyttigt i forbindelse med at skabe et bedre grundlag for miljø og for vores vand eller i det hele taget for, at vi kan have et levende, naturligt område. Situationen, som vi ser den, er, at man ved at prøve at skabe alt for mange undtagelsesregler kommer i den situation, at der sker det, at ordningen faktisk ikke kommer til at virke, som den var tiltænkt. Men det ønsker vi selvfølgelig at tage nogle drøftelser om i forbindelse med behandlingen af lovforslaget.

Kl. 14:38

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Der er et par korte bemærkninger. Den første er hr. Erling Bonnesen.

Kl. 14:38

Erling Bonnesen (V):

Tak. Jamen det var jo en vaskeægte, rigtig god socialistisk brandtale, så tillykke med det. Der blev sat ikke bare to streger, men fire streger under, at hvis de i Socialdemokratiet får magt, som de har agt, så betyder det et farvel til landbruget. Det kunne simpelt hen ikke mejles tydeligere ud, end det blev i dag, så selv om man ikke kan sige tak for indholdet, kan man i hvert fald sige tak for en klar melding. Så ved vi da i hvert fald det.

Så til det konkrete. Der blev også nævnt alle de ting, der vil blive indført, såsom kvoter osv., hvis det går så galt, at Socialdemokraterne kommer til magten. Jeg kunne godt tænke mig lige at få præciseret noget om bredden på de her randzoner. Nu har vi skrevet, at den skal være op til 10 m, og jeg sagde også i forbindelse med min egen ordførertale, at vi så kunne finde ud af, om det så skulle være 10 m. Men hvis jeg har hørt rigtigt, kan jeg forstå, at man også i Socialdemokraterne er parat til at lade randzonernes bredde gå op til 11 og 12

m, hvis man nu finder ud af, at det måske ikke var det hele, man kunne få løst med kvoterne. Skal jeg forstå det sådan, at man godt vil gå op på 11 og 12 m på randzonerne, når man skal have det her vægtet af?

Kl. 14:39

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 14:39

Ole Vagn Christensen (S):

Først vil jeg sige tak for complimenten, men det er jo det, vi hører fremsat alle steder.

Jeg sagde klart og tydeligt, at vi ønsker at indgå i en dialog med landbruget, når det handler om at foretage de nødvendige foranstaltninger. Det er i modsætning til, hvordan regeringen har forholdt sig til tingene. Det, der er vigtigt – og det, som det lille citat, jeg kom med, handlede om – er det, der blev sagt i 2005 fra officiel side i forbindelse med Landscentret Planteavl, og dem kan man ikke mistænke for at være socialistiske.

Så jeg vil sige til hr. Erling Christensen, at den slags udtalelser jo kun har et formål, nemlig at prøve at lægge sådan et slør hen over regeringens egen virkelighed, nemlig at den hænger fast i en sump.

Kl. 14:40

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Og der er et spørgsmål mere fra hr. Erling Bonnesen, som han hedder til ordførerens oplysning, i stedet for Christensen, som ordføreren nævnte. Hr. Erling Bonnesen.

Kl. 14:41

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Jeg kan berolige ordføreren med, at jeg har meget fast grund under fødderne. Kernen i noget af det, som ordføreren var inde på, var jo også dialog, og vi har i Venstre faktisk også haft rigtig meget dialog med mange forskellige grupper af landmænd. Her på det sidste er der faktisk rigtig mange landmænd, der har sagt til mig, at det nok ikke er så tosset med de randzoner, for der har Venstre jo sikret, eller er i hvert fald på vej til det, at vi lige præcis giver en fornuftig og god compensation, og man kan stadig væk hæve sit EU-tilskud. Så det er nok ikke så tosset endda, så det kan jeg godt forstå. Det får vi ud af at have en god dialog fra Venstres side.

Så må vi jo spørge: Hvis Socialdemokraterne vil i dialog med landmændene og ligesom lade det afgøre, hvem er det så med? Er det dem, der stadig væk bliver ved med at protestere højlydt og bare ikke vil noget, for dem er der stadig væk nogle ganske få af? Langt de fleste landmænd er jo ved at sige, at vi jo skal finde en balance i det her. Så man skal jo ikke bare kunne lytte og have dialog, man må også mene noget selv, og når man nu går så hårdt til værks med hensyn til kvoter og andet, så må ordføreren også kunne give et svar på, om man så er parat til at gå ud over de 10 m, for jeg kunne jo næsten høre, at det var det, man ville. Vi mangler jo bare en lille bekræftelse.

Kl. 14:42

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 14:42

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg kan sagtens give en bekræftelse på dialogen og på, at den er nødvendig. Det er den ikke mindst, når det handler om at lave god landmandskundskab. Vi i Socialdemokratiet har ikke den opfattelse, at vi skal lefle for nogen, som har protesteret, hverken den ene eller den anden gruppe. Vi er glade for de initiativer, der er ved at blive taget i

landbruget, hvor man siger, at man gerne vil have faglighed ind i arbejdet. Man vil gerne have styrket fagligheden, og fagligheden er jo det, der afgør, hvordan de her strukturer skal være. Men det, vi har sagt som målsætning, er, at vi finder, at det er nødvendigt at få 20.000 km af vores nuværende vandløb i en bedre tilstand. Det har vi helt klart sagt.

En anden af de ting, som vi har sagt, er selvfølgelig, at hvis vi går ind og laver nogle reduktioner af kvælstof i visse områder, så skal der være mulighed for, at man kan belønne landmanden for den her kvælstofreduktion. Det kan jeg sandelig ikke se er noget, der vil skade den enkelte landmand. Jeg mener, at det vil styrke ham.

Kl. 14:44

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Så er det hr. René Christensen.

Kl. 14:44

René Christensen (DF):

Tak. Nu må man jo ikke klappe i Folketingssalen, men det var lige før, det krævede klapsalver, da den her ordførertale røg ud over rampen, for man må sige, at Socialdemokratiet jo ikke har ført den her politik indtil nu. Nu har der været flere stormøder, hvor landmændene er mødt op og har stillet spørgsmål til de forskellige politiske partier, og der er det ikke det her, vi har hørt. Vi har ikke hørt, at der er blevet sagt: Vi vil tre gange så meget som det, der ligger her nu.

Jeg synes, vi har hørt gang på gang, at man vil mere, men gøre det mere fleksibelt, man vil også landbruget, og man vil holde igen, men nu kommer det rigtigt frem: Det, man vil her og nu, er, at man vil køre på, ikke med hundrede procent mere, nej, to gange så meget. Det er jo altså voldsomt, hvad man lægger op til. I det, der er lagt op til her, er der for at få de 50.000 ha kigget på 7.300 km. Nu bliver der snakket om 20.000 km, hvor man vil udlægge de her randzoner.

Så kan vi jo spørge: Hvordan vil man finansiere den her compensation, når man kommer op på så store arealer? Vi snakker altså pludselig om noget, der hedder 150.000 ha, der skal pilles ud af god dansk landbrugsjord, og det vil jeg gerne lige spørge ordføreren om. For det er nu engang det der med, at økonomien ikke helt hænger sammen. Hvordan vil man kompensere for de kæmpe arealer, som man her lægger op til at man gerne vil fjerne?

Kl. 14:45

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 14:45

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg sagde helt klart, at i de oplæg, som vi har lavet, skal borgerne have adgang til arealer, som borgerne betaler for, og det betyder jo helt klart, at der selvfølgelig skal være tale om en compensation, eller hvordan man nu vil bruge det udtryk. Det kunne jo også godt være, at man ved nogle fornuftige omlægninger kunne finde frem til, at det her faktisk, altså økonomisk og beskæftigelsesmæssigt, var en forretning.

Jeg er ikke helt sikker på, at man er i besiddelse af den nødvendige faglige viden om landbruget i Dansk Folkeparti, men jeg tror, at landbruget selv er det, og det er derfor, vi ønsker at have en dialog.

Kl. 14:46

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. René Christensen.

Kl. 14:46

René Christensen (DF):

[Lyddudfald] ... forstå det nu, for det er borgerne, der skal have lov til at gå der, fordi de betaler for det. Det er også rigtigt, at Socialde-

mokratiet går til valg på at øge skatterne, og det vil sige, at man vil øge skatterne betragteligt, så man kan kompensere landmændene for at tage deres landbrugsarealer ud af drift. Det vil sige, at borgerne skal brandskattes, for at landmændene kan blive subsidieret for ikke at dyrke deres arealer. Det kan man jo så have en mening om. Rent politisk støtter jeg ikke den holdning, at vi skal brandskatte borgerne for at lade nogle gå derhjemme og blive subsidieret på den måde, men det kan man jo sådan have forskellige holdninger til.

Jeg kan bare forholde mig til, at det, der bliver sagt her fra talerstolen, er, at man vil meget mere end det, der ligger her, og det kommer bare bag på mig. Det kommer bag på mig, når jeg gang på gang har været ude til møder, hvor Socialdemokratiet også har været til stede, og hvor man ikke har givet udtryk for, at man ville det, regering og Dansk Folkeparti bl.a. har lagt op til her, gange tre. Der må jeg bare sige, at det kommer bag på mig, og derfor er jeg utrolig glad for, at vi trods alt her til sidst får at vide, hvad det her drejer sig om, og hvad de forskellige partier gerne vil, for det er jo det, vi skal, når vi står her i Folketingssalen. Så skal vi jo vide, hvad vi vil, hver især, og det er jo kommet tydeligt frem.

Så tak til ordføreren for at være så klar i mælet.

Kl. 14:47

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 14:47

Ole Vagn Christensen (S):

Ja, og det bliver han ved med at være, for den der bemærkning om skatter er jo det sædvanlige skræmmebillede.

Jeg tror, at de fagligt kompetente personer, der er i landbruget, er i stand til at finde ud af det, selv om de skal tage det hensyn. Jeg nævnte jo netop, at de var stolte af, at de havde taget hensyn der i 2005, og jeg er helt sikker på, at det er de fortsat. Jeg er også helt sikker på, at de har en række løsninger til, hvordan man kan gøre det her bedre for dem økonomisk, også uden at man i og for sig skal ind og tale om, at det her handler om at forøge en skattebyrde.

Jeg er godt klar over, at Dansk Folkeparti har stirret sig blind på den der situation med protesterne og bevægelserne, der har været, men det har vi andre ikke. Vi tror på dialogen, og vi tror, at der er faglighed i landbruget.

Kl. 14:48

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Så er det hr. Christian H. Hansen.

Kl. 14:48

Christian H. Hansen (UFG):

Tak for det. Jeg synes jo, det er en rigtig god melding, Socialdemokratiet kommer med i dag om den her udvidelse og de 20.000 km vandløb. Jeg kunne forstå, at man vil arbejde for, at det bliver ændret i det her lovforslag, og jeg vil bare gerne have en sikkerhed for, at hvis det er sådan, at man ikke får det gennemført i det her lovforslag, så lover Socialdemokratiet, at man genoptager det her, hvis man får regeringsmagten efter folketingsvalget – og det håber jeg så at man gør, den overbevisning er jeg jo af, at der skal et systemskifte til – og så gennemfører man det, som hr. Ole Vagn Christensen fra Socialdemokratiet har stået og lovet i dag, og som jeg synes er en glimrende ting af hensyn til vores natur generelt.

Men jeg vil bare gerne have en bekræftelse på, at man gennemfører lige nøjagtigt det, som er blevet sagt fra Folketingets talerstol i dag, altså ikke en garanti, men næsten en form for garanti.

Kl. 14:49

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 14:49

Ole Vagn Christensen (S):

Man skal være meget forsigtig med det der med garantier, det ved hr. Christian H. Hansen også, men jeg kan sige, at det her er vores målsætning og vores arbejdsplan, som vi vil arbejde efter, både før et valg og efter et valg.

Kl. 14:50

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Christian H. Hansen.

Kl. 14:50

Christian H. Hansen (UFG):

Så jeg skal forstå det på den måde, at hvis det ikke bliver gennemført i det her lovforslag, der ligger fra VKO-regeringen nu, så vil Socialdemokratiet sørge for, at det hurtigst muligt kommer op på det plan, som Socialdemokratiet har lovet i dag.

Jeg kan kun takke på naturens vegne.

Kl. 14:50

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 14:50

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg kan kun sige igen, at det, det handler om, er, at vi ønsker at indgå i en dialog med landbruget om de her ting, og at vi på grund af den faglighed, som landbruget er i besiddelse af, også tror, at vi er i stand til at leve op til det, vi har sagt her. Det er de signaler, vi hører, og det er derfor, vi har taget mod dem på den positive måde. Derfor er det selvfølgelig klart, at det går vi efter.

Kl. 14:51

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det hr. Tage Leegaard.

Kl. 14:51

Tage Leegaard (KF):

Tak. Jeg kunne godt tænke mig at høre den socialdemokratiske ordfører, om han, når han taler så varmt om offentlig adgang til arealerne, i den forbindelse egentlig mener, at arealerne skal eksproprieres og dermed bliver statens ejendom. Er det det, han agiterer for? Det vil jeg gerne lige have lidt at vide om.

Kl. 14:51

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 14:51

Ole Vagn Christensen (S):

Jamen nu har vi altså igen et af de der spøgelse, som man gerne vil køre frem med i den her landbrugsdebat.

Det, det handler om, er sådan set, at hvis vi kan få skabt de her rekreative områder, og der skal økonomi til fra borgerne, for det kan lade sig gøre, så er det også en naturlig ting, at borgerne får mulighed for at kunne udnytte dem. Og det har ikke noget som helst med ekspropriation at gøre, det har noget at gøre med, om landmændene har den nødvendige faglighed og forståelse for, at de her områder faktisk godt kan bruges på den måde. Så det tager vi dialogen om.

Kl. 14:52

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Tage Leegaard.

Kl. 14:52

Tage Leegaard (KF):

Jeg har forstået på Socialdemokratiet, at partiet ikke synes, at det her er vidtrækkende nok på nogle måder, og at man gerne vil have en tredobling.

Jeg kunne godt tænke mig at høre, hvordan finansieringen af den tredobling skal falde på plads. Hvor ligger pengene henne til det her? Hvis man mener, at landmanden skal kompenseres, og man måske endda begynder at tale om, at man ønsker offentlig adgang og måske taler ekspropriation, hvor vil Socialdemokraterne så finde pengene henne?

Kl. 14:53

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 14:53

Ole Vagn Christensen (S):

Pengene ligger mange steder. I forbindelse med den dialog, vi gerne vil have med landbruget, tror vi, at man kan finde de nødvendige løsninger.

For mit vedkommende tror jeg på, at man er i stand til med nye afgrøder og med forskellige – hvad hedder det? – nye tiltag inden for landbrugsproduktionen også at formå at skabe et bedre økonomisk grundlag, selv om man går ind på de her ordninger. Men det kræver selvfølgelig, at den faglighed, der er nødvendig, for vi kan nå den løsning, er til stede i landbruget. Og det tror vi på at den er.

Kl. 14:54

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så går vi til den næste ordfører. Det er hr. René Christensen fra Dansk Folkeparti.

Kl. 14:54

(Ordfører)

René Christensen (DF):

Det er målet med »Grøn Vækst«, som Dansk Folkeparti er en del af, at sikre et vandmiljø af god kvalitet gennem en reduktion af udledningen af næringsstoffer og pesticider til vandmiljøet. Og det står vi fast på. Vi skal værne om vores natur, miljø og se udviklingen på lang sigt.

Det er derfor et afgørende element for Dansk Folkeparti, at der med aftalen sker en sikring af miljø og natur, men også at den går hånd i hånd med en moderne og bæredygtig landbrugsproduktion, som kan og skal være i konkurrence med resten af EU.

Samtidig er muligheden for anvendelse af flerårige energiafgrøder positiv og et værktøj til at nå reduktionen i udledningen af både drivhusgasser, kvælstof og pesticider.

Det er derfor, jeg er glad for, at muligheden for at etablere flerårige energiafgrøder nu er blevet smidiggjort, hvorfor det nu er muligt at få en undtagelse fra det generelle dyrkningsforbud i randzonerne. Der etableres en mulighed for at dyrke flerårige energiafgrøder, når det sker i umiddelbar tilknytning til dyrkning eller beplantning af tilsvarende afgrøder på det bagvedliggende areal. Dog skal det bagvedliggende areal mindst have samme bredde som randzonen. Der kan også ske ekstensiv afgræsning i randzonerne, hvilket vi i Dansk Folkeparti er meget positive over for, da vi gerne ser, at dyrene kommer ud af staldene, hvilket jo snart er svært, da lovgivningen på andre områder strammer op på det her konstant.

Jeg og Dansk Folkeparti mener dog, at randzonerne skal kunne anvendes til andre miljøtiltag, der på samme tid vil gavne natur og miljø, og som samtidig sikrer afvandingen af de dyrkede arealer, hvilket mange af de såkaldte vandløb faktisk er blevet etableret for. Som eksempel kan nævnes kunstige ådale, hvor de ånære arealer

inddrages i forbedringen af natur- og vandmiljøkvaliteten. Inden for randzonen graves de ånære arealer ned i et niveau nær vandløbets vandspejl. På den måde opnås der en langt større profil i miniådaalen. Dermed stiger vandspejlet som følge af den nu reducerede vandløbsvedligeholdelse – den er mindre – og vil kun oversvømme miniådaalen, da arealet bliver større. Og det vil kun i reduceret omfang påvirke de bagvedliggende dyrkningsarealer, som ellers efter vores meget klare opfattelse ligeledes også skal kompenseres. Det har jeg selvfølgelig en forventning om at vi skal arbejde med i forbindelse med udvalgsarbejdet.

Endvidere vil jeg gøre opmærksom på, hvordan aftalen om »Grøn Vækst« egentlig lyder:

Erhvervet vil inden for rammen af landdistriktsprogrammet kunne opnå kompensation for lovkravet om sprøjte-, gødnings- og dyrkningsfri randzoner samt reducere eller ophøre med vandløbsvedligeholdelse.

Det er vi i Dansk Folkeparti meget enige i. Det er taget ordret fra aftalen, og det vil vi selvfølgelig holde fast i.

Derfor ønsker vi selvfølgelig også at kende fremtiden i forhold til kompensationen, og det kommer faktisk ikke helt tydeligt frem i forhold til lovforslaget her, som det ligger. Så det har vi også nogle spørgsmål til i forbindelse med udvalgsarbejdet. Spørgsmålet er: Kan vi egentlig få et helt klart billede af, hvordan fremtiden ser ud? Det vil vi have.

Omkring udpegningen af vandløb mener vi ligeledes, at der skal ses på de inddæmmede og afvandede arealer en gang til. Vi har mange lavbundede arealer i Danmark, og de skal også have en mulighed for fortsat at køre. Og man kan kigge eksempelvis på Lolland, der som marsken er et inddæmmede og afvandet område.

Dansk Folkeparti er meget enig i målsætningerne med forslaget her, men vi har spørgsmål til virkningerne og fleksibiliteten, og vi har spørgsmål om fremtiden. Jeg og Dansk Folkeparti ser meget frem til udvalgsarbejdet, som jeg håber vil blive meget positivt.

Kl. 14:58

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er et par spørgsmål. Det første er fra fru Bente Dahl.

Kl. 14:58

Bente Dahl (RV):

Tak for det. Jeg vil spørge Dansk Folkepartis ordfører om næsten det samme, jeg spurgte Venstres ordfører om, nemlig om Dansk Folkeparti er villig til at dispensere, når nu nogle kommuner siger og påpeger, at det er vanskeligt, måske umuligt, at vedligeholde vandløb. Er Dansk Folkeparti villig til at dispensere?

Kl. 14:58

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 14:58

René Christensen (DF):

Jamen vedligeholdelse af vandløb synes jeg ikke ligger så meget inden for den lovgivning her. Det, vi snakker om her, er jo randzoner i forhold til det, der ligger ude på siderne. Det er jo sådan, at vi allerede i dag har en bræmme på 2 m, og den bræmme bliver ved med at være der. Den vil heller ikke komme til at kunne blive dyrket, og det er simpelt hen, fordi vandløbene skal være i god stand. Det, der sker nu, er, at der kommer yderligere et areal uden på de 2 m, og det er jo det, vi snakker om nu. Jeg mener ikke, at det hører ind under vandløbsvedligeholdelse, det ligger et andet sted. Men vi har meget stort fokus på den her vedligeholdelse af vandløb, og det er også derfor jeg netop nævner det med mini ådalene, som i mange tilfælde er blevet gravet, for at nogle afvandede produktionsarealer fortsat skal kunne virke.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Fru Bente Dahl.

Kl. 14:59

ne være. Det var også derfor, at jeg valgte at sige, at Dansk Folkeparti står fuldstændig inde for målsætningerne i »Grøn Vækst« – der er vi hundrede procent enige.

Kl. 14:59

Det er også sådan, at jeg jo læste op, hvad vi havde aftalt i forbindelse med »Grøn Vækst«. Her har vi så nogle ting, vi skal have styr på, og det er jo i forhold til EU-lovgivningen og andet, og det er i forhold til, hvornår vi har de her kort over vandløbene. Der vil jeg bare være helt sikker på, at den aftale, som Dansk Folkeparti har indgået, også bliver overholdt, når vi udmønter den i et lovforslag.

Så det her er helt efter bogen, og det er jo derfor, at demokratiet fungerer så fantastisk i Danmark.

Kl. 15:02

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Christian H. Hansen.

Kl. 15:02

Bente Dahl (RV):

Problemstillingen kommer ind, fordi der i lovforslaget lægges op til, at der skal åbnes op for dyrkning af energiafgrøder på randzonearealerne, og det er i den forbindelse, at forskellige kommuner påpeger, at det måske bliver umuligt at vedligeholde vandløbene. Jeg vil gerne have ordføreren til at afkræfte villigheden til at dispensere, fordi der jo med dispensationerne lægges det uklare moment ind i implementeringen af loven, hvordan den skal håndhæves – derfor vil jeg gerne have det afklaret.

Kl. 15:00

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 15:00

René Christensen (DF):

Hvis det er sådan, at der er kommuner, der insisterer på, at de meget, meget gerne vil ud at rense vandløbene op, så er der ingen tvivl om, at vi vil kigge meget velvilligt på det – altså, hvis det er det, der er udfordringen. Det skal dog siges, at der stadig, selv om man planter energiafgrøder, skal være en bræmme på 2 m på begge sider af vandløbet; den må ikke opdyrkes med energiafgrøder. Men hvis der skulle være udfordringer i forhold til materiel eller andet – det kan også være forskelligt, hvilket materiel man bruger – så er vi meget, meget velvillige til at kigge på, at kommunerne selvfølgelig skal kunne komme til med deres materiel for at kunne oprense de såkaldte vandløb.

Kl. 15:00

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Så er det hr. Christian H. Hansen.

Kl. 15:00

Christian H. Hansen (UFG):

Tak for det, det er bare sådan et lille spørgsmål.

Jeg synes jo, at de spørgsmål, der sådan kom lidt over til ministeren og regeringen om kompensation og målsætning osv., viste nogle gode ting, man i Dansk Folkeparti havde opdaget. Men når man så kigger i lovforslaget, kan man også se, at det her er et led i aftalen om »Grøn Vækst«, som er indgået mellem regeringen og Dansk Folkeparti. Og det, der jo så bare kan undre, er, at man sidder med til nogle forhandlinger, som udmøntes i nogle lovforslag, som man egentlig i bund og grund ikke ved en pind om, for man stiller så spørgsmål til dem her i Folketingssalen.

Mit spørgsmål er sådan bare om, hvor meget Dansk Folkeparti egentlig har fået at vide om det, som vi kalder »Grøn Vækst«, og som jeg nu kalder gul vækst, fordi det grønne jo falmer lidt ved at blive gult. Hvor meget ved man egentlig om det, man sidder og arbejder med?

Kl. 15:01

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 15:01

René Christensen (DF):

Det ved vi hundrede procent alt om. Det er jo sådan, at når man laver en aftale, laver man jo en tekst, som så skal udmøntes i et lovforslag, og det ligger her. Og så er der jo første, anden og tredje behandling, hvor man har mulighed for at rette de ting til, som der eventuelt kun-

Christian H. Hansen (UFG):

Tak for svaret. Det, jeg så kan forstå på svaret, er, at man er enige om en bred tekst, men man undersøger ikke på forhånd noget om, hvordan EU-lovgivningen forholder sig til det; man undersøger ikke på forhånd noget om kompensation, hvilket jo er ret vigtigt, som ordføreren og andre ordførere jo også har fremhævet. Det gør man ikke noget ved. Man sætter sig bare ned i en sen natte-tid – det fortæller jo i øvrigt også lidt om dansk politik sådan generelt – og forhandler sig frem til en eller anden tekst, og så ser man, hvordan det går, og så tager man det løbende. Men tak for svaret.

Kl. 15:03

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 15:03

René Christensen (DF):

Nej, det er jo ikke sådan, det foregår, og jeg tror også godt, at hr. Christian H. Hansen er klar over, hvordan det her foregår. Han har jo været med til det nogle gange. Måske sidder man tilbage og har ikke fået alt det, man ville have, men sådan er det jo nogle gange, når man laver aftaler.

Det er sådan, at vi er fuldstændig enige om den aftale, der er blevet lavet. Vi er fuldstændig enige om målet. Nu skal vi så nå målet, og det skal vi nok også gøre. Så sker der det, at når man kommer ned i materien, er der nogle enkelte ting, man så kan diskutere, og det er det, vi gør nu.

Det er derfor, som jeg også sagde før, at vi har det her gode system med en første, en anden og en tredje behandling, for så kan man lige få de her sidste knaster høvlet af. Og så er jeg overbevist om, at når vi er færdige, har vi en god aftale, både i forhold til miljøet, i forhold til vandet, og i forhold til at landmændene stadig kan have deres bedrifter rundtomkring i landet.

Kl. 15:03

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Så er det hr. Kristen Touborg.

Kl. 15:04

Kristen Touborg (SF):

Jeg lyttede med interesse til ordføreren's melding omkring kunstige ådale. Det synes jeg da lød rigtig interessant. Det bliver spændende at høre, hvad ministeren svarer på det, og om der er en ting, som forligspartierne ikke helt har fået gjort færdig, eller hvordan det er. Så jeg ser frem til at høre ministerens svar.

Men jeg vil godt høre ordføreren's svar på, om ikke sådanne kunstige ådale betyder, at man får en langsommere vandføring i vandlø-

bet og dermed jo får en dårligere vandkvalitet, fordi vandet ikke bliver iltet så godt.

Kl. 15:04

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 15:04

René Christensen (DF):

Nej, det er faktisk ikke tilfældet. Nu skal jeg ikke gøre mig til ekspert på området, men jeg har dog set et sted, hvor man har foretaget det her. Det, som det gør, er, at drænene er virksomme en større del af tiden. Idet man laver ådalen, udvider man simpelt hen vandreservoir i forhold til åen, og derfor har man i de meget våde perioder mulighed for at kunne opbevare mere vand, uden at det løber ud over arealerne. Samtidig sker der også det, at drænene ikke i en lang periode kommer til at ligge under vand og derfor stopper til. Som der står i »Grøn Vækst«, kan man jo risikere måske efter 10-15 år, at man får indsøer og andet på bagvedliggende arealer, og så kommer vi ud i, at vi også skal ud at kompensere de arealer.

Kl. 15:05

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Kristen Touborg.

Kl. 15:05

Kristen Touborg (SF):

Jeg forstod ordføreren sådan, at man med en kunstig ådal vil udvide bundarealet. Min logik siger mig, at hvis man har et bredere vandløb og den samme mængde vand, så må det alt andet lige betyde, at vandet kommer til at løbe langsommere, fordi der bliver bedre plads. Nu har jeg kun gået i friskole – det skal jeg indrømme – men sådan regnede vi i friskolen dengang, og jeg tror ikke, det har ændret sig så forfærdelig meget i mellemtiden.

Kl. 15:05

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 15:05

René Christensen (DF):

Nej, jeg tror heller ikke, at tingene har ændret sig. Nu har jeg lavet en lille tegning. Det er sådan, at man laver en rende i bunden, hvor vandet kan løbe. Der kan det løbe hurtigt, ligesom det altid har gjort, fordi arealet er lille. Når der er meget vand på arealerne i den regnfulde tid, har man et reservoir, som ligger højere oppe, til at kunne modtage vandet. Jeg kan kun opfordre ordføreren til at tage en tur ned at kigge på det projekt, man har lavet i Næstved. Det er super-spændende. Der ligger sikkert andre gode projekter.

Det, vi lægger op til fra Dansk Folkepartis side, er, at vi åbner op for, at man kan lave miljøtiltag og vandtiltag, også i de her randzoner, sådan at vi ikke fremadrettet får en lovgivning, som er firkantet og ikke særlig smidig. Der sker konstant en udvikling på det område, og det skal vi selvfølgelig være klar til, også i forhold til den måde, vi lovgiver på.

Kl. 15:06

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Tak til ordføreren. Så er det hr. Kristen Touborg.

Kl. 15:06

(Ordfører)

Kristen Touborg (SF):

Forslaget om at indføre dyrkningsfrie zoner langs vandløbene, hvor der bl.a. ikke må anvendes pesticider og kunstgødning, er overordnet set et godt tiltag for at begrænse udsivningen af forurenende stoffer

til vores vandløb. Derfor skal regeringen da heller ikke bebrejdes, at den nu langt om længe, vil jeg sige, tager hul på at gennemføre de første elementer i det, de kalder »Grøn Vækst«-planen.

I SF mener vi godt nok, at der er behov for en mere overordnet plan for forvaltningen af natur og miljø. Det er da noget, vi arbejder meget med, men isoleret set mener vi dog, at lovforslaget kan give en forbedring af de eksisterende forhold. I det praktiske liv vil det være sådan, at en 10-meter-randzone direkte vil have effekt på vandløbets pesticidpåvirkning, fordi den pesticidtåge, som en giftsprøjte kan udsende, i mindre grad vil havne i vandløbet, når giftsprøjten kører længere fra vandløbet, ligesom den utilsigtede og upræcise spredning af kunstgødning ved vandløbene vil kunne undgå at havne direkte i vandløbene, fordi man kommer længere væk. Så på den måde er det i praksis udmærket, at man går i gang med det her.

Men der er absolut behov for nogle ændringer af forslaget. Vi mener klart, at man bør overveje offentlig adgang til arealet. Vi kender en række andre områder og steder, hvor der er mulighed for det. Vi synes, det ville være helt oplagt, at der blev adgang for offentligheden i sådanne randzoner.

Et andet punkt er, hvorvidt der skal kunne plantes pil i randzonerne. Vi mener, at man bør overveje det meget nøje, før man giver lov til det, for det er efter vores opfattelse visuelt betænkeligt at lave sådan en ændring af ådalene. Så kan man da også undre sig lidt over, sagt til ministeren, om regeringen virkelig mener, at det er natur. Hensigten var jo, at der skulle oprettes 50.000 ha natur. Så det er da noget, jeg tror vi skal kigge på, når vi kommer til udvalgsarbejdet.

Så har vi jo snakket noget om kompensation til lodsejerne. Det mener vi altså klart bør afklares inden lovens færdigbehandling. Venstres ordfører svarede godt nok på mit spørgsmål uden at svare på det væsentlige af det, jeg spurgte om. Det var nemlig ikke så meget beløbets størrelse, jeg var interesseret i. Egentlig var det mere princippet, og om Venstre og regeringen synes, at man kan købe katte i sækken – altså vedtage et lovforslag, som man ikke gør færdigt, og ikke sige, hvordan kompensationen skal være. Jeg synes, det kan være spændende også at få at vide, om det indebærer, at man så vil hæve den procentdel, som i øjeblikket tages fra den generelle hektarstøtte til landmændene og overføres til landdistriktsstøtte. Det vil jeg godt spørge ministeren om, i det tilfælde at han skulle have tid og ikke behøvede at snakke med sin regeringsstøtte. Men det har han nok ikke.

Derudover vil jeg gerne sige, at jeg mener, at der skal være kompensation i forhold til de her randzoner. Men med hensyn til de 140.000 ha efterafgrøder, som regeringen også har opereret med, mener jeg slet ikke, at der er behov for at snakke kompensation, fordi det jo bare kan gå ind i krydsoverensstemmelsesbestemmelserne, forstået på den måde, at det er en betingelse for at få hektarstøtten, at man har en tilstrækkelig mængde efterafgrøder. Det ser jeg ikke noget problem i, men når man griber så voldsomt ind i en dyrkning, som kunne blive tilfældet her, så er sagen en anden.

Kl. 15:11

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er en kort bemærkning, og den er fra hr. Erling Bonnesen.

Kl. 15:12

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Jeg vil godt lige lidt ind omkring det med kompensationserne. Synes man i SF, at det er en god idé, at vi kompenserer eller i hvert fald lægger op til at kompensere, nu vi indfører bræmmerne, eller ville SF fjerne det element, hvis man havde magt, som man har agt?

Kl. 15:12

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Forhandling**Kristen Touborg (SF):**

Tak. Det er min opfattelse, at hvis man tager et areal og gør det udyrkbart, kræver det kompensation.

Kl. 15:12

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er ikke flere spørgsmål. Tak til ordføreren. Så går vi videre til den næste ordfører, og det er hr. Tage Leegaard fra De Konservative.

Kl. 15:12

Kl. 15:12

(Ordfører)

Tage Leegaard (KF):

I Det Konservative Folkeparti hilser vi det velkommen, når der kommer tiltag, som tilgodeser miljøet. Jeg har lagt mærke til, at SF's ordfører var så tæt på at sige god for forslaget, som han næsten kunne få sig selv til, så det lyder jo spændende for det kommende arbejde i udvalget.

Dette lovforslag er en del af initiativet »Grøn Vækst«, som ud over at skabe bedre miljø for planter også gør det for fugle, dyr, padder og fisk. Ved at sikre, at der ikke dyrkes og dermed sprøjtes og gødes i en bræmme langs vore søer og vandløb, skaber vi bedre mulighed for, at vores sårbare natur får det bedre. Ved at skabe randzoner vil udvaskning af næringsstoffer til vandmiljøet mindskes, hvilket er et af de helt overordnede mål med »Grøn Vækst«. Ved at undlade at sprøjte vil vilde planter få mulighed for at brede sig, så levesteder for de insekter, som danner grundlag for fødekæderne, vil kunne etableres. Der vil dog stadig, i forbindelse med at der etableres arealer med energiafgrøder, op til vandløb og søer være mulighed for omlægning, og såfremt der kan findes på tiltag, som i forbindelse med zonerne kan øge biodiversiteten, vil det selvsagt være en oplagt mulighed.

Her er det naturligvis vigtigt, at vi får mest mulig natur for pengene, og alle gode ideer hilses velkommen. En af de helt store gevinster ved randzonerne er netop, at de kan virke som spredningsveje for naturligt forekommende arter af enhver slags.

Landbruget er skeptisk over for disse randzoner. I den forbindelse føler jeg, at det er vigtigt at fremhæve, at der kommer en kompensationsordning i forbindelse med etableringen af zonerne, samt at der sættes et loft over det samlede areal, som den enkelte jordbesidder skal aflevere til ordningen.

Endvidere vil jeg opfordre til den bedst mulige dialog med erhvervet i forbindelse med implementeringen. Dialog er vejen frem, og der kan være særlige grunde, som kan rimeliggøre en bred fortolkning af loven, så særlige interesser kan tilgodeses. Jeg føler mig overbevist om, at loven kan implementeres på en måde, så de overordnede erhvervsinteresser kan tilgodeses og tab af arbejdspladser undgås.

Nu kaldte hr. Christian H. Hansen »Grøn Vækst« for gul vækst lige for lidt siden. Jeg vil altså gerne sikre mig, at det ikke bliver til misvækst, vil jeg sige til hr. Christian H. Hansen.

Men jeg synes alt i alt, at det er et godt forslag, og Det Konservative Folkeparti støtter det.

Kl. 15:15

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru Bente Dahl fra De Radikale.

Men ordføreren er sikkert venlig at gå tilbage talerstolen. Der er ikke registreret nogen kort bemærkning, men vi tager fru Bente Dahls korte bemærkning med.

Prøv at trykke på knappen igen.

Ja, så kom den. (Bente Dahl (RV): Den har været grøn, og jeg har trykket). Ja, men den var ikke registreret heroppe. (Bente Dahl (RV): Fint nok, og tak for ordet). Det ordner vi selvfølgelig, for hr. Tage Leegaard er så venlig, at han gerne vil svare på de spørgsmål, der bliver stillet.

Kl. 15:15

Bente Dahl (RV):

Jeg vil nemlig gerne have belyst den samme problematik, som jeg var inde på tidligere: Når der dyrkes energiafgrøder, vil Det Konservative Folkeparti så være villig til at dispensere, når vi siger, at der er energiafgrøder og nogle kommuner i deres høringssvar har givet udtryk for, at det kan være umuligt at vedligeholde vandløb?

Kl. 15:16

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 15:16

Tage Leegaard (KF):

Det er klart, at forslaget indeholder, at der i 2-meter-bræmmen ikke må være energiafgrøder, i hvert fald slet ikke flerårige energiafgrøder. Det er klart, at hvis det umuliggør vedligeholdelse af vandløbene, vil det slet ikke være nogen god idé. Jeg er også enig med de ordførere, som har nævnt, at det rent æstetisk kan være en dårlig idé at plante flerårige energiafgrøder i en ådal, som ellers er lagt hen til græsarealer. Der kan en etablering af et pilekrat virke æstetisk stødende.

Kl. 15:16

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Bente Dahl.

Kl. 15:16

Bente Dahl (RV):

Jeg vil høre, om ordføreren vil medgive, at hvis viljen til dispensationer bliver omfattende og det sammenholdes med lovens intentioner om ministerbeføjelser, hvormed fødevareministeren kan undtage arealer, hvor udlægget af randzoner vil ramme enkelte lodsejere, så kan det gøre, at lovens konsekvenser kan være umulige at forudsige.

Kl. 15:17

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 15:17

Tage Leegaard (KF):

Der er lagt op til, at den her lov skal give 50.000 ha mere natur, og det er jeg sikker på vil blive ført ud i livet. Jeg er også klar over, at der er nogle steder, hvor der er særlige hensyn at tage og det vil være klogt at give den dispensation. Men i hele lovkomplekset er der lagt op til, at det skal indeholde 50.000 ha ny natur, og det mål vil vi så nå på den her måde.

Kl. 15:17

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru Bente Dahl fra De Radikale.

Kl. 15:18

(Ordfører)

Bente Dahl (RV):

Regeringen indgik i 2009 aftale med Dansk Folkeparti om en plan om grøn vækst. Aftalen skal sikre bedre miljø og klima og mere natur af høj kvalitet, der er tilgængelig for alle. Lovforslaget, L 158, skal medvirke til at gennemføre »Grøn Vækst«-aftalen. Aftalen er omfattende og involverer en række ændringer på mange områder:

Fødevarerministeriets område, naturbeskyttelseslovgivningen, planloven, vandløbsloven med mange flere. L 158 er fødevarerministerens bord. Det Radikale Venstre vil til enhver tid meget gerne være med til at arbejde for bedre miljø og klima, men vi stiller os dog noget skeptisk over for det lovforslag, vi behandler i dag, altså om det vil medvirke til det gode formål. Vore indvendinger går bl.a. på, at fødevarerministeren kan undtage arealer, hvor det at udlægge randzoner vil ramme enkelte lodsejere uforholdsmæssigt hårdt, f.eks. på arealer med særlige højværdiafgrøder, væksthuse, forsøgsanlæg og lignende. Det gør lovforslaget noget upræcist. Det er noget uklart, hvordan de ministerbeføjelser vil udmønte sig – lovforslagets fulde konsekvens er altså ukendt. Yderligere har flere ordførere givet udtryk for vilje til at dispensere, og det gør også lovforslagets fulde konsekvens ukendt.

I høringssvarene siger KL og andre vedrørende energiafgrøder, at muligheden for opdyrkning af randzonen med energiafgrøder vil forringe naturforbedringerne markant og forringe landskabet i ådale og langs søer og vandløb. Enkelte kommuner – jeg har nævnt Tønder – gør opmærksom på, at det vil være uhyre vanskeligt og nogle steder umuligt at komme til at vedligeholde vandløbene med maskiner på grund af energiafgrøderne. Andre høringssvar finder lovudkastet ekspropriativt, og enkelte finder det grundlovsstridigt. Der er ganske mange, som finder den ledsagende kompensationsordning utilstrækkelig eller for usikker over tid, ligesom der er mange høringsparter, der er utilfredse med, at der ikke er udarbejdet drifts- og samfundsøkonomiske konsekvensanalyser over forslaget. På det faglige plan er der en del høringssvar, der betvivler eller er uenige i det miljøfaglige grundlag for lovudkastet.

Der er i det hele taget rigtig mange svar, der vender tommelen nedad af mange forskellige grunde. Det, at der er så mange forskellige argumenter, der på den måde forholder sig til lovforslagets negative konsekvenser, gør det ganske mærkeligt, at regeringen ikke tog dem alvorligt og ændrede forslaget, før det blev fremsat. Det må vi andre så prøve at gøre noget ved i udvalgsarbejdet. Et argument, der kunne tale for randzoner, kunne være, at de kunne holde fosfor fra landbrugsproduktionen tilbage, men det viser sig, at det er ganske små mængder, der holdes tilbage på den måde. Undersøgelser fra Danmarks Naturundersøgelser og Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet viser, at det er ganske små mængder.

Som det fremgår, er Det Radikale Venstre ganske skeptisk over for L 158.

KL 15:21

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Per Clausen, Enhedslistens ordfører.

KL 15:21

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Enhedslisten er positiv over for overskriften i lovforslaget. Vi mener sådan set også, at det at etablere dyrkningsfri randzoner langs med danske vandløb kan være en rigtig god idé. Jeg må så indrømme, at jeg blev en lille smule desorienteret, da jeg læste definitionen af, hvad dyrkningsfri randzoner er. Det er bl.a. områder, hvor man dyrker energipil og andre energiafgrøder, som vistnok er meget vanskelige at opfatte som natur. Jeg kunne forstå på Venstres ordfører, at han var lidt i tvivl om, hvorvidt energipil kunne betegnes som natur. Jeg tror, hr. Erling Bonnesen står ganske alene med den tvivl og usikkerhed i det spørgsmål. Det er vist forholdsvis indlysende, at det er der ikke tale om. Når man så oven i købet får at vide, at det, der er udgangspunktet her, er, at det handler om at skaffe 50.000 ha natur, bliver det selvfølgelig endnu mere paradoksalt, at man jo i virkelighedens verden slet ikke kan svare på, hvor meget natur der kommer ud af det.

At man så oven i købet her diskuterer et lovforslag, hvor det tidspunkt, som det kommer til at blive effektueret på, fortøner sig i det uvisse, synes jeg også er bemærkelsesværdigt. For det, vi kan konkludere, er, at man skal afvente, at der bliver foretaget nogle opmålinger; man skal afvente, at der bliver udarbejdet nogle kompensationsordninger; man skal afvente, at vandplanerne træder i kraft. Alt i alt betyder det vel, at det her lovforslag tidligst kan få betydning for dyrkningssæsonen 2013-14. Og det bliver endnu mere skæbnesvangert, set i lyset af at det er sådan, at det jo er omkring det tidspunkt, hvor man skal være på plads med nye planer for, hvad der skal ske efter 2015.

Man kan godt få den tanke, når man læser lovforslaget og den måde, det er etableret og arrangeret på, at det har været et selvstændigt perspektiv at sørge for, at vedtagelsesprocessen kunne blive så indviklet og besværlig som muligt, og at udskyde den endelige ikrafttrædelsesdato så lang tid som muligt. Det synes jeg faktisk er rigtig ærgerligt, når tanken om at etablere mere natur, etablere dyrkningsfri zoner, sådan set kunne være en ganske fornuftig ting.

Der er jo meget debat om og en meget stor uenighed om effekterne af randzoner i den udførelse, det får her. Danmarks Miljøundersøgelser, som jo stadig eksisterer, siger i deres vurdering, at man nok overvurderer de naturmæssige gevinster og konsekvenser af det her lovforslag – særlig fremhæves det, at hvis man har tænkt sig at dyrke energiafgrøder, vil konsekvenserne for biodiversiteten næppe være særlig positive. Altså, andre har været inde på det og sagt, at det måske endda kan få en negativ konsekvens i forhold til biodiversiteten. Og det er derfor, man kan sige, at i en eller anden forstand er det selvfølgelig godt, at lovforslaget er så ufærdigt, at der alligevel er så meget, der skal gøres bagefter, at det nok ikke kan nå at komme til at spille nogen rolle, før man får mulighed for at lave det om, og det synes jeg for så vidt er en rigtig god ting.

Enhedslisten synes, at det ville være fornuftigt, hvis vi i det fremtidige arbejde om den her problemstilling erkendte, at der er noget, som de her dyrkningsfri randzoner kan gøre, kan sikre og kan medvirke til, hvis vi vel at mærke vil leve det, om jeg så må sige helt igennem og sige, at når vi siger dyrkningsfri randzoner, så mener vi dyrkningsfri randzoner – så vil der være en effekt. Men man må på den anden side også sige, at hvis man for alvor vil sikre biodiversitet i tilknytning til de her randzoner, så kræver det også yderligere indgreb, og det kan selvfølgelig lyde paradoksalt for den natur, man skal have genetableret, men det vil kræve yderligere indgreb i forhold til den måde, vandløbene løber på osv.

Det vil også i nogle tilfælde formentlig føre til, hvis man skal have det maksimale udbytte i forhold til at skabe mere natur, at der vil være områder, der bliver oversvømmet, og som vil komme til at overstige de 5 pct. af jordejerens areal, som her ligesom bliver lagt som en grænse for, hvor meget man må genere. Og derfor kan det selvfølgelig også godt få nogle konsekvenser i forhold til kompensationsordninger, som overstiger det, som ligger i lovforslaget.

Men det bedste, man kan sige om det her lovforslag, er, at det indeholder nogle rigtig fornuftige ord og begreber, og derfor vil det – hvis vi ellers kan få et grundigt udvalgsarbejde – formentlig også kunne ende med, at vi får et lovforslag, der både reducerer kvælstofudledningen og fosforudledningen osv., og som også er med til at skabe mere natur og mere biodiversitet, men det kræver altså en meget, meget grundig udvalgsbehandling og formentlig også nogle ændringsforslag.

KL 15:26

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er der en kort bemærkning fra hr. René Christensen.

Kl. 15:26

Kl. 15:29

René Christensen (DF):

Det bliver meget kort. Jeg vil sige, at ordføreren jo kom ind på det her til sidst. Der bliver talt meget om den her natur, og der kan jeg da kun bekræfte, at vi fra Dansk Folkepartis side heller ikke opfatter, at der skal stå energipil langs alle danske vandløb, men kan ordføreren ikke også se det positive i, at kvælstof, pesticider og fosfor kommer væk fra vandmiljøet? Man må jo sige, at der er nogle steder, hvor de ikke har de store fede jorder, og der må man jo sige, at energipil vil være et rigtig godt alternativ og også være med til at fjerne noget af det kvælstof, som ellers ville komme ud i vores vandmiljø.

Så det her er jo ikke sort-hvidt. Og derfor – som jeg også gjorde opmærksom på i min ordførertale – skal vi lave noget lovgivning her, som også er fleksibel. På nogle jorder vil det at plante energipil faktisk være en stor gevinst for miljøet og i særdeleshed for vandmiljøet.

Kl. 15:27

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 15:27

Per Clausen (EL):

Det spændende er jo, at når man vil opnå mere end ét formål ad gangen, vil de med tiden stride lidt mod hinanden. Hvis det handler om at fjerne, opsuge kvælstof, er energipil jo en fantastisk plante – det er der ingen tvivl om, det er rigtigt – men hvis det handler om at skabe biodiversitet og mere natur, er energipil en rigtig dårlig plante.

Af den grund bliver det også sådan lidt underligt, når det her lovforslag – også fra Venstres ordførers side – ligesom præsenteres, som om det her handler om at skabe mere natur. For det kan godt være, at hvis vi gør det her mest fornuftigt i forhold til at reducere kvælstofudledningen, står vi tilbage i den situation, at vi har skabt mindre natur ved det her forslag end de 50.000 ha, man snakker om. Det må man så skaffe på en anden måde, og det kan også godt være, at man ved at gøre det på en anden måde kan sikre mere natur og af en højere kvalitet.

Så jeg er ikke negativ med hensyn til at indgå i en drøftelse af det her lovforslag og de ting, der kan komme i forlængelse af det. Jeg siger bare, at der er meget, vi skal have kigget på, og meget, vi skal have justeret.

Kl. 15:28

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. René Christensen.

Kl. 15:28

René Christensen (DF):

Ja, det er jeg meget enig med ordføreren i. Men det var mere, fordi det, når man hørte ordførers tale, alligevel lød lidt negativt, i hvert fald til at starte med. Der blev rådet lidt bod på det til sidst.

Ordføreren har ret i, at der er ting, der kan stride mod hinanden, men man må også erkende, at lige meget hvad vi gør, gør vi også noget, der på den ene eller anden måde er positivt i forhold til de tiltag, der ligger her – i forhold til natur, hvis man tager den kasket på, men så sandelig også i forhold til udledningen af bl.a. pesticider, kvælstof og fosfor. Det er jo det mål, vi også har med det her, i vores vandmiljøplaner og andet.

Så jeg vil bare sige i forhold til den retorik, der blev brugt, og de ord, der blev brugt, at det her jo er positiv lovgivning i forhold til miljø og natur.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 15:29

Per Clausen (EL):

Nu ved hr. René Christensen jo godt, at jeg altid bestræber mig på at være så positiv, som det overhovedet er muligt, og det vil jeg selvfølgelig også gøre her.

Jeg vil sige, at det, der er problemet med det her lovforslag, er, at vi ikke har nogen sikkerhed for, at det får de positive konsekvenser, fordi vi jo meget nemt risikerer, at de energiafgrøder, energipil, der nogle steder kan være nyttige, faktisk bliver plantet et helt andet sted, hvor det er stærkt skadeligt i forhold til biodiversiteten. Derfor er lovforslaget endnu ikke af en sådan kvalitet, at det kan sikre, at der kommer et samlet positivt resultat.

Men jeg er enig med hr. René Christensen i, at de redskaber, der indgår i lovforslaget, skruet sammen på den rigtige måde kan give en positiv effekt. Og det er jeg også slemt nødt til at sige, for ellers kunne hr. René Christensen og andre jo finde eksempler på beslutningsforslag, som Enhedslisten har fremsat om etablering af dyrkningsfrie randzoner. Så det er ikke, fordi vi er imod, at det kan være en anvendelig metode.

Kl. 15:30

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Villum Christensen, Liberal Alliance, som ordfører.

Kl. 15:30

(Ordfører)**Villum Christensen (LA):**

Liberal Alliance kan ikke støtte det her forslag om indførelse af randzoner. Vi synes ikke, at det på nuværende tidspunkt er rimeligt at beslaglægge over 2 pct. af det dyrkede areal uden at have ordentligt kortgrundlag, altså uden at have det administrative grundlag for hele projektet og dermed heller ikke have overblik over de miljømæssige konsekvenser.

Det, man med sikkerhed ved, er imidlertid, at vi gør indhug i et frit erhvervs muligheder for at producere. Vi får en ny hær af administratorer og kontrollanter, som endog skal møde op på privat grund uden forudgående at give besked. Vi ser her et fuldtønt indgreb i den private ejendomsret. Vi ser her, hvorledes vi lægger en standard ned over vore åer og vandløb stort set uden mulighed for individuel stillingtagen til, om det virker, og om det overhovedet giver mening i de konkrete situationer. I betragtning af, hvor mangfoldig vores natur er, er det lidt svært for os at forstå, at tilfældigt udvalgte standarder kan være en optimal løsning.

Når højst 5 pct. af en ejendom kan beslaglægges, ser vi også lidt hulheden i dette miljøredskab, hvor det i hvert fald er vanskeligt at finde mening og logik i den argumentation, der ligger bag rent miljømæssigt. Ejerstrukturen bliver afgørende for muligheden for at få åerne til at leve op til vandkvaliteten, og vi ser også eksempler på al mulig spekulation i ejerforhold på det her område. Vi synes, man skal vente, til kortmaterialet er udarbejdet, og at man skal tage individuelle hensyn, så de sårbare områder bliver taget ud af driften, og således at den enkelte landmand får fuld kompensation for det areal, som fratages ham, altså efter ekspropriationslovgivningen.

Vi synes, man skal gå meget mere målrettet til værks, gå efter overdrev, gamle vådområder og de marker, der udleder mest kvælstof. Vi er ikke ret glade for standarder. Og hvis man ikke direkte ønsker at ekspropriere, kunne man eventuelt gøre det økonomisk fordelagtigt med tilskud at dyrke piletræer og elefantgræs til biobrændsel osv. Vi kunne også forestille os etableringen af en jordfond eller

en eller anden jordfordelingsfond, som kunne være et vigtigt redskab, når sådanne ordninger skulle implementeres.

På det her grundlag støtter vi ikke forslaget. Det var det.

Kl. 15:33

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er en kort bemærkning fra hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 15:33

Bjarne Laustsen (S):

Tak. Jeg vil gerne spørge Liberal Alliances ordfører – er det ikke sådan, navnet er nu? – hvad der er sket med Liberal Alliances miljøpolitik, i forhold til dengang man hed Ny Alliance. Er der sket et paradigmeskifte der, og hvis der er det, hvad er så årsagen til, at det rent faktisk er sket?

Kl. 15:33

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 15:33

Villum Christensen (LA):

Nu føler jeg mig ikke forpligtet til at skulle redegøre for den partipolitiske historie over for den socialdemokratiske ordfører. Vi har en miljøpolitik i dag, som handler om, at vi vil være sikre på, at de ting, man sætter i værk, virker. Vi vil være sikre på, hvad det er for en økonomi, der er i det. Vi vil være sikre på, hvad det er for nogle områder, vi har med at gøre.

Jeg synes simpelt hen, der er alt for mange uafklarede forhold i det her, og det har vi også hørt fra denne talerstol tidligere. Der er alt for mange hvis'er. Vi ved faktisk ikke, om vi køber katten i sækken, som det vist blev udtrykt.

Kl. 15:34

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 15:34

Bjarne Laustsen (S):

Tak. Jamen jeg undrer mig bare lidt, for som jeg husker det, var det altså sådan, at Ny Alliances miljøpolitik lå meget tæt op af Det Radikale Venstres miljøpolitik, som er betydelig grønnere end det, som vi hører Liberal Alliances ordfører udtrykke nu. Og vi har jo ikke haft et folketingsvalg siden 2007.

Så er det bare, jeg kommer til at tænke på, hvad det er, der er sket med politikken. Hvis det var sådan, at det var Ny Alliance, man repræsenterede, ville man så kunne sige ja til det her? For det er jo dér, tvisten er, det er dér, det begynder at blive interessant. Eller er det simpelt hen bare, fordi man har fået nyt navn og nye sponsorer, at man har skiftet politik?

Kl. 15:34

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 15:34

Villum Christensen (LA):

Nu skal jeg sådan set ikke bevæge mig ind på det niveau, som jeg hører der bliver lagt op til her, andet end ved at sige, at jeg synes, at det er rigtig, rigtig vigtigt i sådan nogle sager, der er så komplekse som den her, at vi også nu får overblik over, om det virker eller ikke virker.

Jeg synes, at der bliver brugt rigtig meget tid på at diskutere feel good frem for at gå ned i materien sammen med landmændene og finde ud af, om det her nu også virker eller ikke virker. Og så har det

altså ikke ret meget med sponsorvirksomhed at gøre, skulle jeg hilse at sige.

Kl. 15:35

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Nej, og jeg vil give ordføreren ret i, at det måske falder uden for dagsordenen. Men der er en kort bemærkning mere fra hr. Tage Leegaard.

Kl. 15:35

Tage Leegaard (KF):

Jeg kunne godt tænke mig spørge ordføreren om, hvordan Liberal Alliance vil sikre, at vi afleverer et rent og pænt miljø til vores efterkommere. Jeg kunne godt tænke mig at høre, hvilke planer Liberal Alliance har for at sikre mangfoldighed og biodiversitet i naturen.

Kl. 15:35

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 15:35

Villum Christensen (LA):

Nu er vi ikke med i »Grøn Vækst«, som ordføreren sikkert ved, men vi har den holdning, som også andre har givet udtryk for her fra talerstolen, at når man skal lave så indgribende ting med så mange rådhedsindskrænkninger, som der her er tale om, i forhold til et erhverv, så vil vi ikke gennemføre en lovgivning, uden at det sker i tæt samarbejde med det pågældende erhverv.

Kl. 15:36

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Tage Leegaard.

Kl. 15:36

Tage Leegaard (KF):

Jeg synes ikke, jeg fik svar på spørgsmålet. Jeg kunne godt tænke mig at høre, om Liberal Alliances synes, at vi skal aflevere en renere og bedre natur og større diversitet til vores efterkommere end det, som vi overtog.

Kl. 15:36

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 15:36

Villum Christensen (LA):

Det kan der vist ikke være ret mange meninger om. Selvfølgelig skal vi passe alt det, vi kan, på vores natur, og overbringe den renere, end den har været. Men det, jeg sagde før, var, at vi også vil have sikkerhed for, at de initiativer, vi sætter i gang, virker, og det er jo det, der er hele humlen. Jeg tror ikke, at jeg kan huske noget lovforslag, hvori der er så meget usikkerhed, som vi ser her, på stort set samtlige parametre, uanset hvilket sted man kigger hen. Vi griber ind i rigtig, rigtig mange ting, og fagkundskaben har i hvert fald efterladt rigtig mange hvis'er, inden vi når i mål med den her lovgivning. Så det væsentlige er altså, at vi vil have sikkerhed for, at det virker.

Kl. 15:37

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Christian H. Hansen som ordfører.

Kl. 15:37

(Ordfører)

Christian H. Hansen (UFG):

Tak for det. Der gik så lidt tid her i Folketingssalen med at svare på spørgsmål om Liberal Alliances skåltale til landbruget, for det var

vel egentlig bare det, det var. Man skulle næsten tro, at man sad til et vælgermøde i et forsamlingshus, hvor det igen bare handlede om at fortælle alt det gode, man vil gøre for erhvervslivet. Alle ved jo, at deres miljøpolitik er ikkeeksisterende, og det fik vi så bekræftet endnu en gang her, for man kunne heller ikke svare på spørgsmålene.

Jeg vil så om det her forslag om randzoner, der er kommet fra regeringen, sige, at vi i Fokus er af den opfattelse, at det er et meget lille skridt i den rigtige retning. Derfor var jeg også så glad for at høre den socialdemokratiske ordfører her først i debatten, som vil lidt mere i den retning, som vi gerne vil. Det vil jo skabe mulighed for at se, om vi igennem udvalgsarbejdet kan komme i den retning, som Socialdemokratiet angav, nemlig at gøre det her mere bredt.

Når det så er sagt, vil jeg sige, at det her med at skabe de her randzoner jo også har noget at gøre med, at der skabes nogle muligheder for vores vilde planter, for vores dyr og for vores insekter for at udfolde sig. Det er jo egentlig det, det handler om. Derfor er den debat, der tidligere har været her i dag, også interessant, nemlig debatten om, hvorvidt det med at dyrke eksempelvis energipil på disse arealer, egentlig er så smart, hvis det er bedre natur, man vil opnå. Der er vi i Fokus fuldstændig på linje med det, som Danmarks Naturfredningsforening har sagt i sit høringssvar, nemlig at hvis man vil opnå det gode med det her forslag, nemlig at skabe mere natur, både af hensyn til vores vilde planter og vores insekter og dyr osv., så er det ikke særlig smart, at man indlægger den mulighed i lovforslaget her. Det er jo det, de har sagt i deres høringssvar, og det kan vi bakke fuldstændig op om.

Der ligger også mange andre ting i lovforslaget, som selv dem, som har været med til at forhandle »Grøn Vækst«, stiller spørgsmål om. Jeg kalder det jo så gul vækst, fordi man, hvis man går i dybden, kan se, at der ikke er ret meget grønt i det. Det er allerede ved at falme, når man kommer ned i substansen, og derfor kalder jeg det, som regeringen har lavet, gul vækst. Man kan jo se, at dem, der har været med til at forhandle »Grøn Vækst«, også havde en masse spørgsmål her i dag vedrørende kompensationen, og hvordan det nu skulle løses, og vedrørende de EU-retslige forhold.

Det betyder jo, at det her lovforslag er sådan et lovforslag, der bare er sprøjtet hurtigt ud af maskinen, fordi man nu lige skulle tegne en god miljøprofil. Det er jo kedeligt, at det er sådan, men det er ikke noget nyt, at vi ser sådan nogle lovforslag fra regeringens side. Derfor mener vi i Fokus, at det her kræver en meget grundig udvalgsbehandling, hvilket andre ordførere i øvrigt også har været inde på. Der er meget, der skal laves om i det her.

Jeg tror, at det var både Det Radikale Venstre og Enhedslisten, der var inde på det. Socialdemokratiet var også mistroiske over for det, og Socialdemokratiet vil jo så noget meget mere gennemgribende med lovforslaget. Det vil vi også i Fokus. Så vi vil arbejde på, at der kan skaffes et flertal i udvalget for, at man får dækket alle de her huller, der i virkeligheden er i det her lovforslag, og også får ført lovforslaget hen i en retning, som gør, at man faktisk opnår, at vi får noget mere natur og nogle bedre forhold for vores vilde planter og vores dyr.

En anden væsentlig ting er, som Danmarks Naturfredningsforening også har været inde på, at offentligheden selvfølgelig skal have adgang til de her arealer. Det kan jeg også forstå at der var mange andre der var interesserede i at få udviklet, så det vil vi også arbejde videre på.

Så indstillingen må være, at det er et lovforslag, der betyder et meget lille skridt i den rigtige retning. Men der kan jo i en udvalgsbehandling virkelig ske noget – det har vi set før i Folketinget – hvis man smøger ærmerne op, og det lød, som om der var nogle, der var villige til det. Så mangler vi jo bare, at regeringen også er villig til at smøge ærmerne op og virkelig gøre et stykke arbejde for, at det her bliver et lovforslag, der kommer naturen til gavn.

KI. 15:42

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Så er det fødevareministeren.

KI. 15:42

Fødevareministeren (Henrik Høegh):

Jeg vil gerne takke ordførerne for de mange engagerede og rosende bidrag, der har været til debatten her i dag. Lovforslaget er jo som bekendt et led i den lovgivningsmæssige gennemførelse af »Grøn Vækst«-aftalen, som er indgået mellem regeringen og Dansk Folkeparti.

Der er ikke nogen tvivl om, at »Grøn Vækst«-forslagene med den indbyggede nødvendige afvejning af hensynet til miljø, til landbrug, til økonomi og beskæftigelse nødvendigvis må være forslag, der er mange og stærke meninger om. Det har vi så også set i høringssvarene. Og det har også gjort sig gældende i den her behandling af L 158 her i dag.

Netop fordi »Grøn Vækst«-forslagene her er et udtryk for en afvejning af mange til dels modsatrettede interesser, er det meget let at indtage de rene og retfærdige positioner og kritisere forslaget for ikke at være vidtgående nok i den ene eller den anden retning.

Jeg har læst i mange af høringssvarene, at det er klart, at store dele af landbruget mener, at det her lovforslag er alt for vidtgående. Modsat kritiseres forslaget og »Grøn Vækst«-indsatsen som sådan fra anden side for ikke at være vidtgående nok. Og begge dele kan de jo fra hver deres side påstå er rigtigt, men man kan sådan set også sige, at begge dele er forkerte, for der er ingen tvivl om, at vi skal sørge for at sikre vores vandmiljø bedst muligt. Det vil kræve nogle indgreb, og det vil kræve nogle ændringer i den måde, der hidtil har været dyrket landbrug på.

Der er heller ingen tvivl om, at landbrugets og landets nuværende økonomiske situation tilsiger, at vi skal være endog meget opmærksomme på, hvorledes de forslag, vi fremsætter, vil påvirke rammevilkårene for vores landbrugsproduktion og dermed også den store eksport og beskæftigelse, der hører til denne sektor. Derfor er det vigtigt, at vi sikrer, at de nødvendige miljøforbedringer kan gennemføres på en måde, der ikke bringer produktionen og dermed beskæftigelsen i landbruget i fare.

I det lys er det vigtigt at holde sig for øje, at netop randzonerne er et af de bedste og billigste virkemidler, vi har, når vi skal tilgodese både miljø, natur og biodiversitet. Og det er i det lys, jeg mener at man skal se forslaget.

Jeg vil godt sige til en enkelt kommentar, der er fremkommet under debatten her i dag, at man skal passe på ikke at blande tingene sammen. Der er et forslag, som er fremsat af miljøministeren, og som handler om vedligeholdelse af 7.500 km vandløb, det handler om vandkvaliteten i de pågældende vandløb.

Det her forslag handler om randzoner langs alle vandløb på nær nogle få undtagelser, og vi forventer, at vi vil få randzoner langs en 30.000-33.000 – eller lige under 30.000 – km vandløb, og de skal ganges med 20 m. Der vil vi så nå et sted på mellem 60.000 og 70.000 ha. Vi siger, at vi maks. vil udlægge 50.000 ha, og indtil vi har de nøjagtige kilometertal for vandløb, er der derfor usikkerhed for, om det her bliver 7 m eller 10 m. Den der usikkerhed skyldes bl.a., at kommunerne endnu ikke har styr på, hvor mange kilometer vandløb de har. Og så skal vi også nævne den undtagelse, der har været omtalt i dag, nemlig at de der åbne drængrøfter i marsklignende arealer og andre afvandede områder, som ligger meget, meget tæt, hvorved de 10 m bliver en meget væsentlig del af arealet, vil blive undtaget. Det skal vi også have styr på, inden den nøjagtige bredde kan ligge klar.

Så har der også været spurgt meget om, hvad effekten af det her er, og der har været sat spørgsmålstegn ved kvælstof- og fosforeffekten. Det er væsentligt at sige her, at der har været mange forbehold.

Der har fra forskernes side været sat mange spørgsmålstejn ved fosfortilbageholdelsen.

Det, det her virkelig hjælper noget på, er kvælstoftilbageholdelsen, de ca. 2.500 t kvælstof og det, de tilbageholder. Og det er det, der har størst vægt her sammen med natur- og biodiversitet, og derfor foreslår vi at køre det her igennem på den her måde.

Så jeg vil blot sige, at jeg med forventning ser frem til det videre arbejde i Folketingets Fødevarerudvalg, hvor der vil blive lejlighed til nærmere drøftelser af lovforslagets enkelte dele, og endnu en gang vil jeg sige tak for de mange bemærkninger til lovforslaget, også konstruktive bemærkninger. Tak for dem.

Kl. 15:47

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er indtil videre fire, der har bedt om korte bemærkninger, og den første er hr. Per Clausen.

Kl. 15:47

Per Clausen (EL):

Mit spørgsmål tager afsæt i den kendsgerning, at da »Grøn Vækst«-aftalen blev indgået, blev den indgået mellem partier, der havde flertal i Folketinget. Det har de ikke mere, og på baggrund af Liberal Alliances udtalelser i dag kan man vel konstatere, at regeringens sædvanlige støttepartier ikke ligefrem står i kø for at bakke op om det her forslag.

Jeg vil godt spørge fødevarerministeren, om han mener, at det er så vigtigt at komme igennem med de elementer, der indgår i det her lovforslag, at han er indstillet på at forhandle med Folketingets øvrige partier for at sikre, at der kan komme et flertal bag lovforslaget – et flertal, som jo ikke har været til at finde i dag.

Kl. 15:48

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 15:48

Fødevarerministeren (Henrik Høegh):

Når et lovforslag skal gennemføres, kræver det jo, at der er et flertal, og det er selvfølgelig ministerens opgave at sikre, at der er et flertal bag det lovforslag.

Kl. 15:48

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det fru Bente Dahl.

Kl. 15:48

Bente Dahl (RV):

Tak for det. Ministeren nævnte i sin redegørelse, at der er mange modsatrettede interesser i forbindelse med lovforslaget her, hvilket ikke mindst kommer til udtryk i høringsvarene.

Jeg vil derfor gerne høre, om det er grunden til, at ministeren har indføjet et afsnit med ministerbeføjelser. Det skal ikke være nogen hemmelighed, at vi i Det Radikale Venstre altid er skeptiske over for love med ministerbeføjelser. Ministerbeføjelser kan være elastik i metermål. Hvorfor er det nødvendigt at indføre en sådan bemyndigelse i denne lov? Er det de modsatrettede interesser, der ligger til grund for det?

Kl. 15:49

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 15:49

Fødevarerministeren (Henrik Høegh):

Som jeg husker det – jeg kan tage fejl – er der to områder, hvor der er ministerbeføjelser.

Det ene er det, jeg omtalte, nemlig spørgsmålet om den nøjagtige bredde på bræmmerne, for der skal vi have det nøjagtige antal kilometer. Der er til gengæld ikke beføjelser med hensyn til, at det her lovforslag handler om maks. 50.000 ha.

Det andet område er det, der handler om, hvilke planter der kan blive tale om til energiformål. Med den store udvikling, der er i forskningen vedrørende bioteknologi, og hvad man i øvrigt kan udnytte af biomasse til energi, tror jeg, det ville være forkert i dag at lægge sig fuldstændig fast på, hvad der kan blive tale om, med hensyn til hvilke afgrøder man kan bruge som energiafgrøder.

Kl. 15:49

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Bente Dahl.

Kl. 15:49

Bente Dahl (RV):

Tak for det. Ja, det er muligt, det handler om afgrøderne, men jeg kan prøve at læse op fra fremsættelsestalen. Der står:

»Fødevarerministeren vil endvidere konkret kunne undtage arealer, hvor udlægget af randzoner vil ramme enkelte lodsejere uforholdsmæssigt hårdt, f.eks. på arealer med særlige højværdiafgrøder, væksthuse, forsøgsanlæg eller lignende.«

Der må mit spørgsmål være: Hvordan definerer ministeren uforholdsmæssigt hårdt? Hvordan kan man definere det begreb?

Kl. 15:50

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 15:50

Fødevarerministeren (Henrik Høegh):

Undskyld, det var godt, at jeg sagde: Som jeg husker det. Det er rigtigt, at der var en mere.

Jamen det ene vedrører jo næsten direkte bebyggelse. Det andet kan jo vedrøre en beplantning, som man siger i dag har et sådant formål, at det faktisk ikke ville gavne miljøet yderligere at kræve den her beplantning ryddet for at have en åben randzone. Så det er de to eksempler, jeg kunne komme i tanker om.

Kl. 15:50

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det hr. René Christensen.

Kl. 15:50

René Christensen (DF):

Tak. Det, jeg vil spørge ministeren om, er det, jeg har været inde på, om at gøre det her lidt fleksibelt i forhold til nytænkning, som vi på nuværende tidspunkt ikke ved om skal komme, altså det, jeg var inde på vedrørende de her miljøtiltag, man kunne lave i selve randzonerne omkring vandløbene. Vi skal selvfølgelig diskutere det her mellem første og tredje behandling, men jeg vil høre ministeren, om ministeren er enig i tankesættet om, at vi også skal se fremad og kigge på de løsninger, der er på de afvandingsproblemer, som landbruget har givet udtryk for flere gange der er i forbindelse med vandhandlingsplanerne, og at man kunne bruge de her randzoner positivt, så landmændene kan få løst det problem, så de kan få afvandet deres arealer.

Kl. 15:51

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 15:51

Fødevareministeren (Henrik Høegh):

Jeg tror, det, som hr. René Christensen viste et eksempel på heroppe fra talerstolen med den flotte håndtegning, er det, der i fagsproget bliver kaldt et dobbeltprofilvandløb. Det må vi kigge på under udvalgsarbejdet. Hvis den der dobbeltdobbeltprofil kun i ekstreme situationer er vandførende, nogle få dage om året i ekstreme regnsituationer, men ellers har den normale vandløbsprofil og stort set ikke bliver ændret, er det klart, at det i forbindelse med bræmmer på 10 m vil betyde, at vi må vurdere det her og se, om det er en mulighed. Det kan jeg ikke svare nøjagtig på i dag, men jeg er med på, at det er en af de ting, der skal vurderes.

Kl. 15:52

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. René Christensen.

Kl. 15:52

René Christensen (DF):

Jeg takker selvfølgelig for, at ministeren er positiv over for at kigge på det her, og det vil vi selvfølgelig tage imod i forbindelse med det arbejde, der skal i gang, inden vi skal tredjebehandle lovforslaget.

Den anden ting, jeg vil spørge ministeren om, er vedrørende de her kompensationsbeløb, som flere også har spurgt ind til. Kan ministeren allerede i dag komme lidt tættere på, hvornår man forventer at vi kan melde klart ud til de landmænd, som står i den situation nu, at de skal regne på, hvad det her vil komme til at koste for deres bedrift i forbindelse med de arealer, som bliver pillet ud her? Hvornår kan vi håndfast sige, at det er det her beløb, vi kører med? Det, en tidligere ordfører sagde om de 1.600 kr. og 2.600 kr. – afhængig af om arealerne bliver brugt eller ej – var fuldstændig korrekt. Men er det nogle tal, vi kan regne med, eller hvornår kan vi få nogle rigtige tal på bordet, så vi kan sige, at det er sådan, det kommer til at se ud i fremtiden?

Kl. 15:53

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 15:53

Fødevareministeren (Henrik Høegh):

Det, vi i vores forslag arbejder på at søge notificeret i EU, er omkring 1.600 kr., hvis det er vedvarende græsarealer i dag, og det er 2.600 kr., hvis det er dyrkede arealer. Jeg tror, jeg skal undlade at give garantier for, hvornår EU er færdig med den her notifikation. Vi presser på alt det, vi kan, for at få det her igennem, og ansøgningen er sendt osv., men jeg kan i dag ikke give en nøjagtig dato.

Selv om jeg ikke har været i Folketinget så længe, tror jeg, at der vil kunne findes andre indgåede politiske forlig, hvor man så bagefter har skullet hen og søge det notificeret i EU for at få de endelige beløb godkendt. Men det, vi arbejder med over for EU, ligger i hvert fald inden for de beløbsrammer.

Kl. 15:54

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det hr. Kristen Touborg.

Kl. 15:54

Kristen Touborg (SF):

Tak. Ministeren svarede ikke på de to spørgsmål, jeg stillede. Det kunne der jo være to grunde til: Enten er det, fordi ministeren ikke ønsker at svare på dem, eller også er det, fordi ministeren sad og snakkede med den konservative ordfører. Jeg foretrækker at tro, at det er det sidste, der er tilfældet. Men nu får ministeren i hvert fald muligheden igen.

Det ene spørgsmål har ministeren faktisk svaret på, for det var det sidste, hr. René Christensen spurgte til, altså om spørgsmålet om kompensation er afklaret. Men jeg går ud fra, at det skal være på plads, inden vi laver en tredjebehandling.

Men det andet, jeg spurgte om, var, om den kompensation, som skal betales landmændene via landdistriktsstøtten, skal finansieres ved, at man overfører flere midler fra den direkte støtte, eller skal tages ud af de landdistriktsstøttemidler, der er der nu. For det er jo ikke helt ligegyldigt for dem, der er modtagere.

Kl. 15:55

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 15:55

Fødevareministeren (Henrik Høegh):

De kompensationer her er en del af det budget, der er lagt for »Grøn Vækst«, og det finansieres bl.a. ved de 13,5 mia. kr., som vi hjemtager i landdistriktsstøtte og ved nogle uforbrugte midler under artikel 68. Så de er en del af den samlede finansiering, der blev lagt op til med »Grøn Vækst«-forslaget. Jeg kan skriftligt svare på, om det er i den ene eller den anden blok; det kan jeg ikke huske her på stående fod, men de er en del af det samlede budget.

Kl. 15:55

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Kristen Touborg.

Kl. 15:55

Kristen Touborg (SF):

Tak for svaret. Jeg skal bare lige være sikker på, at det ikke indebærer, at nogle af de midler, som nu udbetales i landdistriktsstøtte, går til det andet her. Ellers var der jo muligheden for, at man kunne hæve bidraget fra den direkte støtte, som overføres til landdistriktsmidlerne. Det er jo op til regeringen, om de vil det.

Kl. 15:56

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 15:56

Fødevareministeren (Henrik Høegh):

Med »Grøn Vækst« besluttede vi at hjemtage alle de landdistriktsmidler, vi overhovedet kunne – både dem, der kræver lidt medfinansiering, og dem, der kræver meget medfinansiering. Så hele kassen bliver tømt, kan man sige, i søjle 2 under den her finansiering. Og som jeg sagde, er det enten via den kasse eller de uforbrugte midler under artikel 68, at det her bliver finansieret. Jeg kan ikke på stående fod komme det nærmere.

Kl. 15:56

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 15:56

Per Ørum Jørgensen (KD):

Det er sådan set ikke et direkte spørgsmål, men måske i højere grad en tilkendegivelse over for ministeren. Jeg kan forstå, at der er opstået en diskussion om, hvorvidt der er flertal for de her ting, og derfor vil jeg egentlig gerne tilkendegive over for ministeren, at Kristendemokraterne støtter forslaget, og at der efter min hovedregning dermed også er flertal for det. Dermed ikke være sagt, at der ikke kan være ting under udvalgsarbejdet, som det er klogt og nødvendigt at kigge på – det er vi selvfølgelig åbne over for.

Men blot en tilkendegivelse over for ministeren om, at Kristendemokraterne støtter forslaget.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 15:57 Jeg har med tilfredshed noteret mig, at fødevareministeren vil undersøge mulighederne for at indføre en hjælpeordning under landdistriktprogrammet, og på den baggrund støtter Venstre forslaget.
Tak.

Kl. 15:57

Kl. 15:59

Fødevareministeren (Henrik Høegh):
Jeg kan kun takke for tilkendegivelsen – tak for det.

Kl. 15:57

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak til ordføreren. Hr. Ole Vagn Christensen som ordfører for Socialdemokraterne.

Kl. 16:00

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er der ikke flere, der ønsker at stille spørgsmål, og dermed er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

(Ordfører)

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg skal komme med et citat af LandboUngdoms formand, Jeppe Bomann, som har udtrykt, at det ikke går uden YJ-lån: »Jeg er godt nok rigtig ked af det. De unge er klar, men det går ikke uden YJ-lån. YJ-lån er nøglen til at komme i gang«. Det siger formanden for LandboUngdom, Jeppe Bomann. Han fortsætter: »Jeg synes, det er flot, at der er 50 der har brugt den midt i finanskrisen. Det er nu, vi har brug for ordningen. Der er ingen unge, der kan komme i gang de næste fem år uden YJ-lån, og så lukker landbruget«.

Det er de unge, der udtaler sig på den måde. I 2003 blev der nedsat en arbejdsgruppe, og arbejdsgruppen foreslår, at der åbnes mulighed for en adgang til etableringsstøtte for yngre jordbrugere, der etablerer sig første gang som selvstændige jordbrugere ved forpagtning af en jordbrugsbedrift, der ejes af en jordbrugerfond. Arbejdsgruppen forestiller sig, at etableringsstøtten kan bestå af et tilskud svarende til, hvad en landmand i dag ville få, hvis han erhvervede en tilsvarende landbrugsejendom. Man sagde videre fra arbejdsgruppens side: Hvis ikke der kan gennemføres en ændring af YJ-reglerne som ovenfor omtalt, foreslår arbejdsgruppen, at der i stedet søges gennemført en anden form for finansiering, der kan lette etablering på samme måde som den foreslåede ændring af YJ-reglerne.

Vi kunne konstatere, at en jordbrugsfond ikke kunne etableres på det tidspunkt, hvorfor det blev en anden ordning angående YJ-reglerne. Men jeg tror ikke på, at en eneste har haft opfattelsen af, at den her økonomiske situation, som landbruget er bragt i med sager for en masse nødlidende mennesker, med den lovgivning, der lå, umuliggjorde at have en YJ-ordning, som regeringen nu lægger op til skal nedlægges.

Selv om ungdomsarbejdsløshed er et alvorligt problem, finder regeringen ikke, at der er behov for at ændre reglerne, så de kunne blive brugbare, nej, man skylder hellere barnet ud med badevandet. I Socialdemokratiet kan vi godt se, at vi alle med den konstruktion, ordningen efterhånden har fået, og med de mange tiltag, der er taget igennem de seneste par revisioner, har et stort ansvar for at sikre, at der fremtidigt er en YJ-ordning, der er levedygtig og har et levedygtigt grundlag. Jeg vil gerne her fremlægge det, vi har lagt op til, nemlig at vi synes, at det er vigtigt at få unge ind i landbruget. Vi har jo talt om den her landbrugskommission, og vi mener, at der her er et af de væsentligste elementer for netop at kunne være med til at sikre landbruget i fremtiden.

Men en ting ligger klart, og det er, at vi ikke kan støtte en nedlæggelse uden en erstatningsordning, for vi er helt enige med LandboUngdom og andre faglige sagkyndige, som har udtalt, at det vil være en katastrofe at nedlægge YJ-ordningen. Ministeren begrundede det med at tale om en særlig ordning for jordbrugserhvervet, som ikke findes i andre sektorer, men det stemmer dårligt overens med de lempelser, der i 2010 blev gennemført med landbrugslovens krav til uddannelse, bopæl og selskabserhvervelse, den såkaldte lov 39, som vi Socialdemokrater var imod. Jeg er helt sikker på, at der ville have været mange, der ville have været imod den, hvis de havde vidst, at det her som konsekvens har, at man nedlægger ordningen for at støtte yngre landmænd. Derfor er vi helt enige med den erhvervspolitiske redaktør, direktør i Dansk Landbrug og Fødevarer, Lone Saaby,

Det næste punkt på dagsordenen er:

12) 1. behandling af lovforslag nr. L 159:

Forslag til lov om ændring af lov om statsgaranti for lån til yngre jordbrugere m.v. (Nedlæggelse af ordningen med statsgaranti for lån til yngre jordbrugere).

Af fødevareministeren (Henrik Høegh).

(Fremsættelse 24.02.2011).

Kl. 15:57

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Forhandlingen er åbnet. Den første ordfører er hr. Erling Bonnesen, Venstre.

Kl. 15:57

(Ordfører)

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. YJ-ordningen er en selvfinansieret ordning, hvortil Fødevareministeriet har ydet statsgaranti for lån til yngre jordbrugere. Ordningen har eksisteret siden 1967, og formålet med den har været at øge antallet af yngre jordbrugere og lette førstegangsetablering på en landbrugsbedrift.

Men tiden er løbet fra ordningen. For det første er antallet af ansøgere faldet drastisk. I begyndelsen af 1980'erne var der ca. 800 ansøgere årligt, i 2010 blev der kun indgivet 44 ansøgninger. Og for det andet er ordningen ikke gearret til tider med store økonomiske udsving, som vi har oplevet nu de seneste år.

YJ-ordningen er indrettet således, at brugerne betaler en præmie, der beregnes ud fra de gennemsnitlige tab på ordningen over de 5 foregående år. Præmiesatsen reguleres årligt og har til formål at sikre, at YJ-ordningen er selvfinansieret af brugerne. Præmien er konstant for hver enkelt meddelt lånegaranti, når den først er ydet, og det betyder, at nye ansøgere er alene om at udligne stigende tab på ordningen.

I lyset af den nuværende udvikling vil det betyde, at præmien med tiden vil stige så meget, at ordningen bliver stadig mindre interessant for nye ansøgere. Der er altså efterhånden meget få brugere af ordningen, og ordningens indretning betyder, at den kun vil få færre brugere i den nærmeste fremtid. En afskaffelse af ordningen giver derfor god mening, og det skal også ses i sammenhæng med den liberalisering af landbrugsloven, som vi gennemførte sidste år.

som udtaler, at sådan en begrundelse er helt meningsløs, at det er det værst tænkelige tidspunkt, og at landbruget vil sætte alle sejl til for at undgå, at det bliver til noget. Vi vil gerne hjælpe landbruget med, at det ikke bliver til noget, og vi vil finde en fornuftig løsning på, hvordan vi kan støtte ungdommen.

Kl. 16:05

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Erling Bonnesen for en kort bemærkning.

Kl. 16:05

Erling Bonnesen (V):

Tak. Som jeg også tilkendegav i min ordførertale for ganske kort tid siden, har YJ-ordningen jo igennem mange år været en succes, og den har også, tror jeg, nydt forholdsvis bred opbakning, og kunne den have fortsat i en fuldstændig uændret form, tror jeg ikke, vi havde haft sagen her. Det, der ligesom driver det, er jo også, når man læser lidt ned i sagen, at man jo ikke kan fortsætte en ordning, hvis man kommer hen i en slags ulovlig EU-statsstøtteordning. Det er man nødt til at forholde sig til. Det kan man ikke bare sende i en kommission.

Så tror jeg nok, at man ligesom er nødt til at prøve at sondere lidt, og der tror jeg også lige, at den socialdemokratiske ordfører skal prøve at få kontakt til ungdommen en gang ekstra for lige at høre, hvordan det nu står, for det lyder lidt, som om det, den socialdemokratiske ordfører siger nu, synes at være både 2, 3, 4 og 5 måneder gammelt. Der er altså sket nogle ting siden da. Og så vil jeg slutte af med at spørge: Er det så ikke bedre, når vi kan se, at man umuligt kan fortsætte med det, som det er nu, at man så lige præcis prøver på at se på mulighederne inden for landdistriktsprogrammet, som vi rent faktisk lægger op til? Så med lidt pragmatisme på, er det så ikke bedre at prøve at rette kikkerten mod det?

Kl. 16:06

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:06

Ole Vagn Christensen (S):

Jamen jeg er meget indstillet på pragmatisme. Det har jeg faktisk givet udtryk for her. Jeg vil bare ikke være med til at smide barnet ud med badevandet. Derfor er vores holdning helt klart i Socialdemokratiet, at vi ønsker, at der skal findes en vej til løsning på det her problem, og når jeg går så vidt som til at sige, at vi synes, det vil være godt at få det lagt ind i en landbrugskommission, for at man der kan være med til ligesom at sige, hvad det er, der skal forme vores fremtidige landbrug, så er det sådan set det, der er grundlaget for det, jeg har udtalt. Jeg håber, at der er så meget forståelse for den her ordning, at man også godt kan se problemerne, men at man også kan finde løsninger på dem.

Kl. 16:07

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Erling Bonnesen.

Kl. 16:07

Erling Bonnesen (V):

Anerkender den socialdemokratiske ordfører, at den nuværende YJ-ordning ikke kan fortsætte i den nuværende form?

Kl. 16:08

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Ole Vagn Christensen (S):

Så stor og sikker viden har jeg ikke om, hvorvidt vi ville være i stand til med nogle få ændringer eller nogle gennemgribende ændringer at kunne gøre den levedygtig. For det store problem er jo, at med den krise, der er i landbruget, og med de store gældsforpligtelser, som landbruget har, smitter det selvfølgelig også naturligt af på den her situation, men om vi kan lave ordninger, der ligesom kan etableres, som også kan være i overensstemmelse med de forpligtelser, som vi har i henhold til EU, kan jeg ikke udelukke at man ikke måske kunne finde løsninger på, men jeg kan ikke stå og love, at man kan sige, at det her kan der findes løsninger på. Det er derfor, jeg taler om den der landbrugskommission.

Kl. 16:09

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Det er hr. Tage Leegaard for en kort bemærkning.

Kl. 16:09

Tage Leegaard (KF):

Det er i orden, hr. formand. Anerkender den socialdemokratiske ordfører, at den nuværende ordning er ved at blive for dyr for de unge landmænd?

Kl. 16:09

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:09

Ole Vagn Christensen (S):

Jamen det er jo os, der via de to lovændringer, der har været af YJ-ordningen, har bragt os i den situation, som vi har nu med YJ-ordningen. Jeg vil gerne anerkende, at det er en konsekvens af de lovændringer, der er sket med de seneste to tiltag. Men det er da ikke ensbetydende med, at man ikke kan finde en løsning på det her.

Det er selvfølgelig klart, at hele landbrugets situation og landbrugets problemer også spiller ind over for de yngre jordbrugere.

Kl. 16:10

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Tage Leegaard.

Kl. 16:10

Tage Leegaard (KF):

I den forbindelse kunne jeg godt tænke mig at vide, om Socialdemokratiet går ind for yderligere statsstøtte til landbruget.

Kl. 16:10

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:10

Ole Vagn Christensen (S):

Altså, jeg synes, det er en lidt underlig form for argumentation. Det her drejer sig om, hvordan vi får unge ind i landbruget; hvordan vi kan støtte dem, og hvordan vi kan understøtte dem.

Det, vi må konstatere, er, at da ordningen ligesom blev etableret og kom i sin gænge, var der, som det også står i lovforslaget, 800, som modtog støtte. Men på grund af den kritesituation, som vi er i nu, har det vist sig, er tallet er så lavt, som det jo er registreret.

Altså, det der med at tale om, at det er noget specielt, forstår jeg ikke. For os er det ikke noget specielt, at man går ind og så siger, at vi selvfølgelig er interesseret i, at der er et fremtidigt landbrug, og at der er unge mennesker, der også kan etablere sig i det.

Kl. 16:11

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Så er der ikke flere korte bemærkninger. Tak til hr. Ole Vagn Christensen. Hr. René Christensen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 16:11

(Ordfører)

René Christensen (DF):

Tak. Det er jo altid kedeligt, når man skal nedlægge sådan en ordning, som hjælper unge, som har initiativ og vil være selvstændige, i gang. Men når man kigger på ordningen her, må man sige, at fundamentet for ordningen jo er, at den skal være selvfinansierende, og det er jo et godt udgangspunkt for at have sådan en ordning.

Når vi kigger på tallene, må vi desværre sige, at det er gået den forkerte vej med hensyn til de tab, der har været på ordningen, og derfor kan man også sige, at udgifterne for dem, som så bliver tilbage i ordningen, er steget, for når den skal være selvfinansierende, stiger udgifterne jo år efter år, jo flere tab, der kommer. Derfor er der lagt op til, at man nedlægger den her ordning, mens tid er.

Man kan så sige: Hvornår skal vi så lukke den? Jeg er utrolig glad for, at den kører året ud, for der kan jo stå yngre landmænd nu, som har lagt planer for, hvordan deres fremtid skal være med hensyn til at starte med et nyt landbrug. Derfor mener jeg, at det er vigtigt, at vi lader ordningen køre året ud, altså indtil 1. januar. Det er sådan, at ansøgninger, der kommer ind til udgangen af 2011, også vil blive behandlet, så der er mulighed for, at de unge landmænd, som har tænkt sig at starte som landmænd og ønsker at benytte ordningen her, har mulighed for at gøre det.

Derfor kan vi støtte forslaget. Det er selvfølgelig altid ærgerligt, når man skal nedlægge noget, men man skal også kigge på, at dem, som bliver tilbage i ordningen, ikke skal stå med de store tab.

Kl. 16:13

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Ole Vagn Christensen for en kort bemærkning.

Kl. 16:13

Ole Vagn Christensen (S):

Angående det der med, at vi bare kan nedlægge det, når det bliver for dyrt, vil jeg sige til hr. René Christensen, at det er os, der har sørget for, at ordningen er konstrueret på en sådan måde, at det vil blive dyrt. Men det er jo ikke ensbetydende med, at man ikke kan gå ind at kigge på ordningen og se, hvordan vi eventuelt kan forbedre den, eller hvordan vi kan sikre os, at vi skaber en rimelig ordning.

Det, der jo lå i det forslag, som oprindeligt kom fra arbejdsgruppen, var, at man skulle oprette en jordbrugerfond, men det var der jo ikke vilje til, altså at oprette en jordbrugerfond. Men det kunne måske være en af de løsninger, der kunne klare den situation, så der også var en støtteordning for landbruget.

Derfor er mit spørgsmål meget, meget klart: Er Dansk Folkeparti indstillet på, at vi skal finde en løsning på, hvordan vi kan hjælpe de unge til at få en plads i landbruget?

Kl. 16:14

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:14

René Christensen (DF):

Jamen vi er altid indstillet på at kigge på, hvordan man kan hjælpe folk, der har virketrang. Her må man sige, at vi har en ordning, som egentlig har kørt ganske udmærket i forhold til at støtte unge jordbrugere. Men vi kan også, når vi kigger på tallene og kigger tilbage,

se – det fremgår også af forslaget – at antallet af landmænd, som ikke har formået at betale det, de skulle, har været støt stigende.

Når man så har lavet en ordning, som er selvfinansierende, ender det jo med, at de tilbageværende bliver dem, som skal bære byrden. Der må vi jo også på et tidspunkt spørge: Hvor længe forventer vi at den her ordning kan køre? Hvor længe er den attraktiv i forhold til de unge landmænd, som ønsker at benytte sig af den? Og der må man sige, at tiden nu er ved at være inde til at stoppe, for vi kan se, at tallene bliver så negative – desværre, skal jeg huske at sige – at ordningen på sigt ikke vil være særlig attraktiv, og der vil stå nogle få tilbage til sidst, som skal betale regningen.

Kl. 16:15

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Ole Vagn Christensen.

Kl. 16:15

Ole Vagn Christensen (S):

Det er da klart, at man med den situation, som hele landbruget er i, befinder sig økonomisk i en stærk klemme. Den klemme kan jeg så forstå at Dansk Folkeparti ønsker nu skal ramme de unge.

Jeg kan godt se, hvordan den her ordning er skruet sammen, og hvordan den hænger sammen. Men det, jeg efterlyste, var sådan set, om vi ikke kunne finde en anden ordning for at løse det her problem med, at de unge selv siger: Jamen der er ingen fremtid for os, hvis der ikke er nogen, der vil hjælpe os til at komme i gang.

Der er jo ikke tale om, at det på nogen måde lægges op som statsstøtte, men som en etableringsstøtte, for at man sådan set kan få foden under eget bord. Jeg er meget stærkt interesseret i at vide, om Dansk Folkeparti er modstandere af, at der overhovedet er en ordning for de unge.

Kl. 16:16

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak! Ordføreren.

Kl. 16:16

René Christensen (DF):

Det er vi på ingen måde modstandere af, men vi må også sige: Hvis man skal hjælpe de unge, skal man også hjælpe dem og ikke gøre dem en bjørnetjeneste. Og i forbindelse med dem, som optager lån nu eller senere, kan vi se på tallene, at der vil være nogle, som kommer til at skulle betale regningen til sidst, fordi vi desværre er i den situation nu, at landbruget har de økonomiske udfordringer, som landbruget har.

Så derfor mener vi, at vi nu skal holde den åben i en periode, så de, som har sat sig for at ville benytte sig af ordningen, kan få gjort deres ting færdige og komme ud og være unge landbrugere. Og så må vi sige, at når man når op på de rentesatser, som man gør her, er det ikke attraktivt mere, og så er der andre muligheder for at få finansiering – også for unge landbrugere – som er mere attraktive end den ordning, som ligger her.

Kl. 16:17

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Kristen Touborg som ordfører for SF.

Kl. 16:17

(Ordfører)

Kristen Touborg (SF):

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det tydeligt, at staten har stigende udgifter til indløsning af lånegarantierne. Det kan vel ikke komme som en overraskelse, i betragtning af at ejendomspriserne gennem en længere årrække har været stærkt stigende og i de senere år er blevet reduceret ret så kraftigt. Det vil naturligvis indebære

flere tvangssolgte ejendomme med deraf følgende tab, også for statskassen, der står som garant for YJ-lånene. Det synes at være logik for perlehøns, så jeg går ud fra, at ministeren også har gjort sig disse overvejelser i et stykke tid. Men det forekommer mig ikke at være særlig velovervejet, når ministeren nu foreslår en fuldstændig ophævelse af loven. Glemte alle de fine Venstrefødevareministres ord om YJ-ordningen i årenes løb, og det er ellers ikke så få, der er sagt i den sammenhæng.

Det fremhæves også i lovforslaget, at YJ-ordningerne er en særlig låneordning for jordbrugserhvervet, som stemmer dårligt overens med de lempelser af landbrugsloven, der blev gennemført i 2010, bl.a. med hensyn til selskabsveje. Denne sidegevinst for yngre jordbrugere mindes jeg faktisk ikke rigtig at Venstres ordfører sagde noget om dengang ved behandlingen af landbrugsloven, som Venstre jo var så vældig glad for at få liberaliseret ud over alle grænser for godt et år siden. Venstres ordfører dengang hed i øvrigt Henrik Høegh.

For SF er henvisningen til den ændrede landbrugslov, som giver mulighed for, at aktieselskaber kan overtage landbruget, faktisk ikke et argument for at ophæve YJ-lånene. Jeg vil sige: nærmest tværtimod. Vi ønsker ikke en udvikling, som indebærer, at kapitalstærke selskaber overtager dansk landbrug. Det kan godt være, at Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti gør det, men det gør vi altså ikke. Vi vil godt, at de unge får en mulighed. Vi synes, det er ærgerligt, at det er kapitalstærke selskaber, der skal overtage ejendommene på bekostning af de unge jordbrugere.

Vi kan godt se, at der er behov for ændringer i YJ-lånene, det er jo helt indlysende. Men at skride til en fuldstændig ophævelse uden videre vurdering forekommer altså at være ret drastisk. Man må også sige, at af hørings svarene fremgår det jo ret tydeligt, at der nærmest er oprør blandt de unge landmænd over, at man i regeringen har tænkt sig at skride så drastisk til værks som her. Vi synes, der er behov for en helhedsanalyse først, inden man går så vidt, og jeg synes, det passende kunne være en af den kommende landbrugskommissions vurderinger, sådan som Socialdemokratiet har foreslået at man skulle kigge på.

Så jeg vil godt høre ministeren, om ikke det er sådan, at der kunne være andre løsninger på det her end fuldstændig nedlæggelse med det samme, altså ved årets udgang.

Kl. 16:21

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Det er hr. Tage Leegaard som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 16:21

(Ordfører)

Tage Leegaard (KF):

Tak. Dette lovforslag skal ses som en tilpasning til de aktuelle forhold, der findes på låne markedet for yngre jordbrugere. Ordningen, der gennem mange år har virket som en kærvkommen håndsrækning til etablering i jordbruget, ser ud til i sin nuværende udformning at blive alt for omkostningsbelastende for låntagere, da det solidariske princip vil medføre en alt for høj ydelse på lånet. Antallet af ansøgere er for lavt og præmien dermed for høj. Det vil fremadrettet med det beskudne antal ansøgere, der må forventes, ikke være økonomisk fordelagtigt at hjemtage denne låntype.

I forbindelse med gennemførelsen af L 39 i foråret 2010 blev der gennemført forbedrede muligheder for at tilføre erhvervet kapital, så det vil i den kommende tid være oplagt at anvende denne mulighed. I øvrigt vil det være på sin plads, hvis der i fremtiden vil blive øget efterspørgsel efter lån af denne type, at man igen positivt ser på muligheden for at gøre det lettere ved hjælp af den slags lån at komme ind i landbrugserhvervet. Indtil dette måtte ske, giver det god me-

ning at stoppe ordningen, og Det Konservative Folkeparti støtter lovforslaget.

Kl. 16:23

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Bente Dahl som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 16:23

(Ordfører)

Bente Dahl (RV):

Landbrugserhvervets opfattelse af sig selv, som det kommer til udtryk, er en opfattelse af at være et frit liberalt erhverv – et erhverv, der konkurrerer på lige vilkår, eller som det høres i debatten, et erhverv, der gerne vil konkurrere med Tyskland og andre lande på lige vilkår, som det udtrykkes.

Mon landbruget vil gå hele vejen i kravet om lige vilkår, også med andre EU-lande? Når jeg spørger fra denne talerstol, at det naturligvis ikke, fordi jeg mener, at landbruget skal svare – svarene forventer jeg kommer fra ministeren som ansvarlig for landbrugserhvervets rammevilkår. Hvad mener ministeren at dansk landbrug skal have som lige konkurrencevilkår?

Det spørgsmål er interessant i forbindelse med debatten om det her lovforslag om støttemuligheder for unge landmænd. Det foreslås nemlig, at Fødevareministeriet skal støtte yngre landbrugere på andre måder end den, vi afskaffer med L 159, og her er Radikale Venstre noget skeptisk. Hvorfor skal der være specielle ordninger for jordbrugere? Radikale Venstre mener, at erhvervsordninger for unge skal gælde alle erhverv, naturligvis inklusive landbruget, men vi ser ingen grund til, at landbrugserhvervet skal oppebære specielle erhvervsstøtteordninger af denne slags. Det er i øvrigt et af argumenterne i L 159 for at afskaffe låneordningen.

Radikale Venstre vil gerne, at vi har en fødevareproduktion her i landet; Radikale Venstre vil gerne, at vi har et landbrugserhverv. Vi sætter spørgsmålstegn ved den skævvridning, erhvervet har i forhold til det øvrige samfund i øjeblikket. Vi vil stille krav til landbrugserhvervet om at udvikle og anvende bæredygtige metoder i dialog med det øvrige samfund.

Det er ikke ret længe siden, vi indførte den garanti for yngre landmænd, som denne lov vil fjerne. Det kunne tale for, at vi lod ordningen køre lidt endnu, så vi kunne få en mere omfattende og ordentlig evaluering af den. Men argumenterne, som fremføres i lovforslaget, nemlig at staten sandsynligvis har tab på ordningen, at der er tale om en særlig ordning for landbrugserhvervet, som ikke gælder andre erhvervssektorer, at der ikke skal opstå en ikkegodkendt EU-støtte, gør, at det giver god mening at få lovforslaget gennemført.

Med de bemærkninger vil jeg sige, at vi i Radikale Venstre er lidt blandet indstillet; vi er positivt afventende.

Kl. 16:25

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren for den radikale melding. Hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 16:26

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Det er jo en lille smule uklart, om det her lovforslag er fremsat, fordi EU-reglerne kræver det, eller fordi fødevareministeren virkelig mener, at vi er kommet dertil, hvor det er fornuftigt at afskaffe den her ordning. I hvert fald kan man vel konstatere, at det *ikke* er sådan, at de vanskeligheder af finansiell karakter, der kan være forbundet med at gennemføre et generationsskifte, at de vanskeligheder af finansiell karakter, som der kan være for unge landmænd i forhold til at købe

en ejendom, er mindre i dag, end de har været tidligere. Det er jo også det meget entydige signal, der kommer fra de organisationer, som har ytret sig i den her sag.

Selvfølge kan man altid blive lidt bekymret, når Finansrådet nærmest fremstår som nogle, der er præget af social bevidsthed. Måske kunne en af grundene til deres bekymring være, at de er bekymrede for faldende jordpriser og dermed ruin på landet, som også kunne sætte sig sine spor i de danske banker. Men det ændrer nok ikke noget ved, at de har en pointe, når de siger, at der faktisk er behov for at tage nogle initiativer, hvis man vil sikre, at unge landmænd også i fremtiden skal have mulighed for at udøve deres erhverv.

Så kan man selvfølgelig diskutere, om en støtteordning som den her er den rigtige. Det er jo tidligere i debatten fremkommet og sagt, at den jo lidt er blevet etableret i stedet for noget andet, som nok havde været mere levedygtigt og betydeligt bedre, men det betyder jo ikke, at man skal afskaffe ordningen uden at have sikret sig, at der findes et alternativ. Derfor må jeg sige, at når Landbrug & Fødevarer og andre organisationer i den her sammenhæng siger, at de synes, der er brug for et udredningsarbejde med henblik på at finde ud af, hvordan man mest effektivt, mest hensigtsmæssigt kan sikre, at det også bliver muligt at gennemføre generationsskifter, at det også bliver muligt, at unge mennesker kan etablere sig inden for landbrugsproduktionen i fremtiden, så mener jeg sådan set, de har ret.

Det er klart, at hvis et sådant udvalgsarbejde skal have nogen mening, kan man jo ikke begrænse sig til de forslag eller mangel på forslag, der kommer fra landbrugets egne organisationer, for der er man jo af forskellige grunde ikke præget af den store fantasifuldhed. Men jeg synes, at det her jo genrejser den diskussion, som Enhedslisten forsøgte at tage op for godt et års tid siden, hvor vi stillede forslag om oprettelse af en jordbrugerfond, som jo netop havde det formål at skulle kunne sikre, at det ville være muligt også for unge mennesker, som har en landbrugsuddannelse, men som ikke er i besiddelse af stor kapital eller måske heller ikke har adgang til den, fremover at arbejde som landmand.

Problemet er selvfølgelig, at når man i kraft af en forkert landbrugspolitik har bragt sig i en situation, hvor spekulation i jordpriser osv. har været den væsentligste del af finansieringen af landbruget, og når jordpriserne, også på grund af det, er kommet op på et niveau, hvor de ikke hører hjemme, så er man nødt til at foretage nogle afgørende brud med den politik og den måde, man fører politik på, hvis man vil sikre et økonomisk bæredygtigt landbrug i fremtiden.

Det betyder efter Enhedslistens opfattelse, at man bliver nødt til at overveje, om det er sådan, at de eneste andre, der kan eje jord i Danmark, end landmændene selv – udover de banker og finansieringsinstitutter, der jo i forvejen i realiteten verden ejer den danske landbrugsjord – skal være aktieselskaber og andre kapitalistiske foretagender, eller om man også godt kunne forestille sig, at landbrugsjord kunne ejes af det offentlige og udlejes til landmænd på gunstige vilkår. Det er da i hvert fald efter vores opfattelse det, der ligger i forlængelse af de tanker, der kunne være om at opbygge en jordbrugerfond.

Så i grunden må man sige, at når vi ikke kan stemme for det her lovforslag, skyldes det ikke nogen begejstring over den eksisterende ordning, men det ganske klare standpunkt, at vi ikke synes, at det er rimeligt at nedlægge en ordning, der dog er en hjælp for unge landmænd, uden at man sætter noget andet i stedet. Det synes vi simpelt hen ikke er acceptabelt, og derfor kan vi ikke støtte lovforslaget, som det foreligger nu, men vi betragter det som et godt udgangspunkt for at føre en diskussion om, hvordan vi faktisk sikrer, at unge mennesker i fremtiden kan komme til at drive landbrug i Danmark på nogle økonomisk holdbare måder.

Kl. 16:30

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak til ordføreren. Fødevareministeren.

Kl. 16:31

Fødevareministeren (Henrik Høegh):

Tak for det. Først tak til ordførerne fra partierne for de bemærkninger, der er givet til lovforslaget her i dag, og et par enkelte kommentarer, som jeg gerne vil knytte til lovforslaget.

Vi har jo nu i regeringen foreslået, at yngre jordbruger-ordningen bliver nedlagt med udgangen af 2011. Det sker, fordi ordningens konstruktion har u hensigtsmæssige konsekvenser for den yngre jordbruger i tider med store økonomiske udsving. Præmiesystemet er opbygget, så ordningen i princippet er selvfinansierende. Præmien bliver jo i hovedsagen beregnet ud fra de gennemsnitlige tab på ordningen over de seneste 5 år og er konstant for den enkelte yngre jordbruger i hele lånets løbetid. Det betyder, at i krisetider skal nyere ansøgere alene bære hele byrden med det stigende tab på ordningen i form af en højere præmie. Vi ser det tydeligt i den stigning i præmien, der er sket i løbet af de seneste år. I 2010 var præmien 0,7 pct. pro anno af restgælden. I 2011 steg præmien til 3,55 pct. Og beregninger for 2012 lyder p.t. på en præmiesats på 7,64 pct. Så højere præmier gør ordningen uinteressant for de yngre jordbrugere.

Jeg skal for god ordens skyld oplyse, at der også er registreret et faldende antal ansøgere under yngre jordbruger-ordningen. Antallet er faldet fra ca. 800 i starten af 1980'erne til 350 ved årtusindskiftet og til nu under 100 ansøgninger årligt. I 2010 blev der indsendt 44 ansøgninger. Vi vil selvfølgelig i Fødevareministeriet ved udgangen af 2011 undersøge, hvor mange ansøgninger der er modtaget.

Vi er i regeringen enig i, at det fortsat er vigtigt at sikre, at yngre jordbrugere har mulighed for at etablere sig. Lempelserne i landbrugsloven i 2010 kan netop bidrage til en mere fleksibel finansiering i etableringsfasen. I min logik for perlehøns er det altså en mulighed, når der er flere finansieringskilder end alene banker og realkreditinstitutioner. Senest har vi set et eksempel, hvor et landbrug får en medfinansiering fra en detailvirksomhed, som ønskede tæt kontakt til, hvad den pågældende landbrugsvirksomhed producerede.

Desuden vil Fødevareministeriet undersøge mulighederne for at indføre særlige støttesatser gældende for yngre jordbrugere for enkelte ordninger under landdistriktsprogrammet, som det også er nævnt af hr. Erling Bonnesen.

Hvis vi ser nærmere på de synspunkter, der er fremkommet under debatten, vil jeg bare sige, for nu at være sikker på, at jeg svarer hr. Kristen Touborg, at der godt kan være andre løsninger, men løsningen er ikke den nuværende YJ-ordning, sådan som den er skruet sammen, i og med at det vil være urealistisk at kræve de høje præmier.

Til fru Bente Dahl vil jeg sige, at vi må prøve at snakke lidt tættere sammen om for og imod og så se, hvor De Radikales holdning lander henne.

Til hr. Per Clausen, som stiller spørgsmålet, hvorfor vi vil afskaffe denne ordning, kan jeg sige det meget enkelt: Det er, fordi den på grund af de tab, der er nu, og på grund af den grundregel, at det skal finansieres af det nye, vil blive uinteressant.

Som sagt mener jeg ikke, at der er fremsat synspunkter, som det ikke vil være fornuftigt at tage en debat om under udvalgsarbejdet. Så jeg ser selvfølgelig frem til en diskussion i Fødevareudvalget og et konstruktivt samarbejde i udvalgsarbejdet. Tak.

Kl. 16:35

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Hr. Kristen Touborg for en kort bemærkning.

Kl. 16:35

Kristen Touborg (SF):

Tak. Som det også fremgik af min ordførertale, er SF fuldt ud klar over, at man er nødt til at lave nogle ændringer i den ordning her.

Det er jo indlysende. Både ministeren og jeg mener, at det er logik for perlehøns, at det må være sådan.

Men jeg synes måske, det kunne være rart at vide, om det ikke var sådan, at man kunne gå noget længere end det, ministeren sådan lidt tøvende lægger op til ved at sige, at man kan bruge landdistriktsmidlerne. Jeg vil gerne spørge: Vil der være noget i vejen for, at man overfører flere midler fra de generelle EU-tilskud til landdistriktsmidlerne og dermed få muligheden for at støtte de unge landmænd? Nu snakker jeg frivillig modulation, som det hedder. På den måde kunne man jo tage – udtrykt sådan lidt ordsprogagtigt – fra de rige og give til de fattige. Vi er jo nogle landmænd, der får en hel del hektarstøtte, og det kunne godt være, at den gjorde mere gavn, hvis den blev givet til de unge, der skal overtage gårdene, i stedet for at give den til herremændene.

Kl. 16:36

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 16:36

Fødevareministeren (Henrik Høegh):

I den nye EU-politik lægger vi op til, at vi gerne vil støtte flere formål, der kunne være offentlige goder, med nogle penge fra søjle 1. I relation til den nye EU-politik vil jeg ikke udelukke, at det kan være en af de ting, man skulle vurdere. Vi har lagt finansieringen fast, og det har vi gjort frem til udgangen af 2013 – det drejer sig om EU-midler og landdistriktsmidler – og her tager vi artikel 68 i anvendelse.

Kl. 16:36

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Kristen Touborg.

Kl. 16:36

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil gerne takke ministeren for svaret. Men jeg vil måske godt have ministeren til at præcisere lidt nærmere, om regeringen er indstillet på at gå mere i retning af frivillig modulation end det, man har lagt op til indtil videre, sådan at man kunne skaffe nogle yderligere midler til de unge.

Kl. 16:37

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 16:37

Fødevareministeren (Henrik Høegh):

Når vi i det her lovforslag snakker landdistriktsmidler, og hvad der eventuelt kunne ske til næste år, forestiller vi os, at man i nogle af de tilskudsordninger, vi i øjeblikket finansierer under »Grøn Vækst«, kan prioritere unge landmænd.

Kl. 16:37

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak til ministeren.

Der er ikke flere korte bemærkninger, og der er ikke flere, der har bedt om ordet. Så forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

13) 1. behandling af lovforslag nr. L 156:

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om individuel boligstøtte og lov om social service. (Ændring af 450-timers-reglen til en 225-timers-regel, uændret boligstøtte ved nedsættelse af kontanthjælp, reduktion af boligstøtten ved manglende efterlevelse af forældreplæg m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg).

(Fremsættelse 24.02.2011).

Kl. 16:37

Forhandling

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Forhandlingen er åbnet. Fru Louise Schack Elholm som ordfører for Venstre.

Kl. 16:37

(Ordfører)

Louise Schack Elholm (V):

Dette lovforslag angår ændring af 450-timers-reglen. 450-timers-reglen, som tidligere var kendt som 300-timers-reglen, har vist sig at være eminent effektiv med hensyn til at få folk i arbejde. Inden indførelsen af 300-timers-reglen var der situationer, hvor man skulle tjene helt op til 28.000 kr. om måneden, før det kunne svare sig for begge ægtefæller at være i arbejde. Og det er ikke rimeligt, at samfundet på den måde sender et signal til befolkningen om, at deres arbejdskraft ikke er noget værd; vi har brug for alle.

Derudover har AKF lavet en undersøgelse, hvor de kunne se, at der er indvandrerkvinder, som har kunnet bruge 300-timers-reglen som en begrundelse over for deres mand for, at de skulle have et arbejde. Reglen hjælper altså visse indvandrerkvinder til at blive en del af samfundet, til at få et arbejde.

Der er altså rigtig gode grunde til 450-timers-reglen, men reglen kan godt blive bedre. Dette lovforslag indeholder tre elementer, som netop skal forbedre 450-timers-reglen.

Det første element er at ændre 450-timers-reglen til en 225-timers-regel, som løber over 1 år i stedet for 2 år. Det gør reglen mere overskuelig, og sådan undgår man situationer, hvor folk i sidste øjeblik skal arbejde 450 timer. Samtidig sikrer vi med 225-timers-reglen mere kontinuitet i deltagelsen på arbejdsmarkedet.

Det andet element i lovforslaget er, at frakendelse af kontanthjælpen ikke skal modregnes i boligstøtten. Det er ikke meningen, at når én kasse lukker i, bliver den blot erstattet af en anden, der lukker op.

Det tredje element i lovforslaget er, at forældre kan miste penge, hvis familien ikke overholder eventuelle forældreplæg eller ungeplæg. Helt konkret betyder det, at hvis et barn ikke overholder pålægget, vil dette barn ikke tælle med i forældrenes boligstøtte. Det er vigtigt, at forældrene viser ansvar og hjælper deres børn til at komme på ret kurs. Kommer børnene ikke på ret kurs, kan de hurtigt ende uden uddannelse eller i hård kriminalitet og senere i fængsel. Det er en kriminalitetsspiral, som skal stoppes allerede i begyndelsen. Derfor får forældre nu et håndgribeligt incitament til at tage deres ansvar alvorligt.

De tre elementer i lovforslaget er altså fornuftige forbedringer af en i forvejen god og effektiv regel. Venstre kan på den baggrund støtte lovforslaget.

Kl. 16:40

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Der er nogle korte bemærkninger, først fra fru Line Barfod.

Line Barfod (EL):

Det er svært at vide, hvor man skal starte eller slutte med det her, men jeg vil bare høre: Har Venstre nogen som helst nedre grænse for, hvor lidt man mener mennesker skal leve af?

Jeg er med på, at man ikke vil have en fattigdomsgrænse, men her er vi altså ude i, at man vil tage endnu flere penge fra folk, der lever i dyb fattigdom i forvejen, og så er det bare, jeg skal høre: Er der nogen grænser for, hvor langt Venstre vil gå?

Altså, i forvejen ved vi jo, at de her mennesker mister deres bolig og alt muligt andet, så er der nogen grænser for, hvad Venstre vil være med til?

Kl. 16:40

Så det her med at sige, at de to ting hænger sammen som ærtehalv, er ikke rigtigt.

Det handler om at tage problemet der, hvor det er, og det er at sikre, at folk ikke bliver smidt ud af deres bolig. Derfor skal man sikre, at de får en rådgivning, og der er netop fokus på, at vi skal sikre en bedre rådgivning af folk, der står til at blive sat ud af deres bolig.

Kl. 16:43

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:41

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Lennart Damsbo-Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 16:43

Louise Schack Elholm (V):

Det her handler om at sikre, at folk er en del af samfundet, er en del af arbejdsmarkedet, og vi har set, at det her har haft en effekt. Det er faktisk sådan, at hvis man nu gør, som S og SF foreslår, nemlig afskaffer kontanthjælpsloftet, starthjælpen og 450-timers-reglen, så vil det betyde en reduktion på 2.000-3.000 mennesker i arbejdsstyrken, i beskæftigelse. Det er altså rigtig, rigtig mange mennesker, som lige pludselig ikke er en del af samfundet, og jeg synes, det er vigtigt, at vi sikrer, at alle er en del af samfundet.

Kl. 16:41

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jamen den rådgivning bliver så også meget nemmere nu, når der bliver færre penge at tage stilling til i de her familier. Så bliver det nemmere at overskue for dem, der skal hjælpe familierne.

Når jeg hører Venstres ordfører referere til statistikkerne over, hvor godt det nu er med 450-timers-regel og 300-timers-regel, så er det jo gamle tal. Der er ikke noget nyt under solen. Altså, er der noget overhovedet, der kan dokumentere, at en 225-timers-regel vil virke? Jeg har jo ikke set det med de andre.

Det, der sker her, er, at kasserne bliver lukket. Der bliver skabt mere fattigdom, end der allerede er i forvejen, og der bliver sat flere familier på gaden. Hvor er det lige, at det, der så fint står i forordet til den her lovgivning, om, at der skal være bedre integration i Danmark, kommer ind? Hvordan ser Venstre på det? Hvad er det for nogen ting i det her, der skaber en bedre integration?

Kl. 16:44

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Line Barfod.

Kl. 16:41

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:44

Line Barfod (EL):

Det er det argeste vrøvl. Altså, hvordan bliver man en del af samfundet ved ikke at have nogen penge? Er man en del af samfundet, hvis man står nede på Nørrebrogade og tigger? Er det den del af samfundet, som Venstre ønsker at vi skal have flere der er omfattet af?

Jeg forstår det simpelt hen ikke. Man bliver ikke en del af samfundet ved ikke at have penge til at købe mad for, ved ikke at have penge til at betale sin husleje med, og det er jo det, der bliver resultatet af det forslag, ligesom det er resultatet af, at man i forvejen har sat ydelserne så langt ned.

Det, undersøgelserne viser, er, at folk ikke har råd til at betale deres husleje, ikke har råd til at købe mad, men må låne af familie og venner. Hvordan kan det være at være en del af samfundet? Det er da i hvert fald et helt andet samfund end det, som vi hidtil har talt om, så jeg prøver igen at spørge: Er der nogen grænser for, hvad det er, Venstre vil sende mennesker ud i? Og den del af samfundet, man ønsker de skal være en del af, er det, ved at de skal stå og tigge, ved at vi får flere, der står og tigger på gaden?

Kl. 16:42

Louise Schack Elholm (V):

Jeg vil meget gerne fortælle, hvad der skaber en bedre integration. Det skaber en bedre integration at få et job og være en del af samfundet ved at være en del af arbejdsmarkedet. Så får man større forståelse for hinandens kultur, og vi får en større sammenhængskraft i samfundet.

En anden del af det her er jo, at man skal overholde forældreplæg og ungeplæg, og det kan f.eks. være, at et barn skal deltage i undervisning. Jamen det er med til at hjælpe, at barnet får en uddannelse, og det hjælper også integrationen.

Et andet forældreplæg kunne være, at forældrene skal deltage i forældremøder. Det er også med til at sikre en bedre integration, for så sikrer man, at alle bliver hørt, og at forældrene er orienteret om, hvad der foregår.

Så det her sikrer integration på så mange forskellige områder.

Kl. 16:45

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:42

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 16:45

Louise Schack Elholm (V):

Ja, der er helt klart grænser for, hvad Venstre vil være med til at sende folk ud i, og det er et helt forfælt billede, som fru Line Barfod tegner her, for sagen er, at de undersøgelser, der er, viser, at når folk bliver smidt ud af deres boliger, er det ikke på grund af deres indkomst, så er det på grund af deres udgifter. Det er jo på grund af, at folk ikke kan styre udgifterne. Den største gruppe, der bliver smidt ud af deres boliger – det har en undersøgelse vist – er lønmodtagere.

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Det lyder jo så fint, og jeg kan såmænd godt være enig i rigtig meget af det, som ordføreren her siger, nemlig at det, at de unge mennesker får en uddannelse, børnene kommer i skole og de voksne får et job, er nogle ting, som virkelig vil hjælpe på integrationen. Det er nemlig rigtigt, men hvorfor i alverden laver man så en lovgivning, hvor man arbejder lige direkte modsat af det, som ordføreren står og siger? Det giver jo ikke nogen mening.

70 pct. af dem, der er under 450-timers-reglen, er ikke en del af beskæftigelsen, de har jo ikke noget job. Tror ordføreren, der er

flere, der får et job, fordi man laver en 225-timers-regel? Det er der da ikke, tværtimod bliver der færre. De tider, vi har nu, betyder netop, at der er færre job derude. Det går jo stik imod det, som ordføreren selv står og taler så fint for.

Kl. 16:46

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:46

Louise Schack Elholm (V):

Jeg vil meget gerne komme mere ind på det her, for som hr. Lennart Damsbo-Andersen siger, virker det med en 450-timers-regel. Der er faktisk folk, der kan komme i beskæftigelse af det.

Men hvorfor så dele det op på 2 år på 225 timer? Det er for at skabe en bedre sammenhæng, så det ikke kun er over 1 år, man skal arbejde 450 timer, men så man får det fordelt over årene, så der er en bedre sammenhæng i den arbejdstid, man har. Derfor giver det nemlig mening at dele det op på 225 timer pr. år.

Kl. 16:46

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Morten Østergaard for en kort bemærkning.

Kl. 16:46

Morten Østergaard (RV):

I de 10 år, vi har haft VK-regeringen, er der blevet flere fattige i Danmark. Det er uomtvisteligt. Der er også flere, der bliver sat ud af deres boliger i Danmark. Fru Louise Schack Elholm mener ikke, at det er folks betalingssevne, der er afgørende for, om de bliver sat ud af deres bolig. Det tror jeg trods alt ikke man behøver at overveje så grundigt.

Det, der er sagen her, er jo, at den effekt, man er så glad for, og som fru Louise Schack Elholm vil forstærke, dækker over, at man siger, at 30 pct. af dem, der er blevet berørt af det her, er kommet i arbejde. Så skal vi bare være enige om, at for de andre 70 pct. har det kun betydet fattigdom, og at de er kommet et skridt nærmere udsættelse af deres bolig.

Kl. 16:47

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:47

Louise Schack Elholm (V):

Nu skal man jo lige tage det, ordføreren siger, med et gran salt. Når man taler om udsættelser, skal man være opmærksom på, at antallet af udsættelser aldrig nogen sinde er blevet opgjort, før den her regering kom til. Der har aldrig været fokus på det før. Så det vil sige, at det først var, efter at den her regering kom til, at man begyndte at opføre, hvor mange udsættelser der var, og derfor kan man jo ikke sammenligne med, hvor mange udsættelser der har været tidligere. Der er ingen tal for det. Derfor kan man sige, at der over de senere år måske har været en tendens, men man kan ikke sammenligne med forholdene under andre regeringer. Det kan simpelt hen ikke lade sig gøre.

Når man så taler om fattigdom, er det, fordi man bruger det meget tekniske begreb, der hedder Ginikoefficienten, og det vil sige, at jo rigere samfundet bliver, jo større bliver uligheden, og derfor påstår man med den definition, at der er relativt flere fattige, selv om folk med de laveste indkomster er blevet rigere. Jeg må nok indrømme, at jeg hellere vil have, at alle bliver rigere, end at alle bliver fattigere, for så har vi alle sammen en mindre ulighed. Altså, det er da trods alt bedre at sige, at vi helst alle sammen skal have det godt, og at vi alle sammen skal få det bedre, end at sige, at vi alle sammen

skal have det ringere, for så er vi sikre på, at der ikke er nogen, der får det for godt.

Kl. 16:48

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Morten Østergaard.

Kl. 16:48

Morten Østergaard (RV):

Jeg tror ikke, at der er nogen af os, der har noget imod, at vi alle sammen får det bedre. Det, der er problemet, er jo sammenhængen med det forslag, som vi diskuterer her, og hvor man henviser til, at det virker. Det gør det så for 30 pct. ifølge også regeringens egen læsning af den SFI-rapport, der er.

Mit spørgsmål er så: Hvad med de andre 70 pct.? Hvordan virker forslaget for dem? Ja, det virker jo sådan, at de og deres familier bliver fattigere, at de kommer tættere på at blive en del af den statistik, som fru Louise Schack Elholm rigtigt fortæller har en tendens i opadgående retning, hvad angår udsættelse af folk af deres boliger. Derfor er pointen jo bare, at vi alle sammen gerne vil have, at folk får det bedre, men at det her forslag med stensikkerhed vil betyde, at langt størstedelen af dem, det berører, får det ringere, og det er derfor, at det er en dårlig idé.

Kl. 16:49

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:49

Louise Schack Elholm (V):

Her er det vigtigt at have fokus på, hvad det er, vi skal hjælpe med. Vi skal hjælpe folk med at få et arbejde. Det er det, vi tager os af her. Så er der andre tiltag, hvormed vi tager os af at sikre, at folk ikke bliver sat ud af deres boliger, og hvormed vi prøver at afhjælpe den tendens, der er på nuværende tidspunkt, og som vi gerne vil undgå. Det gør vi ved at sætte ind med at give kommunerne bedre redskaber til at undgå udsættelser af lejere. Det er nogle af de ting, det er vigtigt at have fokus på.

Vi skal prøve at skaffe flere i beskæftigelse. Det her har en beskæftigelseseffekt, og derfor gør vi det. Vi skal prøve at sikre, at folk ikke bliver sat ud af deres boliger, og derfor prøver vi at hjælpe dem med at imødegå det via rådgivning og andre ting. Så for at kunne hjælpe folk er det vigtigt også at have nogle målrettede redskaber, og det her er et målrettet redskab til at skabe en større beskæftigelse.

Kl. 16:50

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Özlem Sara Cekic for en kort bemærkning.

Kl. 16:50

Özlem Sara Cekic (SF):

Det er jo tragiskkomisk at sidde og være vidne til, at en ordfører fra det ene regeringsparti helt seriøst står og påstår, at det her faktisk er med til at gøre, at folk kan komme ud på arbejdsmarkedet. Men det siger virkelig noget om, hvordan regeringen faktisk tænker i forhold til det her.

Ordføreren sagde lige før, at det ikke handlede om rige og fattige og alle de her ting. Lad os tage en familie, som er ramt af 225-timers-reglen. Deres søn vælger ikke at tage sin uddannelse, han dropper ud, og familien prøver med en massiv indsats at få ham tilbage til uddannelsen. Men han har et stort hashforbrug, som gør, at han simpelt hen ikke kan gennemføre den. Familien ender med at miste kontanthjælpen, boligydelsen og børneydelsen. Jeg spørger helt konkret: Bliver den familie rigere eller fattigere?

Kl. 16:51

Kl. 16:53

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:51

Louise Schack Elholm (V):

Det er klart, at vi her giver et økonomisk incitament til, at man skal gå ud og få et arbejde, og til, at børn skal overholde deres ungepålæg, og forældrene deres forældrepålæg. Ja, det skal kunne betale sig at få et arbejde. Det er meningen. Det er meningen, at det skal kunne betale sig at få et arbejde, og det skal det kunne for alle. Det skal ikke være sådan, at man skal tjene 28.000 kr., for at det overhovedet kan betale sig at komme i arbejde. Det skal kunne betale sig at komme i arbejde for alle, ligesom der også skal være et incitament til, at man sørger for at overholde, at børnene tager en uddannelse, eller at man overholder et forældrepålæg om at møde op til et forældremøde. Ja, det skal kunne betale sig.

Kl. 16:51

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 16:51

Özlem Sara Cekic (SF):

Det var ikke det, jeg spurgte om. Tak for politikersvaret. Jeg spurgte, om den her familie, som får frataget sin ydelse, børneydelse og boligsikring, bliver rigere eller fattigere. Jeg ved godt, at ordføreren ikke er nationaløkonom, men det behøver man faktisk heller ikke være for at kunne regne ud, at hvis man har færre penge, bliver man selvfølgelig også fattigere. Men lad det ligge.

Ordføreren siger, at det skal betale sig at gå på arbejde. Jamen det er vi da enige i. Men hvad er det så, der er årsagen til det her? I dag har vi jo en gruppe mennesker, der er på kontanthjælp. I forhold til dem har jeg ikke en eneste gang hørt regeringen sige, at det skal kunne betale sig at gå på arbejde, og derfor har man faktisk det kontanthjælpsniveau. Så er der en gruppe mennesker – jeg ved godt, at det her er indviklet, så ordføreren skal lige lytte efter nu – som får det halve, altså starthjælp, og som altså får mindre med 450-timersreglen, som bliver lavet om til en 225-timers-regel. Hvad er årsagen til, at de får mindre, når vi har et kontanthjælpsniveau, der gør, at det godt kan betale sig at arbejde? Jeg håber, at ordføreren forstår spørgsmålet og vil gøre et forsøg på at svare – bare at give et helt enkelt svar.

Kl. 16:52

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:52

Louise Schack Elholm (V):

Jeg kan høre, at ordføreren ikke har helt styr på fakta, for jeg er faktisk nationaløkonom. Det viser jo lidt om, hvordan det rent faktisk er med de forskellige ting, ordføreren siger. Man skal have styr på fakta, ikke?

Jeg kan så sige, at det er vigtigt, at det har en økonomisk effekt. Vi fornægter ikke, at det har en økonomisk effekt. Det, vi gerne vil sikre, er, at folk får et arbejde, at folk får en uddannelse, og det er meningen, at man skal have et økonomisk incitament til det. Det vil vi ikke fornægte. Selvfølgelig skal det kunne betale sig at arbejde. Selvfølgelig skal det kunne betale sig at tage en uddannelse.

Kl. 16:53

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Hr. Lennart Damsbo-Andersen som ordfører for Socialdemokraterne.

(Ordfører)

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Dengang jeg gik i skole, lærte jeg, at man skal opføre sig ordentligt over for hinanden, at man ikke må slå på folk med briller eller sparke nogen, der ligger ned. I den her sag bliver der både sparket til og trampet på folk, der ligger ned. Det gennemsyrrer hele forslaget, at de, der i forvejen har det svært i Danmark, skal have en blodtud, så de kan mærke det. Lad mig sige det med det samme: Forslaget om indførelsen af en 225-timers-regel og ændringen af tildelingen af boligydelse er diskriminerende, ødelæggende for familiernes børn og skaber dybere fattigdom og modvirker integration. Socialdemokratiet stemmer imod forslaget og vil ændre det, i det øjeblik vi får magt som agt.

Når regeringen og Dansk Folkeparti argumenterer for 300-timers-, 450-timers- og nu 225-timers-reglen, er det med udgangspunkt i en SFI-rapport lavet i en opgangstid med fuld beskæftigelse i Danmark, en rapport, som anfører, at 30 pct. er kommet i arbejde eller uddannelse. Er det tegn på succes? Næh, det er tegn på en forfæjlet politik, for hvad med de 70 pct.? Er de kommet nærmere arbejdsmarkedet? Er de blevet bedre integreret? Der er kun ét svar: et stort rørende nej. Det er et sygt system, og dobbeltdosis af en medicin, der ikke virker, gør ikke nogen raske.

Når man ser på effekten af de seneste regelændringer i forhold til aktivering og refusion, ser man, at den creaming, som jobcentrene nu praktiserer, vil betyde, at de svage, som vi her taler om, vil blive ladt i stikken og stå allersidst i køen af ledige. Ændringerne af boligstøtten er også helt groteske. De skal ses i sammenhæng med, at der gennem de sidste 10 år har været en konstant stigning i antallet af personer, der kan betegnes som fattige. Antallet af familier, der sættes på gaden, er fordoblet til mere end 2.000. Der er sat en effektiv stopper for opførelsen af billige boliger. Hvordan kan regeringen vende det blinde øje til de fakta?

At fastfryse boligydelsen, selv om kontanthjælpen sættes ned, er en helt uacceptabel forskelsbehandling og rejser spørgsmålet om, hvad der så bliver det næste. Det er en udhuling af sikkerhedsnettet under de svage i Danmark. Men det mest vederstyggelige er godt nok, at der skal skæres i boligstøtten, hvis en familie mister ungedydelsen. Hvordan kan den sammenhæng overhovedet komme ind i hovedet på retskafne mennesker? Det, der kommer til at ske, er ikke en bedre integration, men kun, at borgere, der i forvejen har problemer med at finde ind i det danske system, bliver ladt i stikken og sat på gaden.

Når man gennemlæser høringssvarene, der er indsendt, ser man, at det er en lang række af løftede pegefingre i forhold til virkningen af loven. Ikke desto mindre står der i indledningen til forslaget, at det skal øge integrationen og modvirke ghettodannelsen i Danmark. Det kommer til at virke stik modsat. Har jeg ret i min påstand? Ja, der er i hvert fald ikke noget i bemærkningerne til lovforslaget, der viser noget andet. Her er der fine beregninger af, hvor meget kommunerne og staten sparer: ca. 13 mio. kr. Men antallet af unge, der kommer i uddannelse, og voksne, der kommer i job, eller hvordan det kommer til at gå med integrationen, er der ikke et eneste bud på. Hvorfor mon?

Socialdemokratiet ønsker, at alle, der bor i Danmark, bliver en del af vores samfund. Det betyder som udgangspunkt, at fattigdomsydelserne skal afskaffes, og at der skal sættes ind i forhold til, at alle, unge som voksne, får en uddannelse og et arbejde, og ikke mindst, at de bliver mødt med tillid og tro på, at de har noget at byde ind med. Jeg har ikke et øjeblik været i tvivl om, at Dansk Folkeparti ikke har integration som en del af deres partiprogram. Det er åbenlyst heller ikke regeringens politik. Ellers havde man aldrig fremsat så ødelæggende et forslag som det, vi behandler i dag. Socialdemokratiet stemmer imod.

Kl. 16:57

Kl. 17:02

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Bent Bøgsted som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 16:58

Kl. 17:02

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Dansk Folkeparti stemmer for det her forslag, da det er en del af den indsats vedrørende ghettoer, som vi har aftalt med regeringen. Det, der ligger i det her, er, at reglen om 450 timers arbejde for at få kontanthjælp for ægtepar bliver delt op. I stedet for at man skal have 450 timers arbejde over en 2-årig periode, skal man have 225 timers arbejde om året. Man kan sige, at det er en form for forenkling af reglerne, at man i stedet for at skulle koncentrere sig om at finde et job på måske 450 timer, kan man tage 225 timer om året. Man kan tage de timer på utrolig mange måder. Man kan tage en time hver dag, så har man uden problemer opnået det, man skal. Der er mange måder at finde de timer på. Så det er der fuld enighed om.

Det andet, der er indeholdt her i lovforslaget, er, at man ikke skal kunne få ekstra boligtilskud, hvis man bliver beskåret i kontanthjælpen. I den forbindelse drejer det sig om dem, der er omfattet af § 25, stk. 5 og stk. 7-10. Det er 500-kroners-reglen, hvor man bliver sat ned i kontanthjælp efter 6 måneder.

Der er også en ændring af boligstøtten. Hvis man får et forældre-pålæg vedrørende sine børn, tæller det ikke med i beregningen af boligstøtten. Der kan man så spørge, om det er hårdt at ramme folk på den måde. Hvis man har nogle børn, står man også til ansvar for, at de opfører sig ordentligt. Det er det, der ligger i det her med, at forældrene skal tage noget ansvar for deres børn. Hvis de har ansvaret for deres børn og ikke får de her forældrepålæg, vil de jo heller ikke komme i en situation, hvor de unge kommer med i beregningen af boligstøtten.

Alt i alt synes vi i Dansk Folkeparti, at de regler, der er blevet lavet her i lovforslaget, er fair og rimelige. Vi forventer da, at dem, der eventuelt kan blive ramt af det her, vil gøre, hvad de kan, for at leve op til landets love og regler. Det er jo ikke meningen, at det skal være sådan – det har Dansk Folkeparti aldrig lagt skjul på – at man kommer til Danmark bare af økonomiske grunde; man skal også være klar til at gøre en indsats. I den forbindelse drejer det sig selvfølgelig også om indvandrere, som jo er hovedparten af dem, der kan blive berørt af de her regler vedrørende forældrepålæg, men det gælder også for danskere. Hvis man skal gøre en indsats for at tilpasse sig arbejdsmarkedet, er man også nødt til at finde ud af, hvad arbejdsmarkedet kræver for, at de er interesseret i at ansætte en. Det gælder, uanset om man er indvanderer eller dansker. Det kan ikke hjælpe at møde op til en jobsamtale med langt fedtet hår og store huller i cowboybukserne og så regne med, at man skal stå i en butik og sælge dagligvarer. Den går altså ikke. Der er mange ting, man skal tilpasse sig, når man skal ud på arbejdsmarkedet. Noget af det første, arbejdsgiverne kigger på, er personlig fremtræden, når man er ude at søge arbejde. Så der er mange ting, der skal tages højde for der.

Men som sagt synes Dansk Folkeparti alt i alt, at det er rimeligt med en indsats mod ghettoiseringen, og vi skal også på den måde gøre en indsats for nærmest at opløse ghettoerne. Det skulle gerne være sådan, at vi ikke havde nogen ghettoområder i Danmark. Det kan vi jo nok ikke helt slippe for, men det skal i hvert fald gøres sådan, at det ikke er attraktivt bare at gemme sig i en ghetto.

Dansk Folkeparti støtter forslaget.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Der er nogle korte bemærkninger. Først fra hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Tak. Jeg noterede mig det, som hr. Bent Bøgsted sagde om, at når man skal ud at søge job, handler det meget om, hvilken fremtræden man har. Det er jeg for så vidt ikke uenig i. Det, der måske bare ligner et spørgsmål, er, hvordan man så lærer noget om fremtræden, når der bliver gennemført en 225-timers-regel. Jeg kan ikke se, hvordan det hænger sammen med det her lovforslag, men det kan være, at ordføreren kan svare på det.

Det, jeg egentlig gerne ville spørge om, er, om de tanker, der ligger bag det her lovforslag, er noget, som Dansk Folkeparti har hjulpet regeringen med at finde på.

Kl. 17:03

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:03

Bent Bøgsted (DF):

Det her med påklædning skulle gerne være almindeligt kendt, og er der nogen, der ikke er klar over det, så skal vi selvfølgelig sørge for oplysning. Det gælder for alle, der går og er ledige og ikke kan komme ud på arbejdsmarkedet. Dem skal vi selvfølgelig oplyse om, hvad det egentlig er, der kræves, når man skal ud at søge arbejde. Det tror jeg hr. Lennart Damsbo-Andersen med et godt kendskab til fagforeningspolitik også er klar over. Den går ikke, hvis ikke man prøver at tilpasse sig den arbejdsplads, man skal ud at søge arbejde på.

Hvad ideerne angår, er det en fælles aftale med regeringen, som Dansk Folkeparti har sagt ja til.

Kl. 17:03

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 17:03

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Så vil jeg godt spørge ind til noget andet. Der står, som jeg sagde tidligere, i indledningen til lovforslaget her, at det skal have en integrationseffekt. Kan ordføreren sige mig noget som helst om, hvor det lige er i lovforslaget, der står noget om den integrationseffekt, for jeg har ikke, selv om jeg har læst det flere gange, kunnet se det endnu? Det kan godt være, at ordføreren i kraft af sit kendskab til forhandlingerne med regeringen ved noget mere, end jeg gør.

Kl. 17:04

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:04

Bent Bøgsted (DF):

Integrationseffekten består jo bl.a. i, at de folk, der bliver berørt af det, finder ud af, at de er nødt til at kigge på, hvordan de tilpasser sig det danske samfund for at komme ud på arbejdsmarkedet, og så finder de ud af, at hvis ikke de vil tilpasse sig det danske samfund, så har vi heller ikke noget ansvar for dem. Så kort kan det siges.

Kl. 17:04

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Morten Østergaard for en kort bemærkning.

Morten Østergaard (RV):

Noget af det fornemste ved det danske velfærdssamfund er jo vores sociale sikkerhedsnet, og en af grundpillerne i det er jo bl.a. boligstøtten. I al den tid, hvor Dansk Folkeparti som eneste forligspart har lagt stemmer til finanslovene, har vi set en stigning i antallet af folk, der bliver sat ud af deres bolig.

Boligstøtten er jo indrettet på den måde, at den er transgbaseret. Man bliver vurderet, i forhold til hvad ens indtægter er og hvad ens husleje er der, hvor man bor. Er det ikke et grundstød mod den her grundpille i vores sociale sikkerhedsnet, at man nu blander det ind i det, om folk lever op til en 225-timers-regel, eller om folk i forhold til deres børn lever op til en uddannelsesaftale?

Uanset om folk ikke ser ud, som hr. Bent Bøgsted ønsker det, hvad angår deres hår og deres påklædning, uanset om de ikke gør det over for deres børn, som hr. Bent Bøgsted og andre ønsker, eller ikke har arbejdet 225 timer i de sidste 12 måneder, skal huslejen jo betales. Vil det her ikke uvægerlig føre til, at flere bliver sat ud af deres bolig, og dermed bidrage til den tendens, vi har set de seneste år, og er det virkelig Dansk Folkepartis opfattelse af velfærd, at vi skal have flere mennesker sat ud af deres lejlighed ved fogedens hjælp?

Kl. 17:06

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 17:06

Bent Bøgsted (DF):

Nej, men det hører også lidt sammen med, at folk, når de skal have en bolig, selvfølgelig også skal have noget rådgivning om, hvad deres økonomi kan strække til med hensyn til bolig. Jeg har hørt om flere tilfælde, hvor de går ind og får en meget dyr bolig og laver lejekontrakt aftale og først bagefter finder ud af, hvad de egentlig kan få i boligsikring. Det har lidt at gøre med, at når man skal have en bolig, skal man tænke sig om og finde ud af, hvad man har råd til at sætte sig i af bolig.

Der er store forskelle med hensyn til boligsikring. En enlig kontanthjælpsmodtager, der får 9.000 kr. om måneden og har en husleje på omkring 4.000 kr., kan få noget med omkring 500-600 kr. i boligsikring. Jeg ved godt, at der kan være forskel fra kommune til kommune, men det er et eksempel fra Nordjylland. Det kan godt være, at man kan få mere i København; det skal jeg ikke umiddelbart kunne sige, jeg har ikke tallene for hver enkelt kommune, hvad angår boligsikring. Men det har altså lidt at gøre med, at man skal finde ud af, hvad man har råd til at sætte sig i, når man skal have en lejlighed.

Kl. 17:07

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Morten Østergaard.

Kl. 17:07

Morten Østergaard (RV):

Ja, det handler jo om, som hr. Bent Bøgsted siger, at tænke sig om, når man vælger bolig. Men det handler jo også om, at man tænker sig om, når man laver lovgivning. Og det er jo bizart, når man den ene gang efter den anden har set en socialminister lægge ansigtet i alvorlige folder og sige, at nu gør man noget ved det her problem med udsættelser, som er steget og steget, og så samtidig gennemføre en lovgivning, som med usvigelig sikkerhed vil bidrage til problemstillingen.

Jeg vil bare bede hr. Bent Bøgsted om at bekræfte, at boligstøtten er lavet med det ene formål at sammenligne folks indtægter med deres huslejeudgifter. Der er altså tale om et transgskriterium, der hand-

ler om deres huslejeudgifter. Nu blander man alt muligt andet ind i det spørgsmål.

For det andet vil jeg spørge hr. Bent Bøgsted, om han ikke vil give mig ret i, at hvis vi undersøger det her, vil vi se, at dem, der bliver berørt af 225-timers-reglen og er blevet berørt af 450-timers reglen, for en stor dels vedkommende vil være i anviste boliger, dvs. boliger, som kommunen har anvist til dem, og at de derfor ikke selv har valgt deres bolig.

Kl. 17:08

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 17:08

Bent Bøgsted (DF):

Det, at 450-timers-reglen nu bliver til en 225-timers-regel, kan jeg altså ikke se giver den store forskel i virkningen over for den enkelte, altså om de skal have 450 timer over 2 år eller 225 timer om året. Der er ikke den store forskel i den forbindelse.

Men hr. Morten Østergaard kan da måske have meget ret i, at man måske skal se på, hvordan loven om boligsikring fungerer. Det kunne jo godt være, at man skulle se på, om den er blevet for gammeldags, altså om der skal laves ændringer i loven om boligsikring; det vil jeg ikke udelukke. Det kunne da godt være, at det var formålstjenligt at få den revideret, at der måske skulle lægges mere faste regler for boligsikring. Man har også hørt om nogen, der får boligsikring, selv om de har en stor formue, da det er deres månedlige indtægt, der afgør, om de får boligsikring. Så det kunne da godt være, at den skulle op til revision.

Kl. 17:09

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Line Barfod.

Kl. 17:09

Line Barfod (EL):

Jeg forstår ikke helt hr. Bent Bøgsteds svar, for det lovforslag, vi behandler her, går ind og skærer ned på boligsikringen. Det er derfor, hr. Morten Østergaard spørger til det, nemlig fordi forslaget her går ud på, at boligsikringen også ryger, det er ikke kun kontanthjælpen, men også boligsikringen. Det er jo derfor, det er lidt væsentligt at få opklaret, hvad Dansk Folkepartis holdning til boligsikring er, for det konkrete lovforslag, vi behandler her, tager boligsikringen fra folk.

Kl. 17:09

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 17:09

Bent Bøgsted (DF):

Jamen det er, fordi der i forbindelse med nedsættelse af kontanthjælp er to punkter vedrørende boligsikring. Ved nedsættelse af kontanthjælp har det aldrig været meningen, at man så, når man fik den nedsættelse, kunne gå til kommunen og sige, at nu havde man fået en nedsættelse, hvorefter kommunens folk så ville sige: Nej, det er også synd for dig, så må vi hellere give dig noget mere i boligsikring. Det er det, der foregår i dag, vil jeg sige til fru Line Barfod. Det er det jo, det ved vi jo. Så sidder sagsbehandleren derude og siger: Nej, det er også synd, vi finder lige lidt mere til dig i boligsikring, når du er blevet sat ned i kontanthjælp. Det er et spørgsmål om, hvordan man ser på lovgivningen.

Til det andet punkt om forældreplæg kan jeg sige: Jamen altså, hvis forældrene har styr på deres børn, kommer de aldrig i den situation, at de får skåret ned på deres boligsikring. Så enkelt er det jo.

Kl. 17:10

Kl. 17:12

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Line Barfod.

Kl. 17:10

Line Barfod (EL):

Jeg kan oplyse hr. Bent Bøgsted om, at sagsbehandlerne følger lovgivningen. Boligsikring er ikke en ydelse, som gives efter et skøn fra sagsbehandlerens side, det er en rent lovfastlagt ydelse. Man taster nogle tal ind, og så kommer der en ydelse ud i den anden ende af computeren. Det er ikke noget, sagsbehandleren har nogen indflydelse på.

Det, jeg egentlig gerne vil spørge hr. Bent Bøgsted om, handler om, at arbejdsgiverne jo stort set er de eneste, der synes, at det her forslag er en god idé og kan se noget som helst positivt i det. Er det indgået i Dansk Folkepartis overvejelser, at grunden til, at arbejdsgiverne er så glade for det, er, fordi det er med til at presse lønniveauet? Jo elendigere, jo dårligere de sociale ydelser er, desto mere kan man presse lønnen for lønmodtagerne. Er det noget, der indgår i Dansk Folkepartis overvejelser?

Kl. 17:11

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 17:11

Bent Bøgsted (DF):
Nej.

Kl. 17:11

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Özlem Sara Cekic for en kort bemærkning.

Kl. 17:11

Özlem Sara Cekic (SF):

Det er meget interessant, når ordføreren siger: Jeg kan ikke se den store forskel mellem 225-timers-reglen og 450-timers-reglen. Man bliver faktisk så lidt bekymret for, om ordføreren overhovedet ved, hvad det er, vi sidder og lovgiver om, for den store forskel, som hr. Morten Østergaard også nævner her i salen, er, at man mister boligydelsen, og dernæst mister man faktisk også børneydelsen. Det kan godt være, at ordføreren ikke synes, det er så mange penge, men jeg tror, at hvis man er i en familie, hvor kontanthjælpen ryger, samtidig med at boligydelsen ryger, og samtidig med at børneydelsen ryger, så er der i hvert fald en ting, man kan se frem til, og det er fattigdom.

Så jeg vil bare lige høre, om ordføreren er helt med på, at selve lovforslaget indeholder yderligere forringelser, yderligere nedskæringer i de her familiers økonomi, nemlig at de ud over at få en kontanthjælpsnedsættelse også mister boligydelsen og børneydelsen.

Kl. 17:12

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 17:12

Bent Bøgsted (DF):

Det, der står, er, at hvis man bliver omfattet af § 25, stk. 5 og stk. 7-10, er nedsættelsen på 500 kr. Det er fuldstændig korrekt, at det er i det tilfælde, man ikke bliver kompenseret gennem boligsikringen.

Kl. 17:12

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Özlem Sara Cekic.

Özlem Sara Cekic (SF):

Så sagde ordføreren i sin tale, at det også handlede om at tilpasse sig danske forhold, og at det jo er klart, man ikke bare kan komme her uden at ville tilpasse sig danske forhold. Så vil jeg bare lige stille et spørgsmål. Med de nyeste tal er der mig bekendt 170.000 mennesker, der står uden arbejde i dagens Danmark. Jeg ved, at ordføreren også beskæftiger sig med arbejdsmarkedet og alle de her ting, så er det ordførerens analyse, at de her mennesker har mistet deres job, fordi de er utilpassede, og fordi de ikke har været i stand til ligesom at følge med i den udvikling, der har været i samfundet, altså at de skulle prøve at give den en skalle, og at de selvfølgelig skulle passe deres job og selvfølgelig sørge for, at de selv havde en indtægt, som gjorde, at de havde mad på bordet? Er de 170.000 mennesker, der står uden for arbejdsmarkedet, utilpassede mennesker?

Kl. 17:13

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 17:13

Bent Bøgsted (DF):

Jeg skal ikke kunne bedømme hver enkelt af de 170.000 mennesker, der står uden for arbejdsmarkedet, lige så lidt som andre herinde kan gøre det, for det kan man ikke. Men i store træk er det sådan, at hvis man har været i arbejde og man af den ene eller anden grund mister arbejdet og kommer på dagpenge, kontanthjælp eller ingen ydelse, eller hvad man nu gør, så arbejder man selvfølgelig for at få et job igen. Og der er det jo kun glædeligt, at alle tegn viser, at det går den rigtige vej, og at arbejdsmarkedet er ved at komme op i omdrejning, så der på den måde kommer flere i beskæftigelse.

Kl. 17:14

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Özlem Sara Cekic som ordfører for SF.

Kl. 17:15

(Ordfører)

Özlem Sara Cekic (SF):

Regeringen har sammen med Dansk Folkeparti fremsat et forslag, som går ud på at stramme yderligere op på 300-timers-reglen, som først blev lavet om til en 450-timers regel. Nu laver man så igen en ændring, så det bliver en 225-timers regel.

For lige at huske Folketinget på, hvad der er årsagen til, at den her regel er blevet indført, kan jeg sige, at det jo er, fordi regeringen generelt tror på, at jo fattigere man gør mennesker, jo bedre vil de klare sig, og jo mere ansvar vil de tage over for deres forældre. Det er årsagen til, at reglen nu faktisk bliver til 225-timers-reglen.

2010 var EU's fattigdomsår. Mens vi gik og ventede på, at regeringen ville komme med et ambitiøst udspil, i forhold til hvordan man kunne bekæmpe fattigdom, var resultatet af året faktisk, at der kom en lovgivning, der ville medvirke til at producere flere og flere fattige i dagens Danmark. Det her lovforslag vil også betyde, at der vil være mange mennesker, som ikke vil være i stand til at betale deres husleje. Der er en overrepræsentation fra kontanthjælpssystemet på 30 pct. af de mennesker, der bliver sat på gaden. Så det her lovforslag er faktisk med til, at familier vil blive sat på gaden. Alene sidste år blev der sat rekord med over 4.500 husstande, som blev sat på gaden. Forslaget her bliver også kritiseret af stort set alle organisationer, som entydigt siger, at det her vil gøre, at der vil komme flere hjemløse.

Det andet, som er nyt i forslaget, og som vi også er dybt modstandere af, er den her kollektive afstraffelse. Det er en meget social fremgangsmåde at straffe hele familien i form af manglende bolig-

støtte, fordi et barn i familien ikke har evne eller vilje til at møde op til uddannelse eller beskæftigelse. Det er jo faktisk LO's egen beskrivelse af, hvordan de opfatter det her lovforslag. Så hvis der er et barn eller en ung, som ikke har de nødvendige ressourcer på grund af sygdom eller ikke har viljen eller bare er skoletræt, betyder det, at man nu også tager boligydelsen og børneydelsen, så man på den måde straffer hele familien. På den måde sikrer man, at det er hele familien, der bliver fattig.

En af grundene til at indføre den her regel har været, at der skal være et incitament til at komme ud og tage et arbejde. Som jeg også sagde tidligere, er problemet jo i dag, at der mangler arbejde. 170.000 mennesker står uden for arbejdsmarkedet. Mange af dem har viljen, men har ikke muligheder for at gå ud og tage et arbejde, bl.a. fordi stort set alt er gået i stå i Danmark, ikke bare på grund af finanskrisen, men også på grund af den måde, regeringen har valgt at føre økonomisk politik på. Så selv om de her mennesker ville komme ud og havde lyst, er det ikke sikkert, at der vil være nogle arbejdsgivere, der vil have lyst til at ansætte dem i de få timer i løbet af en uge, som de har ressourcer til. Jeg ville da ønske, at virksomhederne var bedre til at tage et socialt ansvar. Desværre er det heller ikke det, regeringen er interesseret i. Den er ikke interesseret i at lave en eller anden ordning med virksomhederne, der kunne gøre, at der ville være flere, der tog et socialt ansvar.

Alt i alt betyder det her, at der vil komme flere fattige, flere hjemløse og flere unge, som også vil sidde med et kæmpe ansvar, i forhold til om de skal tage en uddannelse eller ej, fordi deres valg også vil have en afgørende betydning for, om der er mad på bordet i den pågældende familie.

Regeringen lavede jo 300-timers-reglen og gik efterfølgende ud og argumenterede for, at den var en succes. Jesper Tynell fra P1's Orientering dokumenterede flot, at det var fup, når regeringen bestilte sådan en rapport for at kunne komme med en sådan konklusion. Så alt tyder på, at det her ikke er noget, der virker, at det ikke er noget, der hjælper. Hvis der er noget, vi skal gøre for at række hånden ud til de her familier, så er det ikke at piske dem, så er det ikke, at vi skal straffe dem yderligere ved at gøre dem fattigere, samtidig med at vi giver ufinansierede skattelettelser til de rigeste. Derfor tror vi på, at vejen frem for en god integration generelt i Danmark, uanset om folk har etnisk baggrund eller ej, er at sørge for, at folk bliver løftet fra bunden, at de får en reel mulighed for at komme ud på arbejdsmarkedet, ved at man behandler deres sygdomme, ved at man tager dem seriøst og hjælper deres børn videre.

Derfor kan vi ikke støtte forslaget. En samlet opposition, selvfølgelig uden Dansk Folkeparti, har også fremlagt et forslag, som går ud på, at i det øjeblik der kommer et regeringsskifte, vil vi afskaffe de her fattigdomsydelser.

Kl. 17:20

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Louise Schack Elholm for en kort bemærkning.

Kl. 17:20

Louise Schack Elholm (V):

Det er jo meget underholdende, når SF's ordfører siger: den måde, som regeringen fører økonomisk politik på. Lad os lige slå fast, at den måde, regeringen fører økonomisk politik på, er ved at sikre, at der er en økonomisk ansvarlighed. Men hvad er det for en måde, S og SF har tænkt sig at føre økonomisk politik på? Vi har aldrig hørt andet, end at de vil bruge flere penge. Og det er også rigtig, rigtig svært for Arbejderbevægelsens Erhvervsråd at få den økonomiske plan til at hænge sammen. Den kan man dårligt nok få til at hænge sammen, og det er endda Socialdemokraternes eget organ, så det synes jeg er meget imponerende.

Når nu ordføreren siger det her med, at den største gruppe af de udsatte lejere er kontanthjælpsmodtagere, så er det jo forkert, for den

største gruppe, nemlig 40 pct., er lønmodtagere. Det viser undersøgelsen fra SFI helt tydeligt, så det skal vi lige have helt på det rene.

Derudover skal alle jo helst have en uddannelse, og det her skulle gerne hjælpe med til, at hvis man nu er ude i uføre og ikke får taget sig sammen til at følge sin uddannelse, så har man et større incitament til det. Og hvis det her skal være med til at være en undskyldning for det, er det trods alt bedre, end at man ikke tager en uddannelse, for det er jo alternativet.

Kl. 17:21

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:21

Özlem Sara Cekic (SF):

Det er noget vrøvl! Altså, det er vrøvl at sige, at det her skal være med til, at flere unge vil tage en uddannelse. De unge, som kommer fra de her familier, har massive sociale problemer. Vi ved, at fattigdommen i sig selv er med til, at der er problemer i forhold til kriminalitet, at der er problemer i forhold til psykiske lidelser, og hvis der er noget, der ikke hjælper – jeg ved ikke, om regeringen overhovedet anerkender forskningsresultater – hvis forældrene skal tage et forældreansvar, så er det at slå dem i hovedet. Det, der hjælper, er faktisk at række dem hånden.

Jeg ved godt, at det er regeringen ikke særlig god til. Jeg har meget svært ved at stå her og tro på den sang, regeringen har sunget i de sidste 10 år, om, at det, regeringen har gjort, skulle skabe bedre integration. Vi ser jo på alle mulige måder, at der ikke er flere unge, der får sig en uddannelse, og at der ikke er flere mennesker, der går ud og tager et arbejde. Det hele er faktisk ret dårligt.

Nu mangler der igen næsten 9 mia. kr. efter regeringens genopretningsplan, så kom ikke og sig, at regeringen har bedre styr på økonomien.

Jeg sagde i forbindelse med udsættelserne, at der af de folk, der bliver sat på gaden, er en overrepræsentation på 30 pct., som kommer fra kontanthjælpssystemet. Det står i SFI-rapporten.

Kl. 17:22

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Louise Schack Elholm.

Kl. 17:22

Louise Schack Elholm (V):

Den største gruppe er stadig væk de 40 pct. lønmodtagere, så det er stadig væk lønmodtagere, der er den største gruppe af dem, der bliver udsat.

Det andet, jeg vil sige, er, at vi lige skal holde fokus på det her med økonomien, for det er jo helt klart, at vi har finansieret tingene. Vi kommer med finansieringsforslag til alting, og det kunne være kønt, hvis alle her i Folketinget levede op til det. Det kunne jeg da godt tænke mig at se, så det synes jeg kunne være rigtig positivt hvis man gjorde.

Det er rigtigt, at man skal have fokus på mange forskellige områder for at sikre, at folk bliver løftet op. Det her er med til at sikre, at folk får et økonomisk incitament til, at børnene kommer videre. Der er også andre ting, man gør her, og det er jo det, der er det gode ved det, nemlig at man også har andre facetter at spille på, ikke i det her lovforslag, men andre steder, f.eks. boligsocial støtte og sådan noget. Vi har fokus på rigtig mange områder, og jeg synes, det i den grad er at negligere det med den måde, som ordføreren stiller tingene op på. Og jeg synes også, det er en helt forfæjlet udlægning af det.

Kl. 17:23

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:23

Özlem Sara Cekic (SF):

Jamen altså, I har ikke andre bud, så kom ikke her og fortæl omverdenen, at regeringen faktisk har andre bud. Jeg er jo socialordfører, ligesom jeg også sidder i Arbejdsmarkedsudvalget, hvor vi behandler det her forslag. Jo, I har bud på, hvordan man kan straffe med forældrepålæg, med at sætte elektroniske fodlænker på børn ned til 12 år og med at putte 14-årige i fængsel. Det er jeres bud på, hvordan I vil inkludere de udsatte grupper i samfundet. Det er jeres bud på – regeringens bud på, får jeg at vide af formanden – hvordan man vil inkludere de udsatte borgere i Danmark. Så det, der bliver sagt, er simpelt hen ikke rigtigt.

SFI-rapporten siger faktisk, at det er der, hvor der er en overrepræsentation – jeg er meget enig med ordføreren i, at den største gruppe er lønmodtagere – og siden regeringen er begyndt at tælle, hvor mange udsættelser der er, er det kun gået én vej, nemlig opad. Altså, sidste år slog regeringens boligpolitik rekord i forhold til udsættelser. Det må da være noget, man sidder tilbage og synes er lidt pinligt, nemlig at man ikke har været stand til at gøre en bedre indsats for at sørge for, at folk ikke bliver hjemløse.

Kl. 17:24

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Morten Østergaard for en kort bemærkning.

Kl. 17:24

Morten Østergaard (RV):

Det er bare i forbindelse med hele den her diskussion af finansiering: Er fru Özlem Sara Cekic ikke enig i, at det her forslag jo sådan set kan ses som et led i regeringens finansiering af alle dens skattelettelser og alt muligt andet? For det her er jo et spareforslag, her finder man samlet set over 13 mio. kr. om året ved at tage kontanthjælpen fra de fattigste familier i landet og ved at reducere deres boligstøtte – for at være sikker på, at man rigtig får skovlen under dem.

Kl. 17:25

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:25

Özlem Sara Cekic (SF):

Det er jeg fuldstændig enig i. Altså, man tager 13 mio. kr., og på den måde skaber man langt flere udgifter, ved at mange af de her mennesker faktisk bliver storbrugere af sundhedsvæsenet. Børnene bliver storbrugere af det sociale system, og nogle af dem ender i kriminalitet. Sådan er konsekvenserne af fattigdom. Det, regeringen kalder for samfundsmæssigt, økonomisk ansvarligt, er, at man laver lappeløsninger, der gør, at flere og flere mennesker har brug for hjælp.

Kl. 17:25

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Helle Sjelle fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 17:25

(Ordfører)

Helle Sjelle (KF):

Formålet med det her lovforslag er jo, som også andre har været inde på, at udmønte den aftale, som regeringen har indgået med Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne om en ghettostrategi, der gerne skulle forbedre forholdene i ghettoområderne og styrke integrationen. Forslaget skal med andre ord gerne sikre, at folk kommer i beskæftigelse og dermed kommer ud af offentlig forsørgelse. Med andre ord handler forslaget om at skabe et sundt incitament til at arbej-

de. Hvis ikke man gør en reel indsats, bør det have nogle konsekvenser. Hvad angår selve lovforslaget, omfatter det tre store ændringer.

For det første medfører forslaget, at 450-timers-reglen ændres til en mere passende 225-timers-regel. Hermed stilles krav om, at ægtefæller hver for sig har udført 225 timers ordinært og udstøttet arbejde det sidste år for at være berettiget til kontanthjælp. I praksis betyder det et krav om at arbejde ca. 5 timer om ugen. Ændringen skulle gerne være med til at sikre en mere kontinuerlig tilknytning til arbejdsmarkedet samt sikre, at folk vender hurtigere tilbage i arbejde. Det er med til at understrege vigtigheden af, at kontanthjælpsmodtagere skal gøre en reel indsats for at komme væk fra passiv forsørgelse.

For det andet medfører forslaget en ændring af reglerne for boligstøtte, så kontanthjælpsmodtagere, der får reduceret offentlig ydelse, ikke skal kompenseres via boligstøtten. Forslaget sikrer, at vi ikke uhensigtsmæssigt mindsker incitamenterne til at komme i arbejde, og vi undgår dermed først at reducere kontanthjælpen for senere hen at kompensere for selve tabet.

For det tredje bliver der indført en mulighed for en reduktion af boligstøtten, hvis forældre ikke lever op til deres forældreansvar, eller hvis den unge ikke samarbejder om en uddannelsesplan. Dermed understreger forslaget, at forældre skal tage deres forældreansvar alvorligt, at de skal udvise omsorg og hjælpe deres børn i den rigtige retning. Samtidig tager forslaget hånd om de unge og viser dem vejen til enten at komme under uddannelse eller i beskæftigelse.

Jeg synes, at vi med de her tre ændringer tager vores ansvar for at hjælpe folk væk fra passiv forsørgelse. At tillade, at alt for mange i ghettoområderne er på passiv forsørgelse i lange perioder, er at gøre dem en bjørnetjeneste. Det isolerer dem og fremmedgør dem over for resten af samfundet, og det er derfor, at vi med det her forslag synes, det er i orden, at man skaber nogle incitament til, at folk kommer i arbejde og væk fra den passive forsørgelse. Vi mener, at almindelige funktionsdygtige danskere bør sætte en dyd i at være selvforsørgende, vi har en forpligtelse til at stå til rådighed for arbejdsmarkedet og udnytte vores evner.

Det fremsatte forslag styrker samtidig integrationen, da det at få en tilknytning til arbejdsmarkedet er en forudsætning for at integrere sig her i landet.

Afslutningsvis vil jeg sige, at der er to aspekter ved forslaget, som jeg også gerne vil fremhæve. For det første reducerer forslaget udgifterne for den offentlige sektor, og for det andet vil forslaget ud fra et ligestillingsmæssigt perspektiv fremskynde mere ligestilling. Forslaget vil lægge pres på, at begge ægtefæller er i beskæftigelse, og dermed vil kvindernes muligheder på arbejdsmarkedet forstærkes, og som rapporten fra Anvendt KommunalForskning understreger, vil det også være med til at styrke integrationen.

Samlet set finder vi Konservative således, at forslaget er meget positivt, da det støtter integrationen og hjælper folk i beskæftigelse. Forslaget stiller krav og hjælper dem, der har behov for et skub i den rigtige retning, og det er derfor, vi støtter forslaget.

Kl. 17:29

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Der er nogle korte bemærkninger, først fra fru Line Barfod.

Kl. 17:29

Line Barfod (EL):

Jeg kan forstå, at Konservative sammen med Venstre og Dansk Folkeparti har den opfattelse, at hvis man skal have fattige mennesker til at gøre et eller andet, man gerne vil have dem til, er den mest effektive måde at gøre dem endnu mere fattige, altså at tage penge fra dem.

Så skal jeg bare høre: Mener man, at det samme skal gøre sig gældende i forhold til rige mennesker? Hvis der er rige mennesker, som man synes ikke tager del i samfundet, eller hvor man synes, at

deres børn ikke opfører sig ordentligt, er den korrekte måde at opdrage dem på efter regeringen og Dansk Folkepartis opfattelse så også at tage penge fra dem? Er det den måde, man også vil opdrage de rige til det ideal, man har hos Konservative for, hvordan man skal være en ordentlig samfundsborger?

Kl. 17:30

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 17:30

Helle Sjelle (KF):

Jamen der er ikke nogen tvivl om, at uanset om man er rig eller fattig, eller hvem man er her i landet, så synes vi, at hvis man er i stand til det, er det en god idé, at man arbejder. Det er også derfor, at vi synes, at det her forslag er et godt forslag. Det er et skridt i den rigtige retning i forhold til at få mennesker væk fra en passiv forsørgelse og til at komme ind på arbejdsmarkedet. Og det synes jeg i høj grad at der er brug for i de ghettoområder, som vi ser rundtomkring i landet, og det er derfor, vi synes, at det her forslag er et godt forslag.

Kl. 17:30

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Line Barfod.

Kl. 17:30

Line Barfod (EL):

Betyder det, at hvis der er nogle mennesker, der på forskellig vis – hvad enten de nu har arvet, vundet eller tjent dem, eller hvordan det nu er sket – er kommet i besiddelse af så mange penge, at de holder op med arbejde som f.eks. 55-årige, så mener Konservative, at man skal tage penge fra dem for at få dem til at arbejde? Eller hvis der er rige mennesker, hvis børn ikke opfører sig, som Konservative synes de skal, skal man så også tage penge fra de rige? Eller mener Konservative, at man skal holde op med at give skattelettelser til de rige for at få dem til at opføre sig på en bestemt måde?

For det er jo lidt mærkeligt, at når det kommer til, at man gerne vil have rige til at opføre sig på en bestemt måde, så handler det om, at man skal give dem flere penge, men når man gerne vil have fattige til at opføre sig på en bestemt måde, handler det om, at man skal tage penge fra dem. Er det, fordi man tror, at det er to helt forskellige slags mennesker, der er henholdsvis rige og fattige, eller hvad er begrundelsen?

Kl. 17:31

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:31

Helle Sjelle (KF):

Jeg kan sige til fru Line Barfod fra Enhedslisten, at jeg slet ikke synes, at man kan stille det sådan op. Jeg synes slet ikke, at man kan tale om det på den her måde.

Det her forslag handler simpelt hen om, at vi meget gerne vil have nogle mennesker, der lever isoleret på passiv forsørgelse, til at blive aktive i vores samfund. Der må man jo så se på, hvad det er for incitament, der er de rigtige i den her sammenhæng. Og der synes vi at det rigtige er, at man f.eks. her nedsætter det fra at være en 450-timers-regel til at være en 225-timers-regel, for at det kan lykkes.

Kl. 17:32

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 17:32

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Tak. Jeg noterer mig, at Konservatives ordfører også anvender eller i hvert fald henviser til den SFI-rapport, der kom i 2008, og igen vil jeg sige, som jeg sagde til Venstres ordfører, at det jo handler om tal, der skal dokumentere, at 300-timers-reglen virker, og at tallene stammer helt tilbage fra 2005 og 2006, hvor det var opgangstid i Danmark og der var masser af muligheder for at få job, også for dem, der havde det rigtig svært. Og selv om det gik rigtig, rigtig godt, var der 30 pct. af dem, undersøgelsen omfatter, der så havde mulighed for enten at være i arbejde eller at få en uddannelse, og så er der 70 pct. tilbage, som så ikke har fået nogen uddannelse.

Kan ordføreren ikke godt se, at det er noget mismask, at man nu, samtidig med at vi oplever at stå i en situation, hvor der ikke er nogen job derude – der er ikke mulighed for bare at gå ud og finde sig et arbejde – siger: Jamen vi skal have folk tilbage på arbejdsmarkedet, det skal nok gå, og det virker jo, det her?

Kl. 17:33

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:33

Helle Sjelle (KF):

Nej, det kan jeg faktisk ikke se, vil jeg sige til hr. Lennart Damsbo-Andersen. Jeg har tiltro til, at det her er med til at få flere mennesker i beskæftigelse. Vi prøver på at give nogle ordentlige incitament, så folk går væk fra passiv forsørgelse og over til at være aktive på arbejdsmarkedet. Og jeg har tiltro til, at det også vil ske på det her område.

Kl. 17:33

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 17:33

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jamen fint, så siger vi det. Hvor mange personer mener ordføreren så der kommer i arbejde ved det her? Altså, der er jo beregnet besparelser for staten og kommunerne på 13,8 mio. kr., og det kan jeg jo regne ud i hovedet må være besparelser på boligstøtte, kontanthjælp, og hvad det nu kan være. Men hvor mange mennesker kommer der reelt i arbejde? Hvis det er det, der er målet for Konservative, så må det vel også være noget, som den konservative ordfører på en eller anden måde har undersøgt for at finde ud af, om det i det hele taget kan lade sig gøre. Jeg vil godt bede om et bud, et ret simpelt bud, på, hvor mange der kommer i arbejde, ved at man laver en 225-timers-regel.

Kl. 17:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:34

Helle Sjelle (KF):

Jamen jeg vil ikke stå her og komme med noget konkret bud på, hvor mange der kommer i arbejde med det her forslag, men jeg vil sige, at man er nødt til at skabe nogle incitament, og at det tidligere har vist sig at virke, når man gør det på det her område. Og derfor har jeg stor tiltro til, at det også vil virke, når vi nu laver en 225-timers-regel.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Morten Østergaard.

Kl. 17:34

tilbage. De står ikke længere til rådighed for arbejdsmarkedet. Vi kan ikke stille krav til dem. Ingen af de ting, fru Helle Sjelle tror på i øvrigt, virker over for de kvinder, når først man har taget kontanthjælpen fra dem.

Kl. 17:34

Kl. 17:37

Morten Østergaard (RV):

Jeg synes, at der er meget kreativ læsning af den viden, der ligger til grund for det her lovforslag, og de effekter, der har været af 300-timers-reglen. Vi har også diskuteret spørgsmålet om boligstøtten, hvor det her forslag jo ud fra enhver objektiv betragtning vil føre til, at flere bliver sat ud af deres boliger. Der hørte vi fru Louise Schack Elholm tidligere sige, at det sandelig ikke er deres indkomst, der er afgørende for, at de bliver sat ud af boligerne. Det har SFI undersøgt.

Nu har jeg fundet resumeet af den undersøgelse. Og jeg vil bare spørge, om fru Helle Sjelle er enig med mig i, at når SFI slår fast, at årsagen til udsættelse er et resultat af, at de berørte lejere typisk har en lav indkomst, lavt rådighedsbeløb, stor gæld, og at de bruger en relativt stor del af deres indkomst på husleje, så er det i den grad noget, der bliver berørt af, at man mister sin kontanthjælp – som det lovforslag, vi har her, lægger op til.

Kl. 17:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Ordføreren.

Kl. 17:35

Helle Sjelle (KF):

Jamen jeg tror bare, at det, der er pointen, vil jeg sige til hr. Morten Østergaard, er, at det altså ikke kun er det med, at man mister nogle ydelser, som gør, at man bliver sat ud af sin lejlighed. Der er, som fru Louise Schack Elholm også var inde på, en række andre væsentlige faktorer til, at man bliver sat ud af sin lejlighed eller sin bolig. Det er også derfor, at man fra Socialministeriets side netop går ind og siger, om man kan hjælpe de her mennesker på en eller anden måde med at få bedre styr på deres økonomi, således at de kan blive i deres bolig. Det handler ikke altid kun om, hvad det er for et beløb, man har til rådighed.

Kl. 17:36

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Morten Østergaard.

Kl. 17:36

Morten Østergaard (RV):

Jamen så er vi da kommet et stykke, for nu siger fru Helle Sjelle, at det ikke altid kun handler om, hvilke beløb man har til rådighed. Nej, for de her familier vil det ofte være mange andre problemer. Men det er klart, at hvis man fjerner deres indtægtsgrundlag i højere grad, end man gør i dag – som forslaget lægger op til – og samtidig reducerer deres boligstøtte, så vil det uvægerlig bidrage til den tendens, der har været de senere år med flere udsættelser, fordi lejerne ikke kan betale deres regninger, fordi årsagerne netop skal findes i deres lave indkomst, deres lave rådighedsbeløb, deres store gæld, og at de bruger en relativt stor del af deres indkomst på husleje.

Fru Helle Sjelle gjorde sig også skyldig i, synes jeg, en noget skæv ligestillingsmæssig vinkel på det her lovforslag. Det fremgår klart af ligestillingsvurderingen, der ligger i vores bilag, at dem, der har mistet kontanthjælpen, i overvejende grad er kvinder. Det, fru Helle Sjelle mener, der fremmer ligestillingen i det her samfund, er altså, at man fjerner kontanthjælpen fra kvinderne. Der vil jeg bare sige, at de i endnu højere grad bliver økonomisk afhængige af deres mænd og andre. Ifølge ligestillingsvurderingen af det her lovforslag er 70 pct. af dem, der bliver ramt, kvinder. Det sætter ligestillingen

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er ordføreren.

Kl. 17:37

Helle Sjelle (KF):

Nu var der jo adskillige spørgsmål eller kommentarer – jeg ved ikke, hvad man helt skal kalde det – i det, som hr. Morten Østergaard fremførte her.

Jeg kan i hvert fald sige så meget, at det med, at mennesker bliver sat ud af deres bolig, er, som jeg sagde før, afhængig af en lang række faktorer. En masse af de faktorer er faktisk noget, som socialministeren netop nu prøver på at tage hånd om ved at lancere en del redskaber, som meget gerne skulle være med til at tage hånd om de her familier, således at vi får færre familier, der ryger ud af deres bolig.

Kl. 17:38

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 17:38

Özlem Sara Cekic (SF):

Det er meget interessant, at når ordføreren for Socialdemokratiet spørger om, hvor mange der vil komme i arbejde med det her forslag, så siger ordføreren fra De Konservative, at det kan man ikke direkte sige. Det er lidt den samme tankegang. De Konservative har i forhold til skattelettelser, med, hvor mange der så vil komme i arbejde. Det ved man faktisk heller ikke. Men mavefornemmelsen siger, at det er en god idé. Lad det nu bare ligge. Vi synes, det er sådan en ret uansvarlig måde at regne ting ud på, men det er jo så sådan, regeringen kører i øjeblikket.

Jeg skal bare lige spørge om noget. Når ordføreren siger, at det er rigtig vigtigt, at forældre tager et ansvar over for deres børn, så vil jeg gerne høre ordførerens holdning til de forældre, som ikke tager ansvar over for deres børn, som faktisk arbejder, om de ikke også burde få trukket i deres børneydelse, hvis det er, at de ikke er i stand til at være forældre for deres børn, som ikke vil tage en uddannelse. Vil man gå skridtet så langt ud, eller gælder forslaget kun for folk, der er fattige?

Kl. 17:39

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:39

Helle Sjelle (KF):

Jamen jeg tror slet ikke, at der er nogen tvivl om, vil jeg sige til fru Özlem Sara Cekic, at i den her sag, vi behandler i dag, handler det om de mennesker, som er i ghettområderne. Det er dem, vi primært tager hånd om her. Derfor handler det om, hvordan vi kan hjælpe dem på bedst mulig måde, og en af de måder, hvormed vi gør noget i forhold til at hjælpe de her mennesker, er bl.a. at sørge for, at de i højere grad har nogle incitamenter til at tage hånd om deres børn og i det hele taget til at komme ud på arbejdsmarkedet.

Kl. 17:39

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 17:39

Özlem Sara Cekic (SF):

Man kan altid diskutere, om det er en hjælp at gøre folk fattigere, om det er en hjælp at tage børneydelsen fra dem, om det er en hjælp at sige, at relationen mellem forældre og børn skal handle om økonomi. Det kan man selvfølgelig altid diskutere, men det strider imod mit menneskesyn, at børn skal have et ansvar for, om forældrene er i stand til at skaffe mad på bordet.

Men det, jeg faktisk spurgte om, var dette: Når ordføreren er en så stor tilhænger af, at forældrene skal tage et forældreansvar for deres børn, betyder det så, at hvis der kommer et forslag, som går ud på, at det skal alle forældre gøre, det drejer ikke kun om dem i ghettoområderne, det skal forældre i Gentofte og på Strandvejen også gøre, er De Konservatives holdning, at der vil man også være villig til at gå ind at kigge på, hvordan man kan tage børneydelsen fra forældre, der ikke er i stand til at støtte op om børnenes uddannelse? Eller handler det her i bund og grund ikke bare om, at fordi det er fattige mennesker, vi sidder og lovgiver om, er det langt lettere at kontrollere dem?

Kl. 17:40

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Ordføreren.

Kl. 17:41

Helle Sjelle (KF):

Nej, det handler det ikke om, det kan jeg klart og tydeligt sige til SF's ordfører. Det her handler ganske enkelt om, at vi ikke gør nogen en tjeneste, men en bjørnetjeneste ved at overlade dem til sig selv. Og det er lige præcis det, som det her forslag går ud på. Det går ud på, at vi sørger for, at vi får de mennesker, som i høj grad er på passiv forsørgelse, ud at være aktive. Det er det, som det her forslag går ud på, og det er det, som vi kæmper for fra borgerlig side.

Jeg ved godt, at man fra venstrefløjens side har en hel anden tilgang til de her ting. Der er man nærmest bange for at stille krav til mennesker – ja, man er faktisk nærmest berøringsangst over for det. Det er vi ikke, for vi mener faktisk, at det hjælper.

Kl. 17:41

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til den konservative ordfører. Den næste ordfører er den radikale ordfører, og det er hr. Morten Østergaard.

Kl. 17:41

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Det Radikale Venstre var imod 300-timers-reglen, vi var imod 450-timers-reglen, og følgelig er vi også lodret imod 225-timers-reglen og resten af det lovforslag, som behandles i dag.

Det er jo i virkeligheden udtryk for mistillid, en mistillid til det beskæftigelsessystem, som hver eneste dag vurderer, om kontanthjælpsmodtagere står til rådighed for arbejdsmarkedet, eller om de ikke gør det. Hvis de her personer var anvist et arbejde, de ikke ville tage, eller de ikke ville deltage i den beskæftigelsesindsats, som der blev aftalt med dem i jobcentrene rundtomkring, ja, så var de slet ikke berettiget til deres kontanthjælp. Så det, vi taler om her, er altså personer, som lever op til alle de krav, vi stiller til dem, om at deltage i beskæftigelsesindsatsen for at være berettiget til deres kontanthjælp, og som kommunen ikke har vurderet ikke i fuldt omfang står til rådighed for arbejdsmarkedet. De skal nu tidligere end før straffes for, at de ikke har været arbejde at finde for dem, og deres indtægtsgrundlag skal fjernes fra dem.

Dem, vi taler om, er de fattigste familier i Danmark. Det er de familier, hvor begge er på kontanthjælp, og hvis indtægtsgrundlag er

så ringe, at de i sagens natur også har en relativt høj adgang til boligstøtte. Der har man så fundet ud af, at det ikke var nok at tage kontanthjælpen fra dem, fordi det betød, at deres indtægtsgrundlag var så ringe, at deres boligstøtte steg. Så for nu virkelig at få skovlen under dem er man nødt til at indføre en regel, der gør, at den indtægtsforringelse, som de selvfølgelig får, når de mister deres kontanthjælp, ikke afspejler sig i en øget boligstøtte.

Det er mildest talt bizart i dag at høre ordførerne fra Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti forsvare det her som en hjælp til nogen som helst med noget som helst. Virkeligheden er, at af dem, der er blevet berørt af de regler, som har været gældende indtil nu, er 30 pct. kommet i arbejde; det fremgår også af regeringens eget høringsnotat, hvor man skriver, at reglerne derfor har virket efter hensigten.

Så spørger vi: Hvad med de andre 70 pct.? Hvad er der sket med dem? Ja, de er jo så blevet endnu fattigere. Det er en del af den fattigdomsstrategi, som regeringen har haft som grundlag for sin integrationsindsats, og som vi jo har kunnet læse i medierne både i går og i dag har gjort, at vi har resultater, der er blandt Europas ringeste.

Noget af det fornemste, vi har i vores velfærdssamfund, er vores sociale sikkerhedsnet. Det, man stille og roligt forsøger med de her lovforslag er at klippe huller i det, så folk kan falde igennem det. Det samfund, vi har formået at skabe, er et samfund, hvor vi ikke har fattigdom i det omfang, vi ser i andre lande. Det er noget af det fornemste, nemlig at dem, der arbejder, bidrager til, at der er råd til at tage hånd om dem, som ikke kan finde fodfæste på arbejdsmarkedet.

Det, man gør nu, er, at man skaber en fattigdom, vi ikke har kendt, siden velfærdssamfundet blev opfundet og indført, fordi man sikrer, at man hele tiden laver maskerne større for at sørge for, at folk rent faktisk kommer til at falde gennem sikkerhedsnettet.

Det er det, der er formålet med det her lovforslag. Det er derfor, det giver penge på kistebunden til sidst – ikke mange, nuvel, 13 mio. kr., når det er fuldt indfaset, og det er jo ikke en herregård i det store billede. Men det er enormt mange penge for de familier, det drejer sig om, for det er familier, for hvem huslejeudgiften, som det også fremgår af SFI-rapporten om, hvorfor lejere bliver sat ud af deres bolig, fylder en ganske stor del af deres udgifter. Det er derfor, at vi med stor sikkerhed kan sige, at det her forslag er skræddersyet til at forstærke den tendens, der har været i de senere år med, at flere og flere lejere bliver sat ud af deres bolig.

Der vil jeg så gerne benytte lejligheden til at korrigere nogle forkerte ting, der blev bragt ind i debatten. For det første kan man forstå på ordførerne fra Venstre og De Konservative, at det ikke er folks økonomiske problemer, der gør, at de ikke kan betale deres husleje. Det kan man i hvert fald ikke bruge den SFI-rapport fra 2008, som der ofte bliver refereret til, til at sige, for af den fremgår det helt klart:

»Årsagen til udsættelser er et resultat af, at de berørte lejere typisk har lav indkomst, lavt rådighedsbeløb, stor gæld, at de bruger en relativt stor del af deres indkomst på husleje, og at de samtidig kan have svært ved at administrere deres økonomi«.

Nu er det sidste, »at de samtidig kan have svært ved at administrere deres økonomi«, blevet gjort til hovedforklaringen, selv om det ikke er det, rapporten siger.

For det andet siger fru Helle Sjelle, at det her vil forbedre levestillingen. Ja, hvis man kigger i leigestillingsnotatet, som ligger som bilag til lovforslaget her, kan man se, at 70 pct. af dem, der er blevet ramt af det og har mistet deres indtægtsgrundlag, er kvinder – kvinder, som vi ikke længere kan nå med vores tilbud, for de skal ikke stå til rådighed for arbejdsmarkedet, fordi de ikke modtager nogen kontante ydelser. Og for ligesom at føje spot til skade er det også et indvandrerfjendsk forslag, for som Institut for Menneskerettigheder har påpeget, er 95 pct. af de ramte indvandrerfamilier.

Det har helt fra den allerallerførste gang, man begyndte at tale om 300-timers-reglen, været krystalklart for alle involverede, at det her indfører man måltrettet, fordi man vil ramme indvandrerfamilierne i Danmark. Det er dem, der er de fattigste familier. Det er derfor, at hvert fjerde barn i Gellerupparken lever i fattigdom, og det er det problem, man gør større med det her lovforslag. Derfor kan jeg garantere, at vi stemmer imod ved tredjebehandlingen.

Kl. 17:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det fru Line Barfod som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 17:47

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

At der ikke er nogen som helst saglige begrundelser for det her forslag, fremgår også af den kendsgerning, at man kommer med forslaget, før ændringen fra 300-timers-regel til 450-timers-regel endnu er trådt i kraft. Den træder først i kraft for ægtepar med virkning fra den 1. juli i år. Det er først der, den for alvor slår igennem og man derfor begynder at kunne se, hvad virkningen af 450-timers-reglen er.

Så hvis man reelt mente sagligt at skulle kunne påvise, at 450-timers-reglen ikke var nok, og at der skulle endnu flere stramninger til over for fattige, ja, så ville man vel vente, til den havde haft virkning over for ægtepar i nogle år. Men det gør man altså ikke, man kommer nu med yderligere stramninger.

Man forbavses jo gang på gang. Når man tror, at nu kan det simpelt hen ikke blive værre for nogle mennesker, lykkes det alligevel regeringen og Dansk Folkeparti at finde på yderligere nogle modbydeligheder, som man kan udsætte fattige mennesker for.

Det er der, jeg igen vil sige – det spurgte jeg også den konservative ordfører om – at jeg indimellem mangler lidt forklaring på det menneskesyn, der gør, at man mener, at hvis rige skal ændre deres opførsel, skal vi give dem en masse penge, så skal de have massevis af skattelettelser, men hvis man vil have fattige til at ændre deres måde at være på og de ting, de gør, ja, så skal vi tage endnu flere penge fra dem, så de bliver endnu fattigere. Det er simpelt hen ikke til at forstå for mig, men jeg håber, at jeg på tidspunkt kan få en forklaring på det.

Dertil kommer selvfølgelig, at ud over det indvandrerfjendske, som vel er en væsentlig begrundelse fra Dansk Folkepartis side for, at man har villet have det her igennem, så er arbejdsgiverne også glade for det her forslag. Selv om de ikke siger det højt, er det tydeligt, at jo mere man sender en stor gruppe i befolkningen ud i fattigdom, jo mere pres bliver der lagt på dem, der er i arbejde, for at udvise tilbageholdenhed med hensyn til at kræve bedre løn- og arbejdsvilkår eller med hensyn til måske endda at acceptere at gå ned i løn og få dårligere arbejdsvilkår, som vi har set arbejdsgiverne fremsætte forslag om ved de igangværende overenskomstforhandlinger.

Så der er ikke meget tvivl om, at man med det her forslag virkelig prøver at tilgodese dem, der i forvejen har rigeligt, ved at gøre det sværere for dem, der har mindst. Der er jo ikke nogen tvivl om, at forslaget vil betyde, at endnu flere familier ryger ud af samfundet, bliver marginaliseret, at endnu flere familier bliver sat ud af deres boliger, og at endnu flere børn får det svært og får svært ved at deltage i det, der er et almindeligt børneliv.

Det er meget, meget svært at forstå, at argumentationen for det her forslag skulle være at få folk til at deltage i samfundet. Hvis man ikke har mulighed for at holde fødselsdag, ikke har mulighed for at deltage i fødselsdage, ikke har mulighed for at deltage i udflygt og ikke har mulighed for at deltage i sportsaktiviteter, er det altså ikke nemt at deltage i samfundet som barn og heller ikke som voksen.

Når man tager boligstøtten fra folk, er der ikke meget tvivl om, at så er der en øget risiko for, at de mister boligen. Jeg kan slet ikke forstå, hvordan man kan påstå, at det ikke skulle være tilfældet, men det må vi jo så diskutere under udvalgsarbejdet, og vi må få noget dokumentation fra regeringens og Dansk Folkepartis side for, at der ikke skulle være nogen sammenhæng mellem, hvor mange penge man har, og hvad man kan betale i husleje.

Dertil kommer så, at vi altså virkelig risikerer at få en stor gruppe børn og unge, som kommer til at leve lang tid i fattigdom i deres barndom og ungdom, og som derfor får endnu sværere ved at kunne klare sig her i samfundet. Det kommer til at koste dyrt i de kommende år. Det indgår selvfølgelig ikke i regeringens overvejelser, det er jeg med på, der tager man kun de småpenge, man kan få her og nu til at finansiere skattelettelser for, men det kommer altså til at blive et stort arbejde, der skal gøres bagefter.

Der bliver et stort arbejde med at lave reelt socialt arbejde, komme ud at snakke med folk og selvfølgelig sørge for, at de har penge til husleje og til mad, men også med at lave det positive sociale arbejde, der kan gøre, at folk kan se udveje ud af deres problemer, at de får det bedre og forhåbentlig bliver i stand til at arbejde, i det omfang deres arbejdsevne nu rækker, og at de kommer ud af den isolation, som fattigdommen sætter dem i.

Det kommer til at blive et hårdt arbejde, men der er ingen tvivl om, at det er en stor opgave, som skal løftes, så snart vi får et nyt flertal herinde, der vil afskaffe den her fattigdom, som nu bliver endnu dybere.

Enhedslisten kan ikke støtte forslaget, hvis der skulle være nogen tvivl.

Kl. 17:52

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det beskæftigelsesministeren.

Kl. 17:52

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Under denne første behandling har oppositionen jo gentagne gange kritiseret regeringen for at fremsætte det her lovforslag. Til det er der sådan set kun at sige, at regeringen hele tiden har sagt, at når vi taler om en aktiv beskæftigelsesindsats, betyder det altså, at vi ikke gør nogen som helst en tjeneste ved at overlade de ledige til sig selv. Alle fortjener, at vi gør en indsats for at hjælpe dem ind på arbejdsmarkedet og væk fra offentlig forsørgelse. Med til det hører, at vi stiller krav – krav om rådighed, krav om jobsøgning og krav om, at man skal gøre en indsats.

De nye regler, som betyder, at man efter at have modtaget hjælp i sammenlagt 1 år skal dokumentere 225 arbejdstimer inden for 12 måneder, vil efter regeringens overbevisning sikre en mere kontinuerlig tilknytning til arbejdsmarkedet. Vi sikrer, at nogle mennesker ikke kan gå passive i næsten 2 år, før de mødes med et konkret krav om at skulle vise, at de reelt står til rådighed for arbejdsmarkedet. 225 timers arbejde i løbet af 12 måneder er stadig væk et beskedent krav for alle, og man skal jo huske på, at det er et krav, der kun stilles til mennesker med arbejdsevne. Vi taler med andre ord om 6 ugers fuldtidsarbejde eller om ca. 5 timer om ugen. Det er jo stadig sådan, at personer, der efter kommunens vurdering ingen arbejdsevne har, er undtaget fra kravet.

For rigtig mange kontanthjælpsægtefæller har reglen været med til at sætte gang i en positiv udvikling hen imod tilknytning til arbejdsmarkedet. Vi ved fra en undersøgelse fra AKF, at reglen er blevet et godt argument for indvandrerkvinder, der på mandens opfordring er hjemmegående. Med 300-timers-reglen i ryggen har disse kvinder nu en helt konkret model til at konfrontere ægtefællen med det faktum, at hvis hun nu ikke tager et arbejde, ja, så er det ensbetydende med en halvering af deres forsørgelsesgrundlag. Det er min overbevisning, at de positive effekter, som vi har kunnet se af 300-

timers-reglen som en øget tilskyndelse til at sikre en tilknytning til arbejdsmarkedet, vil blive ført videre med indførelsen af en 225-timers-regel. Jeg opfordrer derfor til, at partierne i Folketinget støtter den her udvikling.

Vi har også diskuteret boligstøtte. Forslaget indebærer bl.a., at boligstøtten ikke må kompensere for visse nedsættelser af kontanthjælpen. Det er et vigtigt mål, at langt flere, herunder beboere i de udsatte boligområder, kommer i beskæftigelse, så familierne bliver i stand til at forsørge sig selv. Derfor skal det også have yderligere konsekvenser, hvis kontanthjælpsmodtagerne ikke gør en reel indsats for at komme væk fra passiv forsørgelse. Det skal også have yderligere konsekvenser i form af en reduktion af boligstøtten, hvis forældre ikke lever op til deres forældreansvar, eller hvis unge mennesker eller deres forældre ikke følger eller samarbejder om en uddannelsesplan.

Jeg ser selvfølgelig frem til udvalgsarbejdet og forventer også, at der vil blive stillet en række spørgsmål fra Folketingets partier, og dem vil jeg naturligvis svare beredvilligt på såvel mundtligt som skriftligt.

Kl. 17:56

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er foreløbig to korte bemærkninger. Først hr. Morten Østergaard.

Kl. 17:56

Morten Østergaard (RV):

Er ministeren enig i, at det er et nybrud, at man går ind og anlægger andre kriterier end det økonomiske indtægtsgrundlag og huslejen i forhold til udmåling af boligstøtten? Nybruddet er her, at man sanktionerer folk i deres boligstøtte.

Er det for det andet ikke korrekt, at 70 pct. af de berørte her er kvinder, for hvem det gælder, at vi ingen krav kan stille til dem om aktiv deltagelse i beskæftigelsesfremmende foranstaltninger, hvis de ikke får kontanthjælp?

Kl. 17:57

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 17:57

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Det er jo fuldstændig klart, at hvis man modtager en offentlig ydelse, skal man også stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Derfor er det også selvsagt klart, at hvis man ikke modtager en offentlig ydelse, er man selvfølgelig ikke omfattet af de samme regler.

Med hensyn til boligstøtten er det sådan, at vi har kunnet se en glidning hen imod, at hvis man har fået nedsat sin kontanthjælp, vil man omvendt få flere penge i boligstøtte. Det er uhensigtsmæssigt, fordi sanktionen jo så ikke er der længere. Det er årsagen til, at vi har lagt den her del ind.

Så er der delen omkring uddannelsesplanen og det, at man skal følge en uddannelsesplan, og at man skal samarbejde omkring det. Om det må jeg sige, at jeg synes, det kun er rimeligt, for man skal se det her for, hvad det er, nemlig en tilskyndelse til netop, at unge kommer i gang med en uddannelse, så de bliver velintegreret, får sig et job og selvfølgelig også – det er hele kernen i 225-timers-reglen – tager reelt del i arbejdsmarkedet, hvis de har en arbejdssevne dertil. Jeg vil altså sige, at 5 timers ugentlig arbejde, hvis man rent faktisk har en arbejdssevne, ikke er for højt sat.

Kl. 17:58

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Morten Østergaard for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 17:58

Morten Østergaard (RV):

Det, jeg så kan konstatere vi er enige om, er, at ud af de 70 pct. af de berørte, som er kvinder, er der selvfølgelig nogle, der kommer i beskæftigelse – vi kan ikke vide hvor mange, men det kan vi så stille spørgsmål om og måske få afklaret – men dem, der ikke gør, har vi mistet kontakten til, fordi der ikke er nogen krav at stille til dem. De skal ikke stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Det er hjem til kød-gryderne igen! Det fremgår også af ligestillingsvurderingen, at det har negative ligestillingsmæssige konsekvenser, fordi 70 pct. af de berørte er kvinder. Der må jeg bare sige, at det modarbejder ligestillingsarbejdet.

Nu er ministeren jo kun forhenværende ligestillingsminister, men alligevel burde man måske holde fast i nogle af tankerne, som har kendetegnet ligestillingspolitikken i Danmark i årtier, nemlig at det handler om at sikre kvinders økonomiske frihed. Det gør man jo ikke ved at tage kontanthjælpen fra dem, som man altså har gjort for 70 pct. af de berørtes vedkommende med 300-timers-reglen og fortsat ifølge ligestillingsvurderingen vil gøre med de nye regler.

Kl. 17:59

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 17:59

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Nu har det her egentlig været diskuteret en del i eftermiddag. Man kunne jo også vende hele bøtten om og se på den AKF-rapport, som der er kommet, som også flere ordførere, bl.a. Venstres ordfører og i øvrigt også den konservative ordfører, har bragt frem. Den viser, at det her er et rigtig godt argument for mange kvinder for, at de netop skal deltage på arbejdsmarkedet – mange kvinder, som ikke selv har valgt at gå hjemme, vil jeg sige til hr. Morten Østergaard. Det synes jeg jo er et rigtig positivt tegn og et rigtig positivt element i det her. Derfor er jeg også meget glad for den AKF-rapport, der ligger, for den underbygger fuldstændig den tilgang, som jeg og regeringen har.

Kl. 18:00

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 18:00

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Det fremgår af materialet til lovforslaget, at man regner med, at der skal være en besparelse hos staten og kommunerne på 13,8 mio. kr. Jeg går ud fra – og det kan ministeren så bekræfte – at det er penge, der stammer fra, at man sparer penge på boligydelse og sparer penge på kontanthjælp. Er det ikke korrekt?

Kl. 18:00

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 18:00

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jo, det er den samlede besparelse, man har regnet sig frem til at der vil ligge. Men jeg vil gerne sige, at det her sådan set ikke er et spørgsmål om penge; det her er et spørgsmål om mennesker. Det er et spørgsmål om at give flere indvandrere en mulighed for at komme ud på arbejdsmarkedet, og det er jo det, vi har kunnet se at 300-timers-reglen netop har kunnet hjælpe med til. Det er underbygget af den SFI-rapport, som er blevet nævnt ved flere lejligheder. Vi har jo så kunnet se det yderligere underbygget ved AKF-rapporten, der viser, at mange indvandrerkvinder netop har kunnet bruge det her som et godt argument.

Så jeg vil gerne sige til hr. Lennart Damsbo-Andersen, at det her ikke så meget er et spørgsmål om penge, som det er et spørgsmål om netop at give flere indvandrere en tilknytning til arbejdsmarkedet. Vi ved alle, at kimen til god integration simpelt hen er, at man deltager på arbejdsmarkedet, at man deltager i fritidslivet, i kulturlivet, og at unge får sig en uddannelse.

Kl. 18:01

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 18:01

Lennart Damsbo-Andersen (S):

I forhold til alt det, som ministeren her har nævnt, kan vi jo netop kun være fuldstændig enige i, at hvis man kan komme til at være en del af arbejdsmarkedet, at hvis de unge kan få sig en uddannelse, at hvis man kan blive en del af samfundet, er det kun godt for os alle sammen. Og der er også mulighed for, at staten kan komme til både at tjene og spare nogle penge.

Det er derfor, jeg spørger lidt ind til det her med de 13,8 mio. kr., for ministeren må jo så vide noget om, hvor de penge stammer fra, altså hvad der ligger bag det tal. Er der en eneste af de millioner, der stammer fra, at der er nogle, der er kommet i arbejde? Eller handler det kun om besparelser på henholdsvis kontanthjælp og boligstøtte? Jeg kunne da godt tænke mig at vide, hvor mange ministeren regner med at der kommer i arbejde med baggrund i det her, og hvor meget bedre integrationen i forhold til arbejdsmarkedet bliver. Det ville da være meget interessant at vide.

Kl. 18:02

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 18:02

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Som også tidligere ordførere har været inde på, kan man ikke umiddelbart sætte et eksakt tal på, hvor mange der vil få et arbejde. Men vi ved jo nogle ting ud fra den SFI-rapport, der allerede ligger. Og hvis man viderefører det, kan vi i hvert fald se, at det her vil bidrage positivt.

Men hvis nu det var sådan, at hr. Lennart Damsbo-Andersen rent faktisk mente noget med alt det, han står og siger her i Folketingssalen om, at vi alle har en fælles holdning om og interesse i, at flere indvandrere skal deltage på arbejdsmarkedet, at vi alle har en fælles interesse i og holdning om, at man skal deltage i kulturlivet, i fritidslivet, og at man skal få sig en uddannelse, og i højere grad, hvis man er ung indvandrer, jamen så er muligheden jo sådan set netop her for at være med til at skubbe til den positive udvikling, fordi vi har kunnet se, at 300-timers-reglen har virket.

Så jeg vil sige til hr. Lennart Damsbo-Andersen: Tomme tønder buldrer jo nogle gange mest, og man må sige, at det måske i virkeligheden er det, vi er vidne til i dag.

Kl. 18:03

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Line Barfod.

Kl. 18:03

Line Barfod (EL):

Jeg forstår simpelt hen ikke ministerens argumentation vedrørende kvinder. Hvis man modtager kontanthjælp og er i stand til at arbejde, og man så får tilbudt et arbejde, men afviser det, så mister man hele sin kontanthjælp. Det har ikke noget som helst med ens ægtefælle at gøre, det har ikke noget at gøre med, hvor mange timer man tidligere

har arbejdet eller noget som helst – hvis man får tilbudt et arbejde, men nægter og altså ikke længere står til rådighed for arbejdsmarkedet, så mister man kontanthjælpen, hvis man er i stand til at arbejde.

Så hvorfor er det, ministeren mener, at man ud over det krav har behov for at straffe dem, som ikke får tilbudt et arbejde, dem, der ikke er nogen job til, dem, der står i køen sammen med de 170.000 andre arbejdsløse og ikke kan få et arbejde? Hvorfor er det, de skal straffes ekstra?

Kl. 18:04

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 18:04

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Nu kan man jo nogle gange godt blive lidt i tvivl om, hvorvidt fru Line Barfod egentlig er en del af den virkelige verden, eller om fru Line Barfod primært er en del af sådan en Christiansborglogik.

Ude i den virkelige verden er det rent faktisk sådan, at indvanderne har holdt rigtig godt ved arbejdsmarkedet også her i krisetiderne. Det er helt sikkert, fordi rigtig mange indvandrere gerne har villet det og har gjort en ekstraordinær indsats, fordi de har kæmpet en kamp for at komme ind på arbejdsmarkedet.

Hvis fru Line Barfod så også lige ville kaste et blik på nogle af de ledige stillinger, der står opslået rundtomkring, så vil hun se, at det er småjob. Det er job af en karakter, der betyder, at man umiddelbart kan gå ind og tage dem, og det er jo i virkeligheden sådan nogle job, som er med til på en ret nem måde at opfylde lige præcis de krav, som ligger i det her lovforslag.

Så vil jeg blot en gang mere erindre om, at vejen til at få integrationen til at virke allerbedst altså går igennem arbejdsmarkedet, igennem fritidslivet og igennem uddannelsessystemet.

Kl. 18:05

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der yderligere en kort bemærkning fra fru Line Barfod.

Kl. 18:06

Line Barfod (EL):

Det sidste er jeg fuldstændig enig i, og derfor skal vi da også sørge for, at folk kommer ud på arbejdsmarkedet, og vi skal sørge for, at folk reelt har mulighed for at deltage i fritidslivet, i stedet for at tage pengene fra dem, så de ikke kan deltage i fritidslivet.

Men ministeren svarede ikke på mit spørgsmål: Hvis folk siger nej til at få et arbejde, når der er et arbejde at få, så mister de hele kontanthjælpen, men hvis de reelt ikke får tilbudt noget arbejde – de søger og søger, men får ikke noget, de står i køen sammen med de 170.000 andre og kan ikke få noget arbejde – hvorfor er det så, at de skal straffes yderligere? De kan heller ikke få de småjob, ministeren taler om, dem har de også prøvet at søge. Hvorfor er det så, at de skal straffes yderligere? Det er det, jeg simpelt hen ikke forstår argumentationen for. De risikerer i forvejen at miste hele kontanthjælpen, så hvorfor skal de så have den her straf?

Kl. 18:06

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 18:06

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Altså, jeg vil gerne sige til fru Line Barfod, at jeg i høj grad svarede på hendes spørgsmål, men jeg svarede ikke det, fru Line Barfod gerne ville høre.

Det er nu bare en gang sådan, at der står en række job klar til mennesker, der vil arbejde nogle få timer, og det er nogle job, som

ofte også er svære at få besat. Og det er jo den type job, som dem, der er omfattet af den her lov, umiddelbart ville kunne gå ind og varetage.

Det er altså også sådan, at hvis man bevæger sig en lillebitte smule uden for Christiansborg, så vil man opdage, at dem, der gør en ekstraordinær indsats for at få et arbejde, også nogle gange får et arbejde. Der tænker jeg selvfølgelig på, hvis man også søger uopfordret, hvis man går rundt til virksomheder og banker på døren og spørger, om de ikke kan bruge en til nogle få timers arbejde. Gør man det, er muligheden der altså også. Det er jo rent faktisk derfor, at vi har en den aktive beskæftigelsespolitik, vi har, hvor der også bliver stillet krav om, at man skal søge arbejde.

Lad mig så også lige erindre om, at det er sådan, at der hver eneste uge er omkring 10.000 danskere, der får et nyt arbejde i Danmark.

Kl. 18:08

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har ønsket ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget.

Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

14) 1. behandling af lovforslag nr. L 161:

Forslag til lov om ændring af lov om sygedagpenge. (Ændring af dispensationsbestemmelserne ved anmeldelse af sygefravær og anmodning om sygedagpengerefusion m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg).

(Fremsættelse 02.03.2011).

Kl. 18:08

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingerne er åbnet, og den første, der får ordet, er fru Louise Schack Elholm.

Kl. 18:08

(Ordfører)

Louise Schack Elholm (V):

Da Venstres ordfører ikke kan være til stede, vil jeg læse talen op på Venstres vegne:

Dette lovforslag har til formål at give kommunen mulighed for at dispensere fra en overskridelse af lønmodtagerens frist for at anmelde sygefravær til kommunen, hvis fristoverskridelsen skyldes, at lønmodtageren har afventet et underretningsbrev fra SDPI-løsningen. Tilsvarende skal kommunen kunne dispensere for en fristoverskridelse fra en arbejdsgivers eller en selvstændig erhvervsdrivendes side, såfremt overskridelsen skyldes driftsforstyrrelser hos SDPI-løsningen.

Derudover foreslås det at ophæve bestemmelsen om, at der mindst skal være 1 måned mellem arbejdsgiverens anmodninger til kommunen om refusion. Derved opnås en øget fleksibilitet for arbejdsgiverne ved anmodning om refusion af sygedagpenge i sager med længerevarende sygdom.

Lovforslaget har været sendt i høring i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i Erhvervsregulering. Center for Kvalitet i

Erhvervsregulering vurderer, at forslagens ophævelse af sygedagpengelovens § 59, stk. 5, 2. pkt. om, hvor ofte der kan anmodes om sygedagpengerefusion, medfører mindre administrative lettelser for arbejdsgiverne.

Flere forskellige arbejdsgivere har via regeringens byrdebrevkasse gentagne gange over for Center for Kvalitet i Erhvervsregulering udtrykt et ønske om mere fleksibilitet i forbindelse med refusion.

Denne fleksibilitet gives med forslaget.

Jeg skal meddele, at Venstre kan støtte lovforslaget.

Kl. 18:10

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og så er det den socialdemokratiske ordfører, hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 18:10

(Ordfører)

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Efter at Venstres ordfører så glimrende har gennemgået, hvad det er, lovforslaget egentlig handler om, vil jeg sige, at efter at jeg selv har læst forslaget igennem adskillige gange, er jeg nået til det resultat, at jeg kan meddele, at Socialdemokratiet stemmer for forslaget, og jeg kan også på SF's vegne meddele, at SF stemmer for forslaget.

Der er jo ikke noget galt i, at de mennesker, som, i kraft af at der er et it-system, der ikke virker, kommer for sent, kan få en dispensation, det vil sige, at de har mulighed for at aflevere, selv om de kommer for sent. Men det må da undre selv en minister, hvordan det kan gå så galt. Er det lovsjusk, eller er det dårlige it-løsninger? Altså, nogen må jo have et ansvar for det her, og det, jeg vil slutte af med at sige, er, at det bliver vi nødt til at dække under udvalgsarbejdet.

Kl. 18:11

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Bent Bøgsted, Dansk Folkeparti, værsgo.

Kl. 18:12

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Jeg skal ikke gøre det helt store ud af det her. Det handler jo om en dispensationsregel, hvis der sker noget i forbindelse med den digitale indberetning, så der ikke er nogen, der bliver ramt uhensigtsmæssigt. Selvfølgelig skal man ikke straffes, fordi der er driftsforstyrrelser af det digitale system, og det her lovforslag sikrer så, at der dispenseres, så hverken lønmodtagere eller arbejdsgivere bliver straffet af den grund.

Men når vi nu er ved indberetninger, vil jeg sige, at vi i Dansk Folkeparti synes, at det var ret og rimeligt, at ministeren så på indberetninger fra arbejdsgiverside, for i dag er det sådan, at arbejdsgiveren skal indberette efter 4 uger, og det var jo formålstjenligt at lave det om nu, hvor vi har lavet sygedagpengebetalingen om til, at arbejdsgiver skal betale 30 uger, så man ændrer det til, at det først er efter 5 uger, at arbejdsgiver skal indberette vedrørende sygedagpenge. Det håber jeg at ministeren vil være villig til at se på. Det kunne jo være, det skulle flettes ind i det her lovforslag.

Jeg regner med, ministeren giver svar på det, når ministeren kommer på talerstolen.

Kl. 18:13

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren, og så er det den konservative ordfører, fru Helle Sjelle.

Kl. 18:13

Kl. 18:16

(Ordfører)

Helle Sjelle (KF):

Der er jo ikke nogen tvivl om, at det her forslag, som andre også har været inde på, gerne skulle være til gavn og glæde for både arbejdsgivere og lønmodtagere. Og jeg skal ikke trætte andre med at forlænge debatten unødigt ved at gennemgå hele lovforslaget, men blot påpege, at vi synes, at det er et fornuftigt forslag, som gerne skulle medføre nogle administrative lettelser for både arbejdsgivere og lønmodtagere, og at det også gerne skulle fjerne en betydelig irritationsbyrde, hvilket der gentagne gange har været udtrykt ønske om fra begge parter side. Forslaget skulle med andre ord gerne modernisere dispensationsbestemmelserne og skabe et grundlag for et mere flydestående sagsforløb for alle parter.

Vi skulle gerne sikre, at der på den ene side skabes en mulighed for, at kommunerne fortsat kan iværksætte en hurtig og aktiv indsats, mens der på den anden side også gerne skulle være en højere grad af fleksibilitet ved håndteringen af sygedagpenge for både arbejdsgivere, selvstændige og lønmodtagere. Kort sagt skulle det gerne være et forslag, som skaber en mere fornuftig balance.

Jeg vil dog her afslutningsvis også gerne understrege, at vi gerne så, at forslaget i højere grad havde taget hensyn til de administrative byrder, der pålægges arbejdsgiverne, og vi håber derfor, at beskæftigelsesministeren vil vende tilbage til det punkt på et senere tidspunkt.

Men samlet set støtter vi altså forslaget, da det mindsker de administrative byrder for både arbejdsgivere og arbejdstagere.

Kl. 18:15

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren, og så er det hr. Morten Østergaard som radikal ordfører.

Kl. 18:15

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Jeg skal ikke trække debatten unødigt i langdrag. Det synes helt rimeligt at give mulighed for at dispensere, hvis det, at eventuelle tidsfrister overskrides, skyldes anvendelsen af digitale indberetningsløsninger.

Så vi kan støtte forslaget.

Kl. 18:15

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak for det. Så er det fru Line Barfod som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 18:15

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Vi kan også støtte forslaget. Det ville jo være helt absurd, hvis man ikke havde en sådan dispensationsmulighed, og det er da rart, at regeringen ikke i denne sag synes, at man skal have absurde løsninger.

Men ligesom Socialdemokraternes ordfører håber jeg, at vi under udvalgsarbejdet kan få en forklaring på, hvorfor i alverden det overhovedet er nødvendigt. Det er jo ikke normalt, at vi, når der bliver indført ny teknologi, samtidig skal indsætte bestemmelser i loven om, hvad der skal ske, hvis teknologien ikke virker. Selvfølgelig skal man have nogle dispensationsmuligheder, men her virker det, som om det nærmest er noget, man regner med vil kunne ske jævnlige. Jeg håber meget, vi under udvalgsarbejdet kan få en forklaring fra ministeren på, hvad der er gået galt her.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det ministeren.

Kl. 18:16

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jeg vil gerne takke for den behandling, som lovforslaget har fået her i Folketinget i dag. Den digitale indberetningsløsning på sygedagpengeområdet er allerede en stor succes. Mere end to tredjedele af alle indberetninger kommer i dag via løsningen. Det svarer til ca. 1 million indberetninger om året. Der er generelt meget stor tilfredshed med løsningen både hos dem, som indberetter, og hos kommunerne, som modtager indberetningerne.

For at de digitale løsninger kan forblive et godt redskab for brugerne er det vigtigt løbende at sikre, at disse løsninger ikke indeholder unødige krav til brugerne. Det er derfor, at vi nu stiller forslag om at ophæve kravet om, at der skal være mindst 1 måneds mellemrum imellem de to refusionsansøgninger, og reglen er blevet overflødig som følge af den digitale løsning. En ophævelse af reglen betyder, at arbejdsgiverne får en øget fleksibilitet i forbindelse med ansøgning om sygedagpengerefusion.

Med lovforslaget sikrer vi også, at kommunerne kan dispensere for en overskridelse af en anmeldelsesfrist som følge af driftsforstyrrelser i løsningen. En driftsforstyrrelse i løsningen må ikke være skyld i, at der er arbejdsgivere, der mister retten til sygedagpengerefusion. Ligeledes må selvstændige erhvervsdrivende og borgere ikke miste retten til sygedagpenge, hvis en overskridelse af anmeldelsesfristen skyldes driftsforstyrrelser i den digitale løsning.

Jeg vil endnu en gang gerne takke for behandlingen af lovforslaget, og jeg ser meget frem til udvalgsbehandlingen.

Så blev der rejst et konkret spørgsmål fra Dansk Folkepartis ordfører med hensyn til Dansk Arbejdsgiverforenings forslag til ændring af anmeldelsesfristen fra 4 til 5 uger. Jeg kan i den forbindelse oplyse, at Beskæftigelsesministeriet målrettet arbejder på at kunne rykke fristen for at anmelde sygefravær fra 4 til 5 uger. Det sker både som følge af den digitale løsning, og fordi arbejdsgiverperioden udvides til 30 kalenderdage pr. 2. januar 2012. Jeg forventer, at et forslag til ændring af anmeldelsesfristerne vil kunne fremsættes i begyndelsen af næste folketingssamling, således at ændringerne kan træde i kraft samtidig med udvidelsen af arbejdsgiverperioden, altså pr. 2. januar 2012.

Kl. 18:19

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 18:19

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Tak. Den del af lovforslaget, der handler om, at arbejdsgiverne skal have lov til at indberette med mere end 1 måneds mellemrum osv., giver jo meget god mening, men jeg har et spørgsmål om den del, der så handler om driftsforstyrrelser. Jeg var selv ordfører, da vi gennemførte digitaliseringen af indberetning af sygefravær, og det er ikke så lang tid siden. Det, der undrer mig lidt, er, hvordan det kan være, at der åbenbart er så mange driftsforstyrrelser i det it-system, der sat op til at køre det her system. Så jeg kunne godt tænke mig at høre ministeren om, hvilket omfang der er tale om, siden det er nødvendigt, at vi får det med ind i en lov.

Kl. 18:20

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 18:20

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jeg kan f.eks. sige, at der har været driftsforstyrrelser i forbindelse med planlagte opdateringer af løsningen. Som eksempel kan der nævnes den 8. februar 2011, hvor der blev foretaget en opdatering fra kl. 19 og ca. 2 timer frem. Det er en driftsforstyrrelse. Endelig kan der også nævnes en lidt længerevarende driftsforstyrrelse, og et eksempel på det er perioden fra den 2. til den 7. marts 2011, hvor CVR- og CPR-registrene var periodisk utilgængelige. Det betød, at løsningen var nede i hele perioden, men at nogle anmeldelser gik igennem løsningen, mens andre ikke blev accepteret. Så det er sådan nogle typer driftsforstyrrelser som, hvis systemet opdateres. Derfor synes jeg og regeringen, at det ville være rimeligt at tage højde for det.

Kl. 18:21

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 18:21

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Det er rigtigt, at hvis der er driftsforstyrrelser, er det også nødvendigt at tage hånd om det. Det skal ikke være sådan, at der er nogle, der bliver ladet i stikken og ikke kan få udbetalt deres sygedagpenge eller ikke kan få deres refusion. Det er jo selvklart. Men man er nødt til at pege et eller andet sted hen, når man kan se, at der er driftsforstyrrelser. Så mit spørgsmål, jeg stiller nu, er det samme, som da jeg var på talerstolen: Hvem er det reelt, der står til ansvar for det her? Var man ikke dygtig nok, da opgaverne blev bestilt i sin tid, til at få formuleret, hvad det var for nogle krav, man skulle stille til det her it-system, eller er det simpelt hen er noget lovsjusk, vi har lavet her i Folketinget, fordi vi ikke dengang sørgede for at få skrevet ind i loven, at kommunen skal have mulighed for at dispensere?

Kl. 18:22

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 18:22

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jeg tror ganske enkelt ikke, at der i sin tid blev taget højde for det, men det kan vi jo komme tilbage til i skriftlige besvarelser.

Jeg vil blot sige, at det jo ikke er et ukendt fænomen, når man har med store it-systemer at gøre, at de indimellem også skal opdateres. Jeg tror, vi alle sammen kender det f.eks. fra vores netbank. Der er måske en time eller to, hvor netbank ikke virker, og sådan er det også, når et stort it-system som det her skal opdateres. Det var så det, jeg gav et eksempel på fra den 8. februar her i år, hvor der skulle ske en opdatering, i øvrigt i tidsrummet fra klokken 19 og så ca. 2 timer frem, hvilket jo er et godt tidsrum, fordi det nok ikke er det tidsrum, hvor der er allerflest, der går ind og anmelder. Så på den måde kan man tage højde for den slags, men man må også acceptere, at når man har med store it-systemer at gøre, skal de indimellem også opdateres. Nu tager vi så højde for det i det her lovforslag, og det er jeg selvfølgelig glad for at alle kan bakke op om.

Kl. 18:23

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Bent Bøgsted.

Kl. 18:23

Bent Bøgsted (DF):

Jeg vil gerne takke for, at ministeren er lydhør over for det. Jeg synes jo alt andet lige, at når vi har et lovforslag, der skal lave ændrin-

ger i loven om sygedagpenge, var det nemt at tage det med her, for så slap vi for den ekstra lovgivning til efteråret. Vi kunne jo få det med som et ændringsforslag til lovforslaget og behandle det samtidig og få det gennemført her og nu. Så sparer vi jo systemet for et lovforslag til efteråret. Det mener jeg ministeren måtte kunne se var lidt enklere at tage med her, også af hensyn til medarbejderne, administrationen og det hele, for så sparer man systemet for et lovforslag.

Kl. 18:24

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 18:24

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Det er altid godt med gode forslag og i særdeleshed, vil jeg sige, fra Dansk Folkeparti.

Det er sådan, at teknologien sandsynligvis vil komme hele det her område til hjælp, og det er så også det, der sker i forhold til det ønske, som DA har fremsat. Så jeg synes, vi skal holde fast i den køreplan, som der er lagt, men jeg ser altså med stor fortrøstning på, at det rent faktisk også kan lade sig gøre.

Kl. 18:24

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Bent Bøgsted.

Kl. 18:24

Bent Bøgsted (DF):

Var det så ikke er formålstjenligt, at ministeren måske undersøgte, om ikke det var enkelt alligevel at få det ind i det her lovforslag med et ændringsforslag, så man kunne spare systemet en hel del besvær? Ministeren henviste til teknologien, der kommer til hjælp, men teknologien er vel også så fremskreden, at det forholdsvis enkelt kunne puttes ind i det her lovforslag som et ændringsforslag, og så sparer man staten – det er sparetider – en hel del her til efteråret, ved at der skal fremsættes et lovforslag mindre.

Kl. 18:25

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 18:25

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jeg vil sige det sådan, at jeg vil være helt sikker på, at vi kan få tingene til at fungere optimalt. Derfor forventer jeg altså at kunne fremsætte det her meget lille og meget enkle lovforslag i næste samling. Men jeg kan jo så også forstå, at vi er helt enige om intentionerne og målet, og det vil så betyde, at vi til den tid kan komme ret hurtigt omkring det lovforslag. Men intentionen er bestemt at fremsætte et lovforslag i næste samling.

Kl. 18:25

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til beskæftigelsesministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

15) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 68:

Forslag til folketingsbeslutning om en flekskontoordning som anbefalet af Familie- og Arbejdslivskommissionen.

Af Per Ørum Jørgensen (KD).

(Fremsættelse 09.02.2011).

Kl. 18:26

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingen er åbnet, og beskæftigelsesministeren får ordet som den første.

Kl. 18:26

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Der skal ingen tvivl være om, at regeringen støtter alle bestræbelser på at sikre en god balance imellem arbejdsliv og familieliv. Det er formålet med Kristendemokraternes forslag, og jeg anerkender, at det bygger på gode intentioner. Men nu er det jo sådan, at det ikke er Folketingets opgave at lovgive om alt, der bygger på gode intentioner. Det er det her beslutningsforslag så også et godt eksempel på.

Forslaget hører efter regeringens opfattelse helt klart under arbejdsmarkedets parter kompetence i fuld overensstemmelse med den model og arbejdsdeling, vi har valgt i Danmark, når det handler om arbejdsmarkedet. Regeringen skal selvfølgelig skabe de nødvendige rammer for, at parterne kan indgå aftaler, som de ønsker, men der skal være et ønske fra arbejdsmarkedets parter side, før regeringen vil overveje at komme med forslag, der i den grad griber ind i parternes autonomi og arbejdsgivernes ledelsesret.

Når det er sagt, vil jeg gerne kvittere for, at arbejdsmarkedets parter allerede har medvirket til at gennemføre en række andre af Familie- og Arbejdslivskommissionens anbefalinger, som kan medvirke til at skabe en bedre balance mellem arbejdsliv og familieliv. Arbejdsmarkedets parter har ved de seneste to overenskomstforhandlinger sørget for, at der i overenskomsterne er mulighed for at sikre familierne mere fleksibilitet.

På det private område blev der i 2007 bl.a. aftalt forbedringer med ret til betalt fravær ved børns sygdom, øget fleksibilitet ved arbejdets tilrettelæggelse og mulighed for tidsopsparring. På det offentlige område blev parterne i 2008 enige om betalt fravær på barnets anden sygedag, en forlængelse af den betalte forældreorlov fra 12 til 18 uger samt mulighed for at aftale en arbejdstid, der overstiger normal fuldtidsbeskæftigelse med henblik på at kunne finansiere en eventuel senere periode med deltid og nedsat løn.

Masser af arbejdspladser har lavet aftaler om fleksible arbejdstider, hjemmearbejdspladser og andet og har haft fokus på, at arbejdslivet og familielivet skal kunne forenes. Arbejdsgiverne har en væsentlig interesse i at kunne tiltrække og fastholde lønmodtagere i alle aldre og selvfulgelig også dem med børn. Arbejdsgiverne rundt omkring har erfaret, at det jo er en ren win-win-situation, hvis virksomhederne har en politik, der understøtter sammenhængen imellem familie- og arbejdsliv, fordi man ud over at tiltrække og fastholde arbejdskraft også får medarbejdere, der er mindre stressede og desuden er en bedre arbejdskraft.

Men til forskel fra Kristendemokraternes forslag er det aftaler, der afspejler de konkrete hensyn, som man nødvendigvis må tage på den enkelte arbejdsplads. Danske virksomheder er meget forskellige fra hinanden, ligesom familier er meget forskellige. Hvad der vil kunne fungere på den ene virksomhed, vil ikke nødvendigvis kunne fungere på den anden, og derfor er regeringen imod at lave rigide regler for ret til frihed for den enkelte lønmodtager.

Jeg vil ikke gå yderligere i detaljer med beslutningsforslaget, men jeg vil dog nævne to ting. Kristendemokraterne giver som ek-

sempel på, at anbefalinger fra Familie- og Arbejdslivskommissionen ikke er blevet fulgt op af regeringen, at lov om børnepasningsorlov blev ophævet. Det er ganske enkelt ikke korrekt, for børnepasningsorloven blev erstattet af udvidelsen af barselorloven, der betyder, at forældre med virkning fra den 1. januar 2002 fik ret til i alt 52 ugers barselorlov med fulde dagpenge. Denne ændring havde netop til formål at forbedre vilkårene for børnefamilierne, så forældre fik mulighed for at have mere tid til børnene og til at give børnene den nødvendige omsorg og nærhed.

For så vidt angår finansieringen af en flekskontoordning, peger Kristendemokraterne på, at den kunne integreres i pensionsordningerne. Men det ville kunne betyde, at borgernes forsørgelsesgrundlag eller tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet reduceres betydeligt. Dette skyldes ikke mindst, at netop de bidrag, der indbetales, mens man er ung, på grund af forrentningen har størst betydning for udbetalingerne i pensionstilværelsen. Hvis man kan forbruge de opsparerede midler, er risikoen med andre ord, at man får for lidt i pension.

Kl. 18:31

Det vil være vanskeligt for den enkelte at planlægge forbruget på flekskontoen, for ofte indtræder der jo begivenheder som f.eks. sygdom eller lignende, der betyder, at man ikke set over hele livet vil kunne fortsætte med at indbetale til pensionsordningerne i samme omfang, som mens man er rask og rørig. Der er allerede en række fleksible muligheder som f.eks. orlovsordninger, mulighed for at gå på nedsat tid m.v., som de familier, som prioriterer dette, i stedet for at begge forældre arbejder fuld tid, har mulighed for at vælge. Desuden øges fleksibiliteten i forhold til tilbagetrækningstidspunktet, da man kan vælge at arbejde længere, undlade at gå på efterløn, gå på opsat pension m.v., hvis det er det, man har lyst til.

Efter regeringens opfattelse er det altså bedre, at sådanne valg imellem fritid og arbejde træffes på grundlag af borgernes egne aktuelle forhold, herunder selvfølgelig de økonomiske forhold, frem for at man skal gamble med forbrug af fremtidige opsparingsmidler.

Så regeringen kan med dette altså ikke støtte forslaget.

Kl. 18:32

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 18:32

Per Ørum Jørgensen (KD):

Jeg ved ikke, om jeg skal sige tak for ministerens modtagelse af forslaget, men formålet med at fremsætte forslaget her er jo også at få en generel debat for at imødekomme det, som mange undersøgelser viser, og det, som jeg egentlig også synes fremgår meget klart af danske familiers liv, nemlig at rigtig mange har svært ved at få arbejdsliv og familieliv til at hænge sammen. Vi har bl.a. set oppositionen komme med forslag om, at man skal arbejde 1 time mere om ugen, som jo også er med til at presse børnefamilierne, specielt småbørnsfamilierne, i usædvanlig grad.

Så der er ligesom en tendens i tiden, som trækker i den modsatte retning af det, som vi hører mange børnefamilier give udtryk for, nemlig at de faktisk gerne vil have mulighed for at få mere fleksibilitet og mere frihed. Netop dette med mere fleksibilitet og mere frihed må jo klinge rigtig godt i en liberal ministers ører. Og der er det her måske den bedste model, som Familie- og Arbejdslivskommissionen har arbejdet med. Det er rigtigt, at det er arbejdsmarkedets parter, der skal inddrages, men politikerne kunne jo godt tage serveretten i forhold til at få det her indført og dermed tage initiativ til ligesom også politisk at sige: Vi prioriterer faktisk, at der skal være plads til familieliv, og at man skal have den her fleksibilitet og frihed i sin hverdag.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ministeren.

Kl. 18:34

når hr. Per Ørum Jørgensen sagde som indledning, at han var i tvivl om, hvorvidt han skulle takke for min modtagelse af det her beslutningsforslag, vil jeg da sådan set sige, at det synes jeg egentlig godt hr. Per Ørum Jørgensen kunne gøre.

Kl. 18:34

Kl. 18:37

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jeg er fuldstændig enig med hr. Per Ørum Jørgensen i, at det klinger godt i en liberal ministers ører, når man siger frihed og fleksibilitet, for det er faktisk det, den liberale grundholdning langt hen ad vejen bygger på. Når det så er sagt, er det også sådan, at vi jo har en helt særlig model for arbejdsmarkedspolitikken i Danmark, og det synes jeg faktisk også man må sige at vi kan se ud fra de overenskomster, der er blevet indgået – nu henviste jeg bl.a. til det private område i 2007 og det offentlige område i 2008, hvor man netop har diskuteret frihed og fleksibilitet på arbejdsmarkedet, især med hensyn til børnepasning, men også med hensyn til fleksibilitet i arbejdstilrettelæggelse og sådan nogle ting. Og jeg synes, vi skal være ekstremt varsomme med her fra Folketingets side at gå ind og bryde med den danske model på det her område.

Man kan jo sige, at arbejdsmarkedets parter på mange måder har taget Familie- og Arbejdslivskommissionens ideer op, har kigget på dem i forbindelse med overenskomstforhandlingerne, og det kan jeg sige at jeg er fuldt tilfreds med.

Kl. 18:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 18:35

Per Ørum Jørgensen (KD):

Nu kan der være forskel på ambitionsniveauet, når det kommer dertil, men det skal ikke være en stor diskussion.

Men vi synes, at det fine ved den her model jo sådan set er, at det er en model, som også kan indrettes, så der tages behørigt hensyn til samfundsøkonomien og til arbejdsudbuddet og de udfordringer, der selvfølgelig er. Kommissionen har jo fået beregnet den her model og er egentlig nået frem til, at man faktisk godt kan sikre den her frihed og fleksibilitet, uden at det har konsekvenser for samfundsøkonomien, og uden at det har konsekvenser i forhold til arbejdsudbuddet. Og dermed er det jo et eller andet sted ærgerligt, hvis man ikke kan finde ud af at indføre en ordning, som måske ikke har økonomiske konsekvenser, og som ikke har konsekvenser i forhold til arbejdsudbuddet, men som faktisk giver mere frihed og fleksibilitet til, at man som familie i perioder, hvor der er behov for det i ens liv, kan prioritere sit familieliv.

Kl. 18:36

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 18:36

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Men det er dog stadig også sådan – som jeg også nævnte i min tale – at det vil kunne skabe en vis usikkerhed, og at det vil kunne skabe en vis ufleksibilitet i virkeligheden, hvis uforudsete ting møder en i løbet af ens arbejdsliv. Og så kan man sige, at det jo sådan set er stik imod den hensigt, som der var med det.

Men jeg vil igen understrege, at jeg er stor tilhænger af den danske model og af, at arbejdsmarkedets parter er dem, der genererer ændringerne på arbejdsmarkedet, også med hensyn til ting som dem her. Og igen vil jeg sige, at jeg synes, det er vigtigt at rette blikket mod nogle af de overenskomster, som jo rent faktisk er blevet indgået, og hvor man har kunnet se, at arbejdsmarkedets parter har arbejdet i den retning, som hr. Per Ørum Jørgensen også arbejder for. Så

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ministeren. Så går vi i gang med ordførerrækken, og den første er Venstres ordfører, fru Louise Schack Elholm.

Kl. 18:37

(Ordfører)

Louise Schack Elholm (V):

Familien er kernen i de fleste danskers liv, familien er en afgørende del af vores identitet, og den giver tryghed og støtte; for barnet er familien udgangspunktet i livet, og for forældrene er børnene det vigtigste i livet. Derfor skal vi værne om familien, og vi skal give familien de bedste vilkår, vi kan give.

Dette beslutningsforslag, B 68, af Kristendemokraterne har ifølge forslagsstilleren til formål at give forældre bedre mulighed for at være sammen med deres børn, når børnene er små og har særlig brug for omsorg og nærhed. Forslaget skal således give mulighed for at indgå aftaler på arbejdsmarkedet om en flekskontoordning, som det er anbefalet af Familie- og Arbejdslivskommissionen. Kristendemokraterne foreslår bl.a., at flekskontoen integreres i eksisterende arbejdsmarkedsrate- og kapitalpensionsordninger således, at det bliver en betingelse for udbetaling fra disse ordninger til flekskontoordningen, at man trækker sig tilsvarende senere tilbage.

I Venstre anerkender vi Kristendemokraternes ønske om en god balance mellem familieliv og arbejdsliv. Venstre kan dog ikke støtte beslutningsforslaget. Hvis forslaget blev gennemført, ville det nemlig være et brud med den danske model. Der skal nemlig eksistere et ønske om det fra arbejdsmarkedets parter side, hvis staten skal overveje at komme med et forslag, der griber ind i parternes uafhængighed og autonomi, herunder arbejdsgivernes ledelsesret. Et sådant ønske eksisterer ikke i dag hos arbejdsmarkedets parter.

Det betyder imidlertid ikke, at arbejdsmarkedets parter ikke allerede i dag udviser et stort ansvar for at sikre børnefamilierne gode vilkår og fleksibilitet; det har vi bl.a. set i forbindelse med de seneste overenskomstforhandlinger. F.eks. blev der i 2007 på det private område aftalt forbedringer med ret til betalt fravær ved børns sygdom, og på det offentlige område blev parterne i 2008 enige om betalt fravær ved barnets anden sygedag og forlængelse af den betalte forældreorlov fra 12 til 18 uger. Ligeledes har man på mange arbejdspladser også indgået aftaler om fleksible arbejdstider, hjemmearbejdspladser m.v.; dette medvirker også til at sikre en god balance mellem familieliv og arbejdsliv.

Jeg har derfor fuld tillid til, at arbejdsmarkedets parter kan integrere særlige hensyn til børnefamilier i deres overenskomster, og skulle arbejdsmarkedets parter en dag også nå til enighed om et ønske om at oprette en flekskontoordning lig den, Kristendemokraterne her har foreslået, så skal regeringen selvfølgelig være klar til at løfte oprettelsen af en sådan. Et sådant ønske eksisterer dog som nævnt ikke i dag.

Jeg skal derfor meddele, at Venstre til trods for forslagens gode hensigter om at sikre forældre mere tid med deres børn, når de er små, ikke kan støtte forslaget fra Kristendemokraterne.

Kl. 18:41

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er den socialdemokratiske ordfører, og det er hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 18:41

(Ordfører)

Leif Lahn Jensen (S):

Kristendemokraterne har her fremsat et beslutningsforslag om en flekskontoordning, der netop vil betyde, at erhvervsaktive i perioder af arbejdslivet kan spare penge op for så at holde fri på andre tidspunkter.

Vi ved alle, at det kan være en rigtig stor udfordring at få familie- og arbejdslivet til at hænge sammen. Derfor er det også rigtig vigtigt at se på, hvad vi kan gøre for at forbedre børnefamiliernes kår. Vi har alle nogle historier om de her ting. Jeg har selv to skønne døtre hjemme i Grenå, og jeg skal da være den første til at skrive under på, at det har været en udfordring at forene arbejdsliv og familieliv, når mobilen bipper løs og mail tikker ind, og man kommer hjem og er godt og grundigt træt og så også skal være noget for sin familie. Det er selvfølgelig noget, som fylder meget for børnefamilier. Det tror jeg de fleste herinde har oplevet.

Derfor synes jeg selvfølgelig også, det er fornuftigt, at Kristendemokraterne og hr. Per Ørum Jørgensen har startet en debat op, så vi netop hele tiden debatterer, hvordan vi kan gøre livet lettere for de trængte børnefamilier. Det er en god debat, og det vil vi selvfølgelig også gerne takke Kristendemokraterne for, og den skal vi også være klar til at tage indimellem.

Som jeg ser det, er der dog nogle udfordringer forbundet med det her forslag, ting, som bør undersøges grundigere. Jeg kan godt blive bekymret over, hvorvidt den fremlagte model vil øge den økonomiske ulighed blandt danskerne. Helt konkret er jeg bekymret for, om man for det første øger uligheden mellem lavtlønnede og højtlønnede, sådan at højtlønnede, som kan tjene mere, hermed får mere tid med deres børn, fordi de er mere velstillede. Og det synes jeg måske ikke kan være rigtigt. For det andet udelukker modellen arbejdsløse. De kan jo ikke spare tid op, og det vil sige, at hvis de så senere får et job, har de ikke de samme muligheder som andre. Endelig er der for mig at se nogle uklarheder omkring fattigdom blandt de ældre lønmodtagere, der måske bruger løs af deres arbejdsmarkedspensioner midt i arbejdslivet.

Så det er klart, at der er nogle udfordringer, og at der er nogle spørgsmål, som arbejdsmarkedets parter skal tage højde for, hvis de vælger at arbejde for sådan en flekskontoordning, og også nogle spørgsmål, jeg stiller mig selv. Nogle sektorer har allerede etableret lignende ordninger. Det gælder f.eks. for politiet, hvor man har etableret en fridøgnsbank, der lader medarbejdere opspare tid, som de så senere kan bruge i forbindelse med personlige og familiemæssige formål. I Danmark har vi en lang tradition for at have tillid til arbejdsmarkedets parter fra politisk side. Derfor mener vi, at det må være en sag for netop arbejdsmarkedets parter at drøfte, hvordan der kan udvikles redskaber til at få arbejdet og familielivet til at gå op i en højere enhed. Men igen synes vi, det er rigtig fornuftigt og godt, at vi tager debatten.

Kl. 18:43

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 18:43

Per Ørum Jørgensen (KD):

Tak for de pæne ord. Jeg skal vende tilbage til de spørgsmål, som den socialdemokratiske ordfører rejser her, for jeg synes også, det er helt centrale spørgsmål som f.eks.: Hvad med folk, der er arbejdsløse, hvad betyder det i forhold til folks pension, osv. osv.? Det er også derfor, vi ikke har været mere konkrete, for selvfølgelig skal sådan en ordning udarbejdes i samarbejde med arbejdsmarkedets parter, så man tager de forskellige hensyn, der skal tages i forbindelse med sådan en ordning.

Men det, jeg ligesom hører den socialdemokratiske ordfører anerkende, er, at der faktisk er en ret stor udfordring, specielt for børnefamilierne, i forhold til at få arbejdsliv og familieliv til at hænge sammen. Hvordan hænger det så sammen med, at Socialdemokraterne rent faktisk ønsker, at man skal til at arbejde 1 time mere om ugen? For det er jo netop børnefamilierne, der vil blive endnu mere presset på baggrund af det forslag, som er kommet fra S og SF.

Kl. 18:44

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:44

Leif Lahn Jensen (S):

De udfordringer, der er på børnefamilieområdet, har vi hele tiden taget op. Vi har jo senest sagt, at vi vil gøre op med kommunal nulvækst, noget, som virkelig vil gøre, at kommunerne kan give børnefamilierne bedre vilkår, vi vil fjerne besparelserne på børnefamilieydelsen, så der er nogle, der måske bliver mindre trængt og ikke skal arbejde så meget, og vi vil begrænse lukkedage i daginstitutioner. Vi har masser af eksempler på noget, hvor regeringen i hvert fald ikke kan påstå at have gjort så meget, mens vi virkelig har forsøgt og forsøgt at gøre det lettere for børnefamilierne. Så jeg mener bestemt, vi kan sige, at vi har gjort, hvad vi kan – og det vil vi også stadig væk gøre, når vi kommer til – for at gøre det lettere for børnefamilierne derude.

Kl. 18:45

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 18:45

Per Ørum Jørgensen (KD):

Nu var det jo lidt en gratis omgang, vi fik her, i forhold til at gøre op med nulvækst, i forhold til børnefamilieydelsen osv. Det koster jo alt sammen penge, og jeg synes efterhånden – sådan fornemmer jeg det i hvert fald – man kan kigge lidt i vejviseren efter finansiering til alle de her ellers, synes jeg, fornuftige ønsker.

Men jeg synes ikke rigtig, der blev svaret på, hvilke konsekvenser Socialdemokraternes ordfører vil tro det får for de her børnefamilier – som egentlig siger, at de har behov for mere tid til familielivet og har svært ved at få arbejdsliv og familieliv til at hænge sammen – at man vil have børnefamilierne til at arbejde 1 time mere om ugen.

Kl. 18:46

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:46

Leif Lahn Jensen (S):

Dengang jeg selv var tillidsmand, kom der en del ud til os, som havde små børn, og der fik jeg selvfølgelig etableret nogle ordninger, som kunne gøre, at de kunne arbejde noget længere på et tidspunkt, og at de, når de fik børn og blev børnefamilier, så også kunne få lov til at have mere fri efter barslen. Det vil altså sige, at man derude, selv om der kommer de her 12 minutter, og selv om folk skal arbejde mere, så har mulighed for at lave de her ordninger, og det er det, vi bestemt ikke vil stoppe for.

Der skal stadig væk være mulighed for, at tillidsfolkene sammen med arbejdsgiverne kan lave nogle gode ordninger til de her børnefamilier, og det kan man sagtens, selv om man får de her 12 minutter.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Bent Bøgsted som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 18:47

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Tak, hr. formand. Det her beslutningsforslag, der er kommet fra Kristendemokraterne, er efter Dansk Folkepartis opfattelse et prisværdigt forslag. Vi kan sagtens følge intentionerne i det, altså at man skal se på, hvordan man kan sikre forældrene mere tid til børnene. Det skal jo så også være reel tid, når man skal se på, hvordan man som forælder planlægger, hvad man vil bruge tiden til. Desværre kan vi så også se, at der er en hel del problemer i den måde, et sådant forslag skal strikkes sammen på.

En flekskontoordning går jo på, at man opsparer en sum penge, og at man kan tage dem ud på et senere tidspunkt. Det er ikke så enkelt igen, for det har jo lidt at gøre med, hvordan ens arbejde er, og hvordan det passer ind i den virksomhed, hvor man har sit job, og om man i det hele taget kan planlægge efter det. Det vil jo være meget sværere, hvis man står ved et produktionsbånd, at planlægge med, at man skal have en flekskontoordning, og at man så kan gå til arbejdsgiveren og sige: Nu vil jeg gerne have nogle timer her på det og det tidspunkt. Det er ikke så enkelt igen, det er noget, der skal diskuteres godt igennem, og det er der, hvor det efter vores mening er nødvendigt at parterne kigger på, hvordan man skal tilgodese børnefamilierne.

Som hr. Leif Lahn Jensen nævnte, er der allerede i dag en hel del steder, hvor man kan planlægge efter at lave lidt flekstid af hensyn til børnene, og det bliver i vid udstrækning også brugt.

Det har også lidt at gøre med: Hvad hvis man skifter job? Vil den nye arbejdsgiver acceptere, at man har en opsparing på en konto, som man ikke har brugt? Det er ikke givet. Der er så mange uafklarede ting i det. Jeg er heller ikke sikker på, at sammenkoblingen med pensioner, kapitalpensionsordninger, er en model, der i den forbindelse er gangbar, overhovedet ikke. Men jeg synes, det er meget prisværdigt, at Kristendemokraterne tænker på børnefamilierne. Det gør vi også i Dansk Folkeparti, men jeg er ikke sikker på, at den måde her er den rigtige løsning. Der er i hvert fald en hel del, der skal undersøges.

Men i bund og grund tror jeg, det bedste var, at arbejdsgiver- og lønmodtagerorganisationerne selv fandt ud af, hvordan det kan lade sig gøre. Det kunne være, at man simpelt hen skulle overlade det til den enkelte virksomhed. Så kunne man tage op over for virksomheden, om man kunne lave en eller anden form for flekskontoordning, som de har det mange andre steder, i stedet for at vi skal lovgive om det herinde fra Christiansborg.

Derfor kan vi desværre ikke støtte forslaget, selv om vi har stor sympati for det. Men vi ved godt, at det med at have sympati for det ikke hjælper ret meget, når det har noget med lovforslag at gøre, og som sagt synes vi, der er for mange uafklarede ting i det, til at det er et forslag, som vi kan støtte.

Kl. 18:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Og den næste ordfører er SF's ordfører, fru Pernille Vigsø Bagge.

Kl. 18:50

(Ordfører)

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Det var jo faktisk en gave til de samlede danske lønmodtagere generelt, til vores børn, til stressede småbørnsforældre, til bedsteforældre,

til ligestillingen og til arbejdsmarkedet overordnet set, da Familie- og Arbejdslivskommissionen i 2007 kom med sine anbefalinger til, hvordan man kan skabe bedre balance mellem familie- og arbejdsliv i Danmark. At regeringen så ikke har ønsket at følge anbefalingerne fra den her gennemgribende kommissionsrapport, er knap så gavepræget, men derfor er det også rigtig fint, at Kristendemokraterne nu tager et af forslagene op her i Folketingssalen, nemlig forslaget om flekskontoordningen.

Som det er i dag, betaler lønmodtagerne jo for fleksibiliteten på arbejdsmarkedet med et uforholdsmæssigt højt stressniveau, og derfor er SF også meget enig i intentionerne i forhold til at få sådan en flekskontoordning. Vi har selv foreslået en tidsbank, hvor alle skal have ret til at opspare overarbejde og selv bestemme, hvornår og hvordan det skal afspadses, også selv om man skifter arbejdsplads.

Det er klart, at de konkrete lovændringer, der skal ligge til grund for sådan en tidsbank eller flekskontoordning som den, vi diskuterer i dag, skaber en række udfordringer og rejser en række spørgsmål, som forslagsstilleren da også selv nævner i bemærkningerne til sit forslag. Et spørgsmål kunne være den ændring af pensions- og skattelovgivningen, der lægges op til, og som nødvendiggør en diskussion af, om man vil ændre i efterløns-, folkepensions-, arbejdsløshedsunderstøttelses- og førtidspensionsreglerne. Kan man f.eks. hæve af sin pension inden pensionsalderen til normal pensionsbeskatning og dermed udskyde sin folkepensionsalder på ubestemt tid? Og sådan rejser der sig en lang række spørgsmål.

Men vi er altså indstillet på, at kan man finde fornuftige svar på de her spørgsmål, og kan man få nogle fornuftige forhandlinger mellem arbejdsmarkedets parter og politikerne her på Christiansborg om, hvordan sådan en ordning kan strikkes sammen, så vil vi være overvejende positivt indstillet.

Kl. 18:52

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er en kort bemærkning fra hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 18:52

Per Ørum Jørgensen (KD):

Tak for de bemærkninger, der er faldet her.

Vi er jo ikke så konkrete i det forslag her. Det, vi fra Kristendemokraternes side egentlig ønsker, er lidt handling i forhold til at imødekomme specielt det, vi hører børnefamilierne sige, nemlig at de har svært ved at få familie- og arbejdsliv til at hænge sammen. Og det er sådan set også derfor, at det, vi egentlig lægger op til, er, at vi politisk – og det er jo egentlig der, jeg vil høre om SF er enig med ministeren, som siger, at det er arbejdsmarkedets parter, der har ansvaret for de her ting – prioriterer børnefamilierne og så sparker lidt til arbejdsmarkedets parter, så der bliver den her dialog. Det er sådan set det, vi foreslår her.

Hvad mener SF om den sag?

Kl. 18:53

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:53

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Det er min klare overbevisning, at vi er nødt til at indgå i nogle trepartsforhandlinger, hvor den ene part selvfølgelig er politikerne på Christiansborg. Vi har også set i forhold til barselsregler, som faktisk er med til at frigive tid til børnefamilierne i forhold til deres små børn, at også her er det Folketinget, der er nødt til at gå ind og gå forrest med lovgivning. Så af og til er vi her på Christiansborg nødt til at gå forrest, og derfor anerkender jeg også Kristendemokraternes forslag her i dag.

Kl. 18:53

Kl. 18:57

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke flere korte bemærkninger, tak til ordføreren. Derefter er det den konservative ordfører, fru Helle Sjelle.

Kl. 18:54

(Ordfører)

Helle Sjelle (KF):

Jeg vil gerne starte med sige, at for mig som konservativ arbejdsmarkedsordfører er det et vigtigt mål, at der bliver skabt en ordentlig balance mellem arbejdsliv og familieliv. Familien – og her vil jeg gerne understrege, at familier kan være sammensat på mange måder – spiller en helt afgørende rolle i samfundet. Det er familien, som danner rammerne om børnenes opvækst, og det er familien, som giver børnene deres grundlæggende kompetencer. Derfor er det også en forudsætning for et velfungerende samfund, at der er en ordentlig balance mellem familie- og arbejdsliv. Og ved at skabe en sund balance sikrer vi både bedre forhold for familierne og en mindre stresset arbejdskraft til fordel for arbejdsgiverne.

Kristendemokraterne foreslår så i dag at indføre en flekskontoordning, der kort sagt går ud på, at det skal være nemmere for erhvervsaktive at spare penge op i perioder af arbejdslivet for så at holde fri i andre. Forslaget indeholder en model, der gør det muligt at bruge sine pensionsordninger tidligt i arbejdslivet for så senere hen at blive trukket tilsvarende.

Jeg vil gerne anerkende formålet med Kristendemokraternes forslag, nemlig det at skabe en ordentlig balance mellem familie- og arbejdsliv, men desværre holder den fremlagte model ikke. For det første vil forslaget være et brud med den danske arbejdsmarkedsmodel. I den danske model er det alene arbejdsmarkedets parter, der regulerer aftaler om fleksibel arbejdstid, og i Danmark er der en lang tradition for, at forslag, som hører under arbejdsmarkedets parter kompetence, er noget, som Folketinget ikke involverer sig i.

For det andet ser forslaget helt bort fra den store variationsrigdom, der findes blandt virksomheder i Danmark. At lave en lov, der kræver samme stive regler for alle arbejdspladser, vil skade fleksibiliteten på det danske arbejdsmarked. Det vil hæmme vores konkurrencemuligheder og derfor begrænse Danmark i en økonomisk krise-tid. Derfor er det fremsatte forslag trods det sympatiske formål ikke en ordentlig løsning.

Set i et fremadrettet perspektiv skal problemet med at sikre en sund balance mellem familie- og arbejdsliv løses i et større perspektiv. At skabe en ordentlig balance må ses i sammenhæng med Danmarks store demografiske og økonomiske udfordringer. I de kommende år vil der være langt flere, der forlader arbejdsmarkedet, end der kommer ind på det, og det vil sige, at den tilbageværende arbejdsstyrke alt andet lige skal arbejde mere. Fremtidens udfordringer vil altså gøre det langt sværere for en familie at opretholde en god balance mellem familie- og arbejdsliv.

Hvis vi vil sikre fundamentet for et ordentligt forhold mellem familie- og arbejdsliv, er der behov for reformer. Vi må genoprette balancen i de offentlige finanser og øge arbejdsudbuddet. Den bedste løsning på problemet er den tilbagetrækningsreform, som regeringen har fremlagt. Ved at udfase efterlønnen øger vi arbejdsstyrken og styrker de offentlige finanser. Dermed skabes også grundlaget for, at der tages hensyn til både familie- og arbejdsliv. Jeg mener altså, at regeringens tilbagetrækningsreform er et svar på nogle af de udfordringer, som vi står over for.

Samlet set vil vi Konservative meget gerne sikre en bedre balance mellem familie- og arbejdsliv, og derfor har vi i det seneste år også taget nogle initiativer, der medvirker til at skabe et bedre grundlag for en fornuftig balance. Det er en indsats, vi meget gerne vil fortsætte fremover, men vi ser altså ikke det her forslag som en del af svaret på de udfordringer, som vi står over for.

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Per Ørum Jørgensen for en kort bemærkning.

Kl. 18:57

Per Ørum Jørgensen (KD):

Kristendemokraterne anerkender sådan set de – også – økonomiske udfordringer, vi står over for. Vi har også vist, at vi er klar til at tage ansvar i den sammenhæng.

Det fine ved den her model er jo – på baggrund af de beregninger, som kommissionen fik foretaget – at den ikke har konsekvenser for arbejdsudbuddet; den vil faktisk på kort sigt få folk til at arbejde endnu mere, i hvert fald give incitament til det, og så vil den faktisk også give et større arbejdsudbud lige præcis på den lange bane, hvor der virkelig er behov for det. Og med hensyn til økonomien er det jo også fint beskrevet i kommissionens rapport, at det heller ikke vil have økonomiske konsekvenser, fordi man dels vil få indtægter fra skat, dels vil spare penge på børnepasning. Så med hensyn til lige præcis den udfordring er det jo faktisk flot, at vi kan skabe mere fleksibilitet og frihed for familierne. Og det er egentlig det, der lige fik mig til at markere over for den konservative ordfører. Ordføreren siger, at det bliver mindre fleksibelt for virksomhederne, men er ordføreren så ikke enig med mig i, at det giver frihed og mere fleksibilitet for børnefamilierne til gavn for virksomhederne?

Kl. 18:59

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:59

Helle Sjelle (KF):

Jamen jeg synes jo, der skal være en fin balance mellem netop familieliv og arbejdsliv, og jeg mener også, at det skal være således, at man skal være i stand til at drive en fornuftig forretning her i Danmark, samtidig med at vi har nogle gode og ordentlige forhold for de private familier. Men jeg ser stadig væk en del problemer ved det her forslag, det bliver jeg nødt til at sige til Kristendemokraternes ordfører på det her område. Jeg bliver nødt til sige, at jeg har svært ved at se det som en del af løsningen på de udfordringer, som vi står over for.

Kl. 18:59

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 18:59

Per Ørum Jørgensen (KD):

Med hensyn til virksomheders konkurrenceevne, for det er jeg selvfølgelig også optaget af, synes jeg, at vi giver virksomhederne de bedst mulige muligheder. Når vi nu ser, hvad det er, der f.eks. får udenlandsk arbejdskraft til at vælge Danmark som arbejdsland, er det jo ikke på grund af vores erhvervsbeskatning. Der er ganske meget mange andre lande, hvor det kunne være mere lukrativt. Når man ser undersøgelser, så viser det sig faktisk, at det er det, at man som boss måske et par gange om ugen kan gå hen og hente sit barn i fritidsinstitutionen. Det, at der er plads til familieliv og arbejdsliv, er faktisk et konkurrenceparameter, som betyder meget i forbindelse med at tiltrække arbejdskraft. Anerkender ordføreren ikke også den tilgang til den danske model, som har været nævnt flere gange i dag: at det faktisk kan være et konkurrenceparameter, at vi i Danmark indretter vores arbejdsmarked, så der også er plads til familieliv? Det her kunne måske også være et skridt i den rigtige retning i forhold til at understøtte den udvikling.

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 19:00

Helle Sjelle (KF):

Der er slet ikke nogen tvivl om, at der er andre ting, det vil jeg gerne medgive, end lige skat, der betyder noget for, om familier fra udlandet slår sig ned her i landet eller ej. Der er bl.a. skoleforhold, der betyder noget; der er også forhold for den medfølgende ægtefælle, som betyder noget for, om man vælger at bosætte sig netop i Danmark. Og det har selvfølgelig også en betydning for, om vi er i stand til at tiltrække udenlandsk arbejdskraft eller ej, hvilket jeg mener vi bliver nødt til at se nærmere på i de kommende år, hvis vi også vil have, at vi har et erhvervsliv, der er i stand til at tjene pengene hjem til den velfærd, som vi meget gerne vil have at der også er råd til fremover.

Men når vi skærer fuldstændig ind til benet og ser på det forslag, som ligger her, bliver jeg også bare nødt til at sige: Jeg har egentlig meget svært ved at se fleksibiliteten i forhold til f.eks. virksomheden i det her forslag, og derfor mener jeg ikke, at det i virkelighedens verden har nogen gang på jorden.

Kl. 19:00

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke flere bemærkninger. Tak til ordføreren. Så er det den radikale ordfører, hr. Morten Østergaard.

Kl. 19:01

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Jeg synes, det er en relevant og interessant debat, Kristendemokraterne bringer liv i ved at bringe det her forslag fra Familie- og Arbejdslivskommissionen op i Folketinget i dag.

Jeg kan ikke lade være med at studse lidt over den konservative ordfører. Som jeg husker det fra valgkampen i 2007, mener jeg, at De Konservative var ude med et forslag om, at staten på en eller anden måde skulle understøtte eller finansiere, at alle børnefamilier fik rengøringshjælp. Det er jo en temmelig dyr måde, tror jeg, at skaffe børnefamilierne noget fleksibilitet på. Men bare inden man nu får skudt andre i skoene, at der ikke er styr på økonomien og den slags ting, så synes jeg ikke, vi har hørt meget til det forslag fra De Konservative siden valgkampen. Det andet, jeg også kunne forstå at De Konservative går op i, er, at vi skal tiltrække udenlandsk arbejdskraft. Da jeg læste interviewet med den konservative partileder i Berlingske Tidende i fredags op til det konservative landsråd, kunne jeg forstå, at man betragtede indvandringen som en større trussel end vores økonomiske udfordringer. Det synes jeg for det første er forkert og for det andet lidt speciel tale fra en konservativ formand.

Men ikke desto mindre vil jeg sige, at vi er meget optaget af, hvordan vi kan skabe mere fleksibilitet for børnefamilierne, og hvordan vi kan skabe en bedre balance mellem familie- og arbejdsliv. Jeg synes bestemt, der er grund til at gå tilbage til den kommission og se, om ikke der er nogen af de forslag, som ikke er blevet adresseret, som kunne være relevante at bringe i spil. Der er flere af ordførerne i dag, der har talt om, at det er vigtigt at bevare den danske model. Jeg tror, det er vigtigere end nogen sinde, at vi sikrer, at både arbejdsgivere og lønmodtagere fastholdes i det, som har tjent Danmark rigtig godt, nemlig at mange af de forhold, der omkranser arbejdslivet, er aftalt som et led i den danske model. Men det ser jeg sådan set heller ikke som sådan nogen kontrast til i det forslag, som hr. Per Ørum Jørgensen har fremsat, for der henvises jo præcis til, at også kommissionen pegede på, at det ville kræve, at man inddrog arbejdsmarkedets parter for at finde den rigtige model.

Det, der er afgørende at sige fra radikal side, er, at vi jo ser det her i en sammenhæng. Vi har den udfordring i Danmark, at vi kommer til at mangle arbejdskraft, og derfor får vi givetvis brug for mere udenlandsk arbejdskraft. Det er én side af sagen. Men vi får også brug for, som nogle jo har foreslået – herunder regeringen på det seneste – at danskerne trækker sig senere tilbage fra arbejdsmarkedet, og der har vi jo et forslag om eksempelvis at udfase efterlønnen. Men vi får også brug for, hvad andre jo gør sig til talsmænd for, at danskerne arbejder mere, når de er på arbejdsmarkedet. Faktisk har Hans Jørgen Whitta-Jacobsen, der jo er overvismand, peget på, at det sådan set ikke er et spørgsmål om, om det er den blå plan eller den røde plan; det var sådan set en rigtig god idé at gennemføre begge planer, altså både forøget arbejdstid og længere tid på arbejdsmarkedet.

Hvis man tænker det her forslag ind i den kontekst, tror jeg, at der bliver god brug for, hvis vi skal blive længere på arbejdsmarkedet og gennemsnitligt skal arbejde længere, mens vi er der, at der så også er en større fleksibilitet, der tager højde for, at forskellige livssituationer kan give mulighed for forskelligt arbejdsudbud. Der synes jeg, det er en utrolig relevant problemstilling, vi her har foran os. Kunne man forestille sig, at vi, samtidig med at vi løser den her altdårlige samfundsudfordring, som både er grundlaget for vækst og også for at få sammenhæng i den offentlige økonomi – nemlig at vi samlet set har et større arbejdsudbud – også skaber en større fleksibilitet, så eksempelvis børnefamilier har mulighed for i en periode at arbejde lidt mindre, mens de så til gengæld på andre tidspunkter – og som jeg forstår på forslaget, jo altså inden de begynder at bruge af den opsparede tid – arbejder mere. Jeg tror, der er mange, der vil være villige til at planlægge sådan. Og hvis man har den forudsætning, at det jo ikke må svække arbejdsudbuddet samlet set, og samtidig skriver det ind i en kontekst, hvor vi altså laver en stor reform, der øger det samlede arbejdsudbud, så synes jeg bestemt, der er gode perspektiver i det. Jeg synes også, man må anerkende, som det er lagt frem, at der måske er mange, der kunne have lyst til at lægge nogle ekstra timer, hvis det giver mulighed for, at man på forskellige tidspunkter i livet måske kan arbejde lidt mindre – hvis man har ældre i familien, som måske nærmer sig døden, og som man gerne vil pleje, eller man har syge slægtninge, som man gerne vil gøre noget ekstra for. Den slags muligheder vil man også kunne få.

Så som jeg opfatter det her, og som jeg også hører hr. Per Ørum Jørgensen i dag, så var det et spørgsmål om, at man gerne ville sætte det her på dagsordenen, og det synes jeg bestemt er relevant. Hvis vi tænker det ind i den store sammenhæng, som fylder meget i debatten i dag om, at vi skal øge det samlede arbejdsudbud, så tror jeg, det er helt afgørende, at vi har det her perspektiv med ind i de diskussioner, for ellers ender det med, at vi skaber mere stress og dårligere vilkår for børnefamilierne, og så får vi endnu sværere ved at få tingene til at hænge sammen. Så vi synes, at intentionerne her er spændende. Det er jo ikke et konkret forslag, som man sådan kan sige man vil stemme ja eller nej til, men det er bestemt et perspektiv, som vi mener er nødvendigt at tage med ind i de diskussioner, svære diskussioner, vi skal have, om, hvordan vi øger det samlede arbejdsudbud, så økonomien hænger sammen, og så vi skaber grundlag for vækst.

Kl. 19:06

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det Enhedslistens ordfører, fru Line Barfod.

Kl. 19:07

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Der er ingen tvivl om, at der er et meget, meget stort behov for at få diskuteret og finde løsninger på, hvordan man kan få familie- og arbejdsliv til at hænge sammen. Der er ingen tvivl om, at vi har fået skabt et samfund, der er så absurd indrettet, at det tidspunkt i livet,

hvor de fleste arbejder mest, er, når de har små børn. Det er jo fuldstændig absurd. Der er heller ingen tvivl om, at vi har fået skabt et samfund, hvor alt, alt for mange mennesker får stress og bliver slidt ned, bl.a. fordi de ikke kan få familie- og arbejdsliv til at hænge sammen. Det skyldes bl.a., at der er elendige vilkår på mange arbejdspladser og også, at man ikke kan få det til at hænge sammen med samtidig at skulle være et helt menneske derhjemme.

Jeg mener ikke, at den måde, det skal løses på, er at skabe et kæmpe bureaukrati, og at hele ens liv skal gøres op i et bestemt antal kroner eller et bestemt antal timer, som man så skal flytte rundt på gennem livet. Det giver bare endnu mere stress og skaber et kæmpe bureaukrati, og jeg synes absolut ikke, det er den vej, man skal gå. Hvad så, hvis man ikke har fået sparet nogen timer op, eller hvis man har brugt sine timer? Skal man så ikke kunne gå på pension, hvis man har behov for det? Jeg synes, det er en underlig måde at gøre tingene på.

De orlovsordninger, der blev indført i 1990'erne, da man skulle have gang i beskæftigelsen, hvor der faktisk blev givet mulighed for at få forældreorlov, uddannelsesorlov og sabbatorlov, kom rigtig mange familier til gode, samtidig med at det skabte job. Det er en god måde at gøre tingene på, og jeg synes, det er den vej, vi skal gå i stedet.

Så skal vi også se på, hvordan vi får skabt et arbejdsmarked, som er bæredygtigt, og hvor vi faktisk begynder at bruge bæredygtighedsbegrebet som det, det indeholder, så det ikke kun handler om, at der skal være ordentlige forhold i forhold til miljøet, men også i forhold til mennesker; hvor vi opstiller et mål om, at det faktisk skal være sådan, at man, når man går hjem fra arbejde, har lige så meget energi med hjem, som man havde, da man gik på arbejde, og ikke er fuldstændig nedslidt, men faktisk har et overskud til at være sammen med sine børn og sin familie. Og det skal være sådan, at man, når man er færdig med sit arbejdsliv, faktisk har kunnet holde til et helt arbejdsliv og har overskud tilovers til at kunne have en god pensionisttilværelse sammen med sine børnebørn og sin familie i øvrigt. Jeg synes, det må være det mål, vi skal stille op.

Det handler om, at vi skal ændre rigtig mange ting på arbejdspladserne. Jeg tror også, at noget af det, vi skal se på, er, hvordan man som småbørnsfamilie kan få mulighed for at gå ned i tid. Lige inden valget i 2001 lavede man faktisk i Køge, mener jeg det var, nogle forsøg med, at småbørnsfamilier fik lov til at arbejde på nedsat tid, og det kom der rigtig gode resultater ud af. Det giver jo samtidig arbejde til nogle andre, og man sparer dagpengene til dem, der så kommer i arbejde, og dermed kan det finansieres. Den slags ordninger synes jeg man skal se på, for det giver god mening. Og så bliver det ikke et kæmpe regnestykke og et kæmpe bureaukrati; man tager i stedet udgangspunkt i den enkeltes situation og den enkelte families situation. Det vil der i høj grad være fremtid i.

Det håber jeg bliver nogle af de ting, vi kan diskutere, i stedet for det her meget bureaukratiske system, hvor man vil til at gøre mennesker og familier op i en hel masse små bitte timer og kroner og øre, som man skal holde styr på et helt liv igennem. Jeg kan slet ikke se, hvordan det skulle kunne være med til at nedbringe stress – tværtimod tror jeg, at det vil gøre folk mere stressede.

Kl. 19:10

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Per Ørum Jørgensen, fra Kristendemokraterne.

Kl. 19:11

(Ordfører for forslagsstillerne)

Per Ørum Jørgensen (KD):

Tak for det, formand.

Nu skal jeg ikke holde en meget lang tale, for vi skal selvfølgelig også her i Folketinget tage hensyn til, at der skal være sammenhæng

mellem familieliv og arbejdsliv, så jeg vil ikke opholde medlemmerne alt for længe.

Jeg vil blot sige tak for en – synes jeg – god og konstruktiv debat og egentlig også en tilkendegivelse fra flere partier om, at den dagsorden, Kristendemokraterne sætter her i dag, faktisk er en relevant dagsorden, og måske også en dagsorden, som – jeg i hvert fald oplever det – vi har haft alt for lidt fokus på her i Folketinget igennem de allersæneste år. Jeg tror, det er vigtigt, at vi hele tiden er opmærksomme på, hvordan vi også politisk kan prioritere og løse og skabe nogle rammer for børnefamilierne i forhold til de udfordringer, man har i familien, så vi i Danmark faktisk af hensyn til den danske model også prioriterer familiernes mulighed for at have et godt og vel fungerende familieliv.

Nu har den danske model jo været nævnt ganske mange gange i forbindelse med den her debat. En væsentlig del af den danske model er jo netop, at man i Danmark får mulighed for at prioritere arbejdslivet og familielivet. Nu er der blevet nævnt flere ordninger, men er det så godt nok, sådan som mulighederne er for børnefamilierne nu? Når vi ser undersøgelserne, ser vi jo undersøgelser, der viser, at mange siger, at deres familie er det, der betyder allermost for deres hverdag og deres liv. Samtidig ser vi så også undersøgelser af rigtig mange børnefamilier, specielt når det gælder småbørnsfamilierne, som har svært ved at få familieliv og arbejdsliv til at hænge sammen. Så er spørgsmålet jo egentlig: Er det pengene eller livet? Jeg har endnu ikke set en med en seksløber for panden vælge penge, hvis det var det valg, man stod med. Derfor er vi også optaget af at sætte fokus på det her, som reelt betyder noget.

Hvis man husker tilbage til valgkampen i 2005, tror jeg faktisk, at samtlige partier havde prioritering af familieliv og arbejdsliv i hvert fald i toptre blandt de politiske prioriteringer. Så fik vi så en finanskrisen, efter at vi havde fået endnu flere fladskærme i de danske hjem, og så var det ligesom ikke en dagsorden, der var aktuel mere. Men netop på grund af finanskrisen er det jo ikke blevet lettere for børnefamilierne. Der er mange, der er blevet presset i forhold til deres job, der er også nogle, der har mistet deres job, og kravene på arbejdspladsen er generelt blevet større i forhold til effektivitet osv. osv. Min konklusion er, at finanskrisen har øget udfordringen i forhold til at få sammenhæng mellem familieliv og arbejdsliv. Der bør vi jo som et rigt samfund også have overskud til at foretage prioriteringer i den retning. Det synes jeg sådan set er ret væsentligt: At vi også har overskud som samfund til at prioritere det.

Når vi ser, hvorfor højt kvalificeret arbejdskraft f.eks. vælger Danmark som arbejdsland, er det jo ikke på grund af skatten. Det er jo derfor, at det er helt forfæjlet, når De Konservative kører rundt med ønsket om store erhvervsskattenedsættelser eller hr. Anders Samuelsen dagligt prøver at fordoble i forhold til De Konservatives ønsker, for vi kommer jo aldrig til at være det land med den laveste skat i verden, alligevel. Det er jo ikke derfor, udenlandske eksperter vælger Danmark. De kan altid finde et land, hvor der er lavere skat i forhold til deres virksomhed. Mange vælger Danmark, fordi vi også har en prioritering, i forhold til at der er plads til et familieliv, som er unik, og som vi skal passe på. Det hænger faktisk meget sammen med den danske model, som jeg ser det.

Nu blev der spurgt meget i forhold til at det kunne øge uligheden og omkring de arbejdsløse. Det er selvfølgelig rigtig, at der skal tages nogle hensyn, men kommissionen har faktisk ikke været særlig konkret, fordi kommissionen netop har respekteret den danske model, nemlig at man skal inddrage arbejdsmarkedets parter, i forhold til hvordan man løser de her ting. Det er jo en frivillig ordning, der er jo ikke nogen, der skal have den ordning presset ned over hovedet. Det er jo en ordning, man kan vælge dels i forhold til måske at være mere sammen med sine børn, dels en ordning man vælger, fordi man har en syg forælder, og man så gerne i en periode vil trække sig ud af arbejdslivet for at prioritere familielivet. Man kan sige, at

det jo er begge ender af skalaen, alt efter hvordan ens liv nu former sig. Man giver mere fleksibilitet, mere frihed, og egentlig er det ud fra en betragtning om, at livsforløbet forandrer sig, så man, mens man er ung og ikke har stiftet familie, så måske har kræfter til at give den en ekstra skalle på arbejdsmarkedet. Når man så får småbørn, trækker man sig måske lidt tilbage – måske på deltid – og kommissionen lægger jo også op til, at man kan kombinere det med deltid, så man går lidt ned i arbejdstid, og så indgår modellen der.

Kl. 19:16

Hvis man kommer i en situation, hvor der er behov for i forhold til ens familie eller slægtninge, at man måske også vil arbejde mindre eller træde ud af arbejdsmarkedet i kortere perioder, kan man gøre det. Det, kommissionen jo egentlig lægger op til i den model, de foreslår, er jo, at man f.eks. kan trække sig tilbage fra 6 uger og op til 6 måneder og varsler det til sin arbejdsgiver i den samme periode, som man ønsker at holde orlov, og at man så bliver på arbejdsmarkedet tilsvarende længere i den anden ende. Men kommissionen anbefaler også, at man sætter en øvre grænse for, hvor mange penge, man kan trække ud, netop også for at sikre, at man ikke udhuler pensionsordningen, så det ikke bliver noget, som får voldsomme konsekvenser i forhold til ens pensionsordning.

Men det er jo faktisk et samfund, der har overskud, hvis vi også – selv om der er finanskrisen – som nogle ønsker, arbejder 12 minutter mere om dagen, og som også kan prioritere familie- og arbejdsliv. Skal man så overlade hele den dagsorden til arbejdsmarkedets parter? Er det ikke legitimt, at vi her i Folketinget også prioriterer familielivet, det, som egentlig betyder allermost for borgerne, når alt kommer til alt, og så også skaber rammerne for det her fra Folketingets side, skubber lidt på, så man får den her udvikling, og så starter en dialog med arbejdsmarkedets parter? Det er sådan set det, det her handler om. Det handler om, at man får startet en proces, så man får nye initiativer, så det ikke bare er noget, som vi alle sammen gik til valg på i 2005, men faktisk også, at man ser konkrete forbedringer, forbedringer, der er bedre, end at man uddeler en balancepris til den mest familievenlige virksomhed hvert år. Det er meget prisværdigt, at man gør det, men det er jo ikke noget, der gør livet lettere for ret mange borgere. Det er vel egentlig bare i bund og grund det, det handler om, når vi snakker om formålet med, at vi er her. Det er vel egentlig, når alt kommer til alt, at gøre livet lidt lettere at leve for vores medmennesker.

Så er der hele diskussionen om fleksibilitet set i forhold til virksomhederne. Det var den konservative ordfører, der var inde på det. Men hvor er det prioriteringen? Er det fleksibilitet i forhold til virksomhederne på bekostning af fleksibilitet i forhold til børnefamilierne, eller skulle man lige vende den om? Jeg tror faktisk, også som den radikale ordfører var inde på, at vi ganske givet får nogle familier, der er mere velfungerende, hvor der er færre skilsmisser, hvor der er mindre stress, hvor der er færre psykiske lidelser og mange af de dårligdomme, som også er en udfordring i forhold til vores offentlige økonomi – hvis alting skal handle om det.

Jeg er glad for, at vi har kunnet bringe debatten op, og jeg er faktisk også glad for mange af de bemærkninger, der er kommet. Jeg håber, at vi måske kan samle os omkring en formulering og en hensigtserklæring, i forhold til at vi politisk også har ansvar her i Folketinget til at sikre, at der kommer en udvikling i den her retning, og dermed også får skabt en dialog mellem politikere og arbejdsmarkedets parter om at få mere sammenhæng mellem arbejdsliv og familieliv. Tak.

Kl. 19:19

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse herimod, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

16) Valg af 8 medlemmer til Danmarks Nationalbanks repræsentantskab.

Kl. 19:19

Anden næstformand (Søren Espersen):

Til dette valg er anmeldt følgende valggrupper:

en gruppe på 94 medlemmer: Venstre, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance, Kristendemokraterne, Edmund Joensen (SP) og Pia Christmas-Møller (UFG)

en gruppe på 85 medlemmer: Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Juliane Henningsen (IA), Lars-Emil Johansen (SI), Høgni Hoydal (T) og Christian H. Hansen (UFG).

Grupperne har udpeget følgende medlemmer: Jacob Jensen (V), Ellen Trane Nørby (V), Kristian Thulesen Dahl (DF), Carina Christensen (KF), Helle Thorning-Schmidt (S), Henrik Sass Larsen (S), Villy Søvndal (SF) og Margrethe Vestager (RV).

Meddelelser om, hvem der er valgt i henhold til gruppernes indstilling, vil fremgå af www.folketingstidende.dk. De pågældende er herefter valgt.

Kl. 19:20

Meddelelser fra formanden

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 16. marts 2011, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 19:21).